اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

دوشنبه
• ۱۴ تیر ۱۴۰۰
• ۲۴ ذی‌القعده ۱۴۴۲
• ۵ ژوئیه ۲۰۲۱

• سال سی‌ویکم دوره جدید شماره ۱۸۳۰ • پیاپی ۳۱۴۸ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۲۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews



خصولتی جای خصوصی می‌تازد

در تقویم جهانی اول ژوئیه به‌عنوان روز جهانی تعاون نام‌گذاری شده است. نظام اقتصادی جمهوری اسلامی ایران نیز برپایه ۳ بخش دولتی، تعاونی و خصوصی استوار است. در کشورهای در حال توسعه، تعاونی‌ها ابزارهایی مطمئن برای پیشبرد برنامه‌های علمی به‌شمار می‌روند؛ از این رو، می‌توان گفت توسعه پایدار امری وابسته به تعاونی‌هاست و یکی از مزایای تعاونی‌ها، کوچک‌سازی بدنه دولت است.

در اقتصاد ایران نیز با ابلاغ اصل ۴۴ قانون اساسی تلاش شد در راستای کوچک‌سازی بدنه دولت گام برداشته شود؛ هرچند بسیاری از کارشناسان معتقدند خصوصی‌سازی در ایران به‌شکلی ابتر و ناپخته به اجرا در آمده و نتیجه‌ای غیر از ایجاد سازمان‌هایی به‌اصطلاح خصوصی نداشته که به زعم بسیاری وبال گردن اقتصاد ایران هستند. باتوجه به اهمیت هر دو بخش در اقتصاد ایران در این شماره صمت به نقش تعاونی‌ها و خصوصی‌سازی در اقتصاد ایران پرداخته و میزان موفقیت در این برنامه را بررسی کرده‌ایم.

۳-۴-۵-۷-۱۱-۱۴-۱۵



عکس: آیدا فریدی

قصه تکراری کرونا و اصناف

بازار باز هم تعطیل شد

۸

سرمقاله


ریل‌گذاری اقتصاد با محوریت بخش خصوصی ۲

چهره‌ها


دولت آینده واقعیت تحریم ۲


به هیچ عنوان حکم تخلیه برای مستاجر صادر نمی‌شود ۲


۳۶۳ صادرکننده ارز صادراتی را بازنگرداندند ۲

یادداشت‌های امروز


خصوصی‌سازی موفق نبود ۱۱


پیامدهای خصوصی‌سازی برای جامعه ۱۲


خودتحریمی در تولید ملی ۴

گفت‌و گو


موانع واقعی کار تعاونی در اقتصاد ایران ۱۲





آگهی فراخوان شرکت فولاد مبارکه اصفهان

ردیف	نوع فراخوان	شماره	موضوع	مهلت ارسال مدارک	مدیریت مرتبط
۱	مناقصه عمومی	۴۸۵۱۶۹۴۱	عرضه ۲۱۵ تن فروواناديوم	۱۴۰۰/۰۴/۱۹	خرید مواد اولیه
۲	مناقصه عمومی	۴۸۴۷۴۲۵۵	تامین ۳۰۰۰ تن کلسیم فروواير	۱۴۰۰/۰۴/۱۹	خرید مواد اولیه
۳	مناقصه عمومی	۴۸۵۱۱۴۰۷	تامین ۱۹ ردیف سیم بکسل فولادی از برندهای مورد تأیید فولاد مبارکه	۱۴۰۰/۰۵/۰۲	خرید مواد مصرفی
۴	فراخوان شناسایی	-	تولید شکلات کادویی مناسبتی برای شرکت فولاد مبارکه اصفهان	۱۴۰۰/۰۵/۱۰	خرید مواد مصرفی

مناقصات و مزایدات: جهت دریافت اسناد و کسب اطلاعات بیشتر به نشانی www.msc.ir لینک مناقصات و مزایدات بخش خرید و تأمین کنندگان مراجعه و طبق راهنمای موجود. نسبت به انتخاب مناقصه مورد نظر از طریق سیستم ارتباط با تأمین کنندگان (SRM) اقدام نمائید.

سایر فراخوان‌ها: جهت کسب اطلاعات بیشتر به نشانی www.msc.ir بخش اطلاعیه‌ها، فراخوان مربوطه مراجعه بفرمایید.

کد آگهی: ۲۳-۱۴۰۰

روابط عمومی شرکت فولادمبارکه اصفهان

سازمان آگهی‌ها ۸۸ ۷۲۲ ۷۳۳

۳۶۳ صادرکننده ارز صادراتی را بازنگرداندند

دبیر کمیته اقدام ارزی گفت: ۳۶۳ صادرکننده ۱۱ میلیارد و ۱۰۰ میلیون یورو از تعهدات ارزی خود را به چرخه اقتصادی کشور بازنگردانند. به گزارش سازمان توسعه تجارت ایران، احسان قمری تعداد صادرکنندگان واجد تعهدات ارزی بیش از ۱۰ میلیون یورو را ۳۶۳ نفر اعلام و تصریح کرد: این تعداد از صادرکنندگان ۱۱ میلیارد و ۱۰۰ میلیون یورو تعهد ارزی ایفا نشده دارند که ۶۵ درصد کل تعهدات ارزی ایفا نشده را به‌خود اختصاص داده‌اند.

وی افزود: از مجموع این ۳۶۳ صادرکننده، ۷۹ واحد تولیدی و ۲۸۴ واحد صادراتی غیرتولیدی بوده که در مجموع تنها یک درصد از مجموع کل صادرکنندگان را به‌خود اختصاص داده‌اند.

قمری خاطرنشان کرد: از مجموع تعهدات ارزی ایفانشده این گروه ۲ میلیارد و ۳۰۰ میلیون یورو مربوط به واحدهای تولیدی و ۸ میلیارد و ۸۰۰ میلیون یورو متعلق به واحدهای غیرتولیدی است.

مدیرکل دفتر توسعه خدمات بازرگانی تاکید کرد: از مجموع ۲۴ هزار و ۶۹۸ صادرکننده، ۲۴۳ نفر بین ۵ تا ۱۰ میلیارد یورو تعهد معوق داشته‌اند که یک میلیارد و ۷۰۰ میلیون یورو را به چرخه اقتصادی کشور بازنگردانده‌اند.

وی خاطرنشان کرد: ۷۰۰ میلیون یورو از تعهدات ایفانشده این گروه مربوط به واحدهای تولیدی و یک میلیارد یورو مربوط به واحدهای غیرتولیدی بوده و در مجموع ۱۰ درصد کل تعهدات ایفا نشده به این گروه اختصاص دارد.

سر مقاله

ریل‌گذاری اقتصاد با محوریت بخش خصوصی



رضا پدیدار
رئیس کمیسیون انرژی و محیط‌زیست اتاق تهران

این روزها بحث‌های بسیاری مطرح می‌شود که بخشی جنبه تبلیغاتی و بخشی دیگر جنبه تغییر نگرش دولت برای بهره‌گیری از توان و ظرفیت بخش خصوصی دارد. باتوجه به وضعیت به‌هم‌ریخته ناشی از تعاملات اقتصادی و اجتماعی در درون و برون سیستم مدیریتی و اجرایی کشور، وقت آن است که برای اقتصاد ایران ریل‌گذاری جدیدی داشته باشیم تا از این طریق بتوان وضع موجود را رصد کرده و بر اساس آن مسیری پویا برای آینده اقتصاد ایران در دولت جدید طراحی و عملی کنیم. در این صورت باید نگاه ویژه به ۳ موضوع مهم برای بسترسازی آینده کشور داشت که عبارتند از تورم، رشد اقتصادی و اشتغال.

توجه نکردن به این مباحث کلیدی موجب انفجار اقتصادی در آینده خواهد شد و در این حالت بخش خصوصی بزرگ‌ترین ضربه را خواهد دید. نرخ تورم در هر شرایطی باید کاهش یابد. با کاهش تورم و ایجاد ثبات اقتصادی یک دستاورد بزرگ برای اقتصاد ایران خواهیم داشت. در بیش از ۴۰ سال گذشته، هیچ گاه اقتصاد ایران در چند فصل پیاپی تورم تک‌رقمی را تجربه نکرده است. هرچند دولت تلاش کرد از طریق انضباط مالی و چشم‌پوشی از منابع بانک مرکزی، تورم را کنترل کند اما دولت جدید می‌تواند با بهره‌گیری از توانمندی‌های بخش خصوصی به یک راهبرد جدید و ملی دست یافته و تورم را کنترل کند. موضوع حائز اهمیت دیگری که در ۳ سال اخیر موقعیت اقتصادی ایران را شکننده کرده و موجب رکود در بیشتر زمینه‌ها شده، مسئله رشد اقتصادی است. براساس آمارهای رسمی، اقتصاد ایران در سال ۱۳۹۵ رشد اقتصادی خوبی را تجربه کرده است؛ هرچند منشأ و منبع اصلی این رشد، در بخش نفت و حوزه انرژی بود و همین مسئله باعث شد شیرینی این رشد به کام بنگاه‌های کوچک و متوسط و بخش خصوصی ننشیند.

سال پیش رو و نیز سال‌های آینده باید سال استفاده از ظرفیت‌های مغفول مانده اقتصاد ایران باشد. بزرگ‌ترین ظرفیت مغفول، بخش خصوصی ایران است که می‌تواند بخش عمده‌ای از بار رشد اقتصادی و اشتغالزایی را بر دوش گیرد؛ البته اگر این موضوع ازسوی تمام ارکان حاکمیت پذیرفته شود.

ناگفته نماند که براساس آخرین مطالعات و بررسی‌های صورت گرفته ازسوی مرکز بررسی‌های اقتصادی اتاق ایران، بخش خصوصی توان اجرایی و عملیاتی برنامه‌های اقتصادی کشور را به‌طور مستقل دارد و ضریب آن بیش از ۵۶ درصد ظرفیت جامعه است، درحالی که امروز تنها از ۲۵ درصد این ظرفیت استفاده می‌شود.

نکته حائز اهمیت دیگر در دولت آینده، بحث اشتغال است. اشتغالزایی سرمایه‌گذاری می‌خواهد که با وضعیت فعلی بانک‌ها و بازار سرمایه بعید به‌نظر می‌رسد در سال‌های آینده و دولت جدید معجزه‌ای رخ دهد.

باید توجه داشته باشیم که منابع مالی لازم برای ایجاد تحرک اقتصادی باید از محل رخدادهای اقتصادی تامین شود و بخش خصوصی تنها امکان برای این رویداد خواهد بود. علاوه بر این محقق شدن اهداف اشتغال نیاز به آزادسازی فعالیت‌های اقتصادی و تسهیل فضای کسب‌وکار دارد که تاکنون بیشتر در حد شعار بوده است؛ بنابراین دولت جدید برای بهبود فضای کسب‌وکار می‌تواند زمینه اشتغالزایی و تحقق رشد اقتصادی با تکیه بر توان بخش خصوصی را فراهم آورد.

بدیهی است در این شرایط سیستم کنترلی ناظر بر آن در اختیار دولت خواهد بود. به این ترتیب مهم‌ترین مسئله دولت جدید باید این باشد که چگونه می‌توان هم تورم را در سطح متعارف حفظ و هم رشد اقتصادی ایجاد کرد. مهم‌ترین سوال هم اینکه منابع مالی موردنیاز برای ایجاد تحرک اقتصادی از کجا و چگونه تامین خواهد شد.

در شرایط فعلی توان و ظرفیت سرمایه داخلی و خارجی بخش خصوصی یار رسان دولت خواهد بود. دولت آینده باید بتواند اقتصاد ایران را با مشارکت بخش خصوصی به ریل تعادل با محور «تورم پایین-رشد اقتصادی» هدایت کند.

در سال‌های اخیر شرکت‌های کوچک و متوسط به‌عنوان نهادهای کارآفرین موردتوجه تمام بخش‌های دولتی، خصولتی و خصوصی بوده‌اند و به‌خوبی می‌دانیم که ایجاد و حضور این شرکت‌ها در بیشتر کشورهای دنیا یکی از بنیادهای توسعه اقتصادی و از همه مهم‌تر اشتغالزایی آنها بوده است. این شرکت‌ها همگام با رشد و توسعه تحقیقات علمی در حوزه فناوری‌های نوین، رویکرد جدیدی را در انتقال فناوری و ارتباط میان دانشگاه و بخش صنعت و بازرگانی به‌وجود آورده‌اند. شرکت‌های دانش‌بنیان با هزینه کم قادر به ایجاد فرصت شغلی هستند؛ هرچند برخی مسئولان و نظام پولی و بانکی کشور هنوز به این موضوع مهم باور ندارند.

کلام پایانی اینکه سیاست‌گذاری مناسب و معقول برای اقتصاد مبتنی بر دانش، نیازمند شناخت درست وضع موجود است و بیش از هر چیزی، باید شاخص‌هایی برای سنجش سهم صنایع نوین و مبتنی بر دانش تدوین و طراحی شود.

بنابراین دولت سیزدهم برای عبور از بحران‌های اقتصادی باید در راستای حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان، استارت‌آپ‌ها و فعالان حوزه ITC که موجب رشد، توسعه و آبادانی کشور خواهند شد، گام برداشته و برنامه‌های آینده خود را بر این مبنا اعلام دارد. این‌گونه حمایت‌ها ضریب اطمینانی است برای یک ریل‌گذاری استوار و پایدار برای آینده اقتصاد ملی و بین‌المللی کشور که موجب کاهش بیکاری و جذب دانش‌آموختگان دانشگاهی و ارتقای ضریب رشد اقتصادی خواهد شد. بدون شک برای عبور از موانع مطرح در اقتصاد امروز راهی جز تعامل سازنده با فعالان اقتصادی و درک مشترک از موانع رشد نیست.

در جلسه ستاد هماهنگی اقتصادی دولت مقرر شد

تشکیل کمیته برای ترخیص کالاهای اساسی



دویست‌وسی‌وهشتمین جلسه ستاد هماهنگی اقتصادی دولت به ریاست رئیس‌جمهوری برگزار و گزارشی از وضعیت تامین و تسریع در ترخیص کالاهای اساسی از گمرگات کشور ارائه و پس از بررسی در این زمینه تصمیمات لازم اتخاذ شد.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دولت، براساس تصمیمات اتخاذ شده مقرر شد باتوجه به اقدامات فوری منطبق بر قوانین و مقررات کشور طبق مصوبه پیشین ستاد هماهنگی اقتصادی دولت، کمیته‌ای با مسئولیت وزارت صنعت، معدن و تجارت و متشکل از وزارتخانه‌های اقتصاد و دارایی و جهاد کشاورزی و بانک مرکزی با قید فوریت و رعایت قوانین و مقررات مرتبط نسبت به تامین، خرید و تسریع در ترخیص کالاهای اساسی اقدام کنند.

رئیس‌جمهوری با تاکید بر ضرورت ادامه اقدامات موثر و فوری در تامین کالاهای اساسی گفت: دولت در دوران اوج جنگ اقتصادی با تلاش و پیگیری‌های موثر اجازه نداده تحریم‌های ظالمانه مانع از تامین کالاهای اساسی شود و به همین جهت، باوجود همه محدودیت‌های ارزی، کالاهای اساسی و ضروری، تولید و به میزان کافی تامین و وارد شده است.

حسن روحانی با اشاره به وظایف کمیته تسریع ترخیص و تخلیه، گفت: دستگاه‌های مرتبط، با جدیت و سرعت برای برطرف کردن مشکلات تامین و ترخیص کالاهای اساسی تصمیمات و اقدامات موثری انجام دهند و اجازه ندهند موضوعات فرعی موجب کندی و ناهماهنگی میان دستگاه‌ها شود. در ادامه این جلسه رئیس کل بانک مرکزی گزارشی از وضعیت رفع تعهدات ارزی صادرکنندگان و واردکنندگان ارائه کرد. رئیس‌جمهوری با اشاره به ابلاغ بسته سیاستی چگونگی ایفای تعهدات ارزی از ابتدای سال گفت: این بسته می‌تواند پاسخی مناسب به دغدغه‌های صادرکنندگان و واردکنندگان با هدف تسریع و تسهیل در ایفای تعهدات ارزی باشد و تلاش شده در تدوین این بسته سیاستی ضمن رفع موانع پیش روی صادرکنندکان، حمایت‌های لازم از صادرات صورت گیرد.

روحانی با بیان اینکه تجار و بازرگانان کشور چه در شرایط جنگ اقتصادی و چه در شرایط عادی به هیچ وجه نباید در مسیر فعالیت‌های اقتصادی خود درگیر موانع اداری شوند، تصریح کرد: در کنار رفع موانع و ایجاد سهولت و سرعت برای فعالیت صادرکنندگان و بازرگانان، دولت وظیفه خود می‌داند برای صادرکنندگان و واردکنندگان متعهد کشور مشوق‌هایی در نظر بگیرد.

روحانی با بیان اینکه در دوران جنگ اقتصادی و تحریم‌های ظالمانه علیه ملت ایران همه تلاش امریکا بر این بوده که کشور در زمینه تامین ارز مورد نیاز با مشکل مواجه شود، گفت: دولت با حمایت از صادرکنندگان محصولات غیرنفتی که بار تامین ارز موردنیاز کشور را در این شرایط به دوش کشیدند، مانع از تحقق اهداف دشمن شده است.

دولت را با روی خوش تحویل می‌دهیم



رئیس دفتر رئیس‌جمهوری با انتقاد از حملات به دولت دوازدهم، گفت: بحث ناکارآمدی دولت را مطرح می‌کنند تا اقدامات ترامپ را کمرنگ کنند؛ مردم متوجه می‌شوند با همه محدودیت‌ها و فشارهای خارجی، دولت چگونه توانست کشور را اداره کند.

محمود واعظی در گفت‌وگو با ایرنا درباره ادعای یکی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی مبنی بر رها شدن کشور ازسوی دولت، گفت: بارها گفته‌ام که دولت در این شرایط بسیار سخت جنگ اقتصادی تلاش زیادی می‌کند تا کشور را اداره کند و کمبودی نباشد. البته گرانی وجود دارد و ما از مردم بارها عذر خواستیم و باز هم عذرخواهی می‌کنیم.

رئیس دفتر رئیس‌جمهوری با اشاره به فروش حداقلی نفت و موانع انتقال منابع مالی از بانک‌های کشورهای مختلف، به تلاش دولت برای استفاده از همه امکانات به‌منظور رفع کمبودها اشاره کرد و افزود: در پی این بودیم که تحریم‌ها زودتر برداشته شود، چون با برداشته شدن تحریم‌ها، پول‌های ما از کشورهای مختلف آزاد می‌شود و نرخ ارز پایین می‌آید و با پایین آمدن نرخ ارز، نرخ کالاها کاهش می‌یابد و این خواست ما است.

واعظی درباره حملات مداوم به دولت، یادآور شد: به دو دلیل بحث ناکارآمدی دولت را مطرح می‌کنند؛ یکی اینکه اقدامات دولت ترامپ و امریکا به‌ویژه در ۳ سال و نیم گذشته را کمرنگ کنند و بسیار متاسفم که به‌جای خالی کردن خشم خود سر دشمن، به دولت پرخاش می‌کنند. دوم عملکرد دولت است. کمی بگذرد مردم متوجه می‌شوند دولت با همه محدودیت‌ها و فشارهای خارجی چگونه توانست هم کشور را اداره کند و همچنین پروژه‌های بزرگ را به سرانجام برساند. وی در واکنش به ادعای تحمیل وزیر یا اعضای کابینه ازسوی دولت دوازدهم به دولت منتخب، گفت: رئیس‌جمهوری دستور داده انتقال قدرت آرام داشته باشیم و از طرف دیگر همه اطلاعات خود را در اختیار آقای رئیسی قرار دهیم.

می‌خواهیم طوری عمل کنیم که وقتی رئیس‌جمهوری منتخب، دولت را تحویل گرفت به اندازه ما اطلاعات داشته باشد. می‌خواهیم همکاری داشته باشیم، چون سال ۹۲ کسی با ما همکاری نکرد و ما خود در پی این وزیر و آن وزیر می‌رفتیم و اطلاعات می‌گرفتیم.

واعظی اضافه کرد: ما این کار را دوستانه و صمیمانه انجام می‌دهیم؛ برای اینکه اطلاعات را منتقل کنیم آقای رئیسی را در مجموعه خود تعریف می‌کنیم و کسی حق ندارد اطلاعاتی را پنهان کند. اینکه بخواهیم چیزی را تحمیل کنیم اصلا درست نیست بلکه همه آماده‌ایم که هر وقت وزرای جدید انتخاب شده‌اند، دولت را با روی خوش تحویل دهیم. رئیس دفتر رئیس‌جمهوری تاکید کرد: رئیس‌جمهوری و وزرا هیچ کدام نمی‌خواهند هیچ وزیر یا فردی را به دولت منتخب تحمیل کنند، بلکه معتقدیم کسی حق فشار و فضاسازی ندارد و رئیس‌جمهوری منتخب باید با آزادی کامل همکاران و هر فردی را که به او اطمینان دارد، انتخاب کند.

به هیچ عنوان حکم تخلیه برای مستاجر صادر نمی‌شود



وزیر راه و شهرسازی گفت: مستاجران باید طبق ضوابطی که وجود دارد در واحدهای خود ساکن باشند و هیچ شورای حل اختلافی نمی‌تواند حکم تخلیه بدهد. وزیر راه و شهرسازی با تاکید بر ضرورت ادامه اقدامات موثر و فوری در تامین کالاهای اساسی گفت: دولت در دوران اوج جنگ اقتصادی با تلاش و پیگیری‌های موثر اجازه نداده تحریم‌های ظالمانه مانع از تامین کالاهای اساسی شود و به همین جهت، باوجود همه محدودیت‌های ارزی، کالاهای اساسی و ضروری، تولید و به میزان کافی تامین و وارد شده است.

حسن روحانی با اشاره به وظایف کمیته تسریع ترخیص و تخلیه، گفت: دستگاه‌های مرتبط، با جدیت و سرعت برای برطرف کردن مشکلات تامین و ترخیص کالاهای اساسی تصمیمات و اقدامات موثری انجام دهند و اجازه ندهند موضوعات فرعی موجب کندی و ناهماهنگی میان دستگاه‌ها شود. در ادامه این جلسه رئیس کل بانک مرکزی گزارشی از وضعیت رفع تعهدات ارزی صادرکنندگان و واردکنندگان ارائه کرد. رئیس‌جمهوری با اشاره به ابلاغ بسته سیاستی چگونگی ایفای تعهدات ارزی از ابتدای سال گفت: این بسته می‌تواند پاسخی مناسب به دغدغه‌های صادرکنندگان و واردکنندگان با هدف تسریع و تسهیل در ایفای تعهدات ارزی باشد و تلاش شده در تدوین این بسته سیاستی ضمن رفع موانع پیش روی صادرکنندکان، حمایت‌های لازم از صادرات صورت گیرد.

روحانی با بیان اینکه تجار و بازرگانان کشور چه در شرایط جنگ اقتصادی و چه در شرایط عادی به هیچ وجه نباید در مسیر فعالیت‌های اقتصادی خود درگیر موانع اداری شوند، تصریح کرد: در کنار رفع موانع و ایجاد سهولت و سرعت برای فعالیت صادرکنندگان و بازرگانان، دولت وظیفه خود می‌داند برای صادرکنندگان و واردکنندگان متعهد کشور مشوق‌هایی در نظر بگیرد.

روحانی با بیان اینکه در دوران جنگ اقتصادی و تحریم‌های ظالمانه علیه ملت ایران همه تلاش امریکا بر این بوده که کشور در زمینه تامین ارز مورد نیاز با مشکل مواجه شود، گفت: دولت با حمایت از صادرکنندگان محصولات غیرنفتی که بار تامین ارز موردنیاز کشور را در این شرایط به دوش کشیدند، مانع از تحقق اهداف دشمن شده است.

سال گذشته که اجرا شد و آمارها نشان داد که در شهرهای بزرگ حداقل ۶۵ درصد موفقیت داشتیم و در سایر شهرها میزان موفقیت ۸۵ درصد بود.

وزیر راه و شهرسازی بیان کرد: مستاجران طبق ضوابطی که وجود دارد باید در واحدهای خود ساکن باشند و رعایت حقوق مالکان را انجام دهند و افزایش مجاز نرخ اجاره هم همان میزان سال گذشته که ۲۵ درصد بوده است، نه یک کلمه کمتر و نه یک کلمه بیشتر و هیچ شورای حل اختلافی نمی‌تواند حکم تخلیه بدهد و این مصوبه لازم‌الاجرا است.

▣ تحقق پروژه قطار برقی

به گزارش وزارت راه و شهرسازی، محمد اسلامی در حاشیه مراسم ورود ۱۶۹ دستگاه ناوگان ریلی تولید داخل به شبکه ریلی کشور و همچنین امضای تفاهمنامه برقی کردن قطار حومه‌ای تهران-گرمسار، در گفت‌وگو با خبرنگاران اعلام کرد: سال‌هاست موضوع برقی کردن راه‌آهن در دستورکار بوده که باوجود امضای قرارداد در سنوات گذشته هیچ اتفاق عملیاتی رخ نداد که دلایل گوناگونی داشته است.

وزیر راه و شهرسازی در بیان برخی دلایل برقی نشدن راه‌آهن، گفت: مهم‌ترین دلیل برقی نشدن راه‌آهن استفاده و تاکید بر حضور کشور، فاینانس و شرکت خارجی بوده است. عضو کابینه دولت دوازدهم افزود: امیدواریم موضوع برقی کردن قطار حومه‌ای تهران-گرمسار به دیگر خطوط نیز تسری یابد و با این کار بتوانیم برقی کردن قطارهای حومه‌ای را که رفت‌وآمد حومه به تهران و بالعکس را تسریع و تسهیل می‌کنند، سرعت ب بخشیم.

اسلامی اظهار امیدواری کرد قطار برقی تهران-مشهد که مذاکرات برای انجام آن در حال بررسی است، به زودی عملیاتی و اجرایی شود.

یادداشت

دولت آینده واقعیت تحریم



علی ربیعی
سخنگوی دولت

درباره تحریم‌های اقتصادی علیه ایران با دو دیدگاه مواجهیم؛ یک دیدگاه تحریم را فرصت اساسی یا حداقل آن را مسئله‌ای بی‌اهمیت می‌داند. زندگی با تحریم را توصیه می‌کند و بیشتر درصدد همزیستی با آثار تحریم است و آن را در بلندمدت باعث خودکفایی اقتصاد کشور می‌داند و ابایی از اینکه پرونده ایران دوباره ذیل فصل ۷ منشور ملل متحد برود هم ندارد. دیدگاه دوم نه معتقد به پذیرش اصل وجود تحریم و نه همزیستی با آثار تحریم و درصدد است با عقب راندن تحریم‌ها، آن را از فرضی واجب در زندگی ایرانیان تبدیل به امری تحمیلی و گذرا کند تا در سایه رفع اصل و آثار تحریم، توانایی‌های داخلی شکوفا شده و کشور را از وضع «اداره سخت» به سمت رشد و توسعه سوق دهد. با روی کار آمدن دولت جدید، این مناقشات ممکن است از نو شروع شود و دشواری‌های تازه‌ای برای رئیس‌جمهوری آتی ایجاد کند. هرچند رئیس‌جمهوری منتخب، هوشمندانه هرگز برجام را نفی نکرده و به لحاظ سیاسی مرهون هیچ کدام از جناح‌های سیاسی به‌ویژه اندک تکریم کنندگان تحریم نیست، اما همچنان متصور است که هواداران اقلیت این دیدگاه بخواهند رئیس‌جمهوری بعدی را به مصائب اقتصادی در داخل مبتلا کنند. امروز که دولت دوازدهم روزهای پایانی را سپری می‌کند این روزها با صراحت بیشتری می‌توان از خطر تحریم و آثار آن بر اقتصاد ایران گفت و نشان داد که چگونه تحریم کشور را از رشد و توسعه محروم می‌کند و در بهترین حالت کشور در حالت اداره وضع موجود و پرهیز از بدتر شدن شرایط خواهد بود. باید آثار تعامل جهانی و استفاده از مزیت‌های اقتصاد جهانی، کم کردن هزینه مبادله برای اقتصاد و فراهم شدن امکان استفاده از فناوری‌ها را سنجید تا آثار رویکردهای اول و دوم آشکارتر شود. باید دولت آینده را به‌نحوی مورد حمایت اجتماعی و سیاسی قرار داد تا بتواند به‌عنوان یک اصل پذیرفته شده در مذاکرات جهانی با جنگ اقتصادی مقابله کند. نگاه کنیم به آثار تحریم بر اقتصاد ایران که در صورت تداوم این وضعیت در چند سال آینده جامعه چه وضعیتی خواهد داشت و جنگ اقتصادی چه فرصت‌هایی را از ما خواهد گرفت؟ برای مقایسه آنچه جنگ تحریمی امریکا بر اقتصاد ایران آورد، کافی است آمار و داده‌های اقتصادی برآورد شود. روند کاهشی نرخ تورم از زمان روی کار آمدن دولت یازدهم در سال ۱۳۹۲ تا تک‌نرخی شدن آن پس از برجام، در چه زمانی روند صعودی یافت؟ پس از آغاز تروریسم اقتصادی. اقتصاد ایران طی سال‌های ۱۳۹۳ تا ۱۳۹۶، باوجود مشکلات ساختاری و آسیب‌های دور قبلی تحریم‌ها، روند خوبی را نه‌فقط در مهار تورم که از نظر رشد اقتصادی و اشتغالزایی طی کرد و آنچه این مسیر را تغییر داد دو شوک بزرگ بود: تحریم‌های گسترده در سال ۱۳۹۷ و شیوع کرونا در سال ۱۳۹۸. هر تصویری از اقتصاد ایران بدون محاسبه این دو شوک بزرگ، نه گویاست نه صحیح؛ تولید نفت خام ایران در سال ۱۳۹۶ به میزان ۳.۹ میلیون بشکه در روز بود که بنا به گزارش اوپک در سال ۱۳۹۹ به ۲ میلیون بشکه رسید و در صورت نبود تحریم و کرونا، واقع‌بینانه‌ترین پیش‌بینی‌ها تولید روزانه ۴ میلیون بشکه‌ای را در سال ۱۳۹۹ برآورد می‌کردند. میانگین نرخ تورم در ۳ سال معادل ۳۲.۷ درصد بود. پیش‌بینی‌ها این بود که این شاخص در شرایط بدون تحریم و کرونا به‌طور متوسط ۱۱ درصد کمتر می‌شد که به‌معنی کاهش ۲۱.۲ درصدی میانگین سالانه تورم بود. هدف من از ارائه این آمار نشان دادن اثر جنگ اقتصادی بر اندازه اقتصاد ایران و افزایش فشار بر معیشت مردم است. تحریم‌ها، فقر را گسترش داده و ایجاد شغل جدید را با مشکل روبه‌رو کرده و با کوچک کردن اقتصاد به طبقات پایین اقتصادی فشار بیشتری وارد کرده است. باتوجه به حقایقی که به‌طور مختصر مورد اشاره قرار گرفت و واقعیات اقتصاد ایران که خود را بر دولت سیزدهم تحمیل خواهد کرد و حساسیت سال‌های پیش رو برای عبور از مشکلات اقتصادی و اجتماعی و یافتن جایگاه برتر ایران در اقتصاد جهان و به‌طور کلی پیمودن گام دوم انقلاب، فارغ از شعارها باید زمینه‌های اجتماعی تصمیم دولت را فراهم کرد. امید است که به‌جای رویکردهای انکار و فرافکنی، همگان ضمن واقع‌نگری به ریشه‌های مسئله، به حمایت نظری و عملی از دولت آینده برخاسته تا بتواند بر جنگ اقتصادی در خارج و عادی‌سازی تحریم در داخل غلبه و از پیکره اقتصاد ایران تحریم‌زدایی کند.

عکس روز



آمار بروز رسانی شده کرونا در ایران

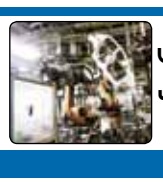
عکس: ایرنا

ویژه تر از خبر

واریز بخش دوم سود سهام عدالت تا آخر هفته

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار از واریز بخش دوم سود سهام عدالت سال ۱۳۹۸ تا پایان هفته جاری خبر داد. محمدعلی دهقان دهنوی در گفت‌وگو با ایسنا، درباره اینکه قرار بود اسامی شرکت‌هایی که سود سهام عدالت را به حساب شرکت سپرده‌گذاری مرکزی واریز نکرده بودند تا پایان هفته قبل اعلام شود، اما این اتفاق نیفتاده، توضیح داد: هنوز به جمع‌بندی برای اسامی نرسیده‌ایم، اما تا آخر این هفته هم اسامی اعلام می‌شود و هم سود به حساب مشمولان واریز خواهد شد. وی درباره اینکه وزیر اقتصاد زمان واریز سود را عید قربان اعلام کرده بود نیز توضیح داد: وزیر اعلام کرده بود بخش دوم سود تا عید قربان واریز می‌شود؛ بنابراین اگر بررسی شرکت‌هایی که سود سهام عدالت را واریز نکرده‌اند تمام شود تا آخر هفته سود واریز خواهد شد. براساس این گزارش، سود سهام عدالت سال‌های ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۷ طی یک مرحله به حساب مشمولان سهام عدالت واریز شد اما سود سال ۱۳۹۸ سرنوشت دیگری داشت و قرار شد طی دو مرحله به حساب سهامداران واریز شود. در این راستا، مرحله نخست سود در ۲۸ اسفند سال گذشته واریز شد و مشمولان ۵۰ درصد سود سهام خود را دریافت کردند. پس از آن وعده‌های مختلفی برای واریز بخش دوم سود ازسوی مسئولان مختلف داده شد اما این امر تاکنون محقق نشده است.

گسترش صنعت
صمت
دوشنبه
۱۴ تیر ۱۴۰۰
۲۴ ذی‌القعده ۱۴۴۲
۵ ژوئیه ۲۰۲۱
شماره ۱۸۳۰
پیاپی ۳۱۴۸
www.sanatnewspaper.com



خصوصی‌سازی رانتی کارآمد نیست



عرضه ۳۰ هزار خودرو به مشمولان واجدشرایط



بازی با خصوصی‌سازی

تحلیل روز

با وجود سهم ۶ درصدی بخش تعاون از اقتصاد ایران

تعاونی آلترناتیو بخش خصوصی است



امیرعباس آذرم‌وند: «چابک‌سازی دولت» اسم رمز عملیاتی اقتصادی است که هدف آن کاستن از سهم تصدی‌گری دولت در اقتصاد و افزایش چابکی در کلیت یک اقتصاد است. با این همه چابک‌سازی در کشور ما به گونه‌ای مورد استفاده قرار گرفته که گویا تنها جایگزین مناسب برای سهم بخش دولتی در اقتصاد، خصوصی‌سازی است. حال آنکه با وجود چندین دهه اجرای خصوصی‌سازی به انحای مختلف باز هم مشاهده می‌کنیم نه‌تنها اقتصاد کشور چابک‌تر نشد بلکه در مقابل مشکلات و تامین نیازهای جامعه هم ناتوان‌تر شده است. اینکه چرا خصوصی‌سازی در ایران جز شکست چیزی به همراه نداشته، خود می‌تواند موضوع بررسی‌های مختلف باشد اما اینکه در همین مدت با وجود تاکید قانون اساسی، تعاونی‌ها به طور کلی نادیده گرفته شدند، مسئله تحلیل امروز است.

اصل ۴۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران اصلی است که براساس آن نظام اقتصادی ایران به ۳ بخش تعاونی، دولتی و خصوصی تقسیم می‌شود. با وجود تاکید ۳ برنامه توسعه اخیر بر افزایش سهم تعاون در اقتصاد و رساندن آن به یک‌چهارم کل تولید ملی، سهم این بخش هیچ‌وقت از ۶ درصد کل اقتصاد بیشتر نشد. این در حالی است که در سال ۹۸ این بخش موفق به صادرات یک میلیارد و ۸۰۰ میلیون دلاری شد. درحال‌حاضر ۴ هزار تعاونی در کشور فعال هستند که ۵۴ درصد آن به بخش تولید اختصاص دارد. با این حال، موفق‌ترین تعاونی‌های کشور اغلب تعاونی‌های مصرف و در بهترین حالت تعاونی‌های مربوط به صید شیلات هستند.

به گزارش صمت از آنجا که بخش تعاون، بخش مردمی اقتصاد است، به جرأت می‌توان گفت یکی از بااهمیت‌ترین بخش‌هایی است که می‌تواند تحقق شعارهای سال که در دو دهه اخیر عمدتا اقتصادی بودند را امکان‌پذیر کند. البته این به آن معنا نیست که هر کالای ایرانی با هر کیفیتی مورد استفاده قرار گیرد بلکه تولیدکنندگان باید به دنبال کیفی‌سازی محصولات خود هم باشند. تبیین سال‌های اخیر درباره نتایج حمایت از کالای ایرانی، جامعه امروز را به سطحی از رشد رسانده که شبهه علمی اندکی در این باره وجود دارد. کمتر انسان اهل مطالعه و انصافی است که تردید داشته باشد حمایت از کالای ساخت داخل، به نفع رونق کارگاه‌های نیمه‌تعطیل و اشتغال کارگران بیکار و کاهش وابستگی به خارج است اما تعداد خانوارهایی که واقعا طبق این باور، عمل کنند به اندازه‌ای نیست تا این باور به مولفه رفتار جمعی مردم ایران تبدیل شده باشد. اگر این گزاره درست باشد، آنچه باید وجهه همت سیاست‌گذاران قرار گیرد، رفع موانع عملی است. تکرار استدلال علمی و ساختن محصولات رسانه‌ای اگر بر اراده و انگیزه اثرگذار نشود، گره‌گشا نخواهد بود.

حمایت از تولید و اشتغال با توسعه تعاون

براساس گزارشی که در تارنمای وابسته به وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی منتشر شده؛ حمایت از کالای ساخت داخل در تناسب با ارزش‌های کشور معنا پیدا می‌کند. به عنوان نمونه، حمایت از هر کالای ایرانی با هر ویژگی و کیفیتی مقصود هیچ کس نیست.

همچنین این تصور که ورای شعار سال ۹۷، خودکفایی در تمام کالاها، انکار استفاده از محصولات خارجی، بستن مرزهای بازرگانی و انزوای جهانی از دیگر کج‌فهمی‌هایی است که موجب روی‌گرداندن و عدم تصدیق این ایده از طرف بخشی از جامعه می‌شود.

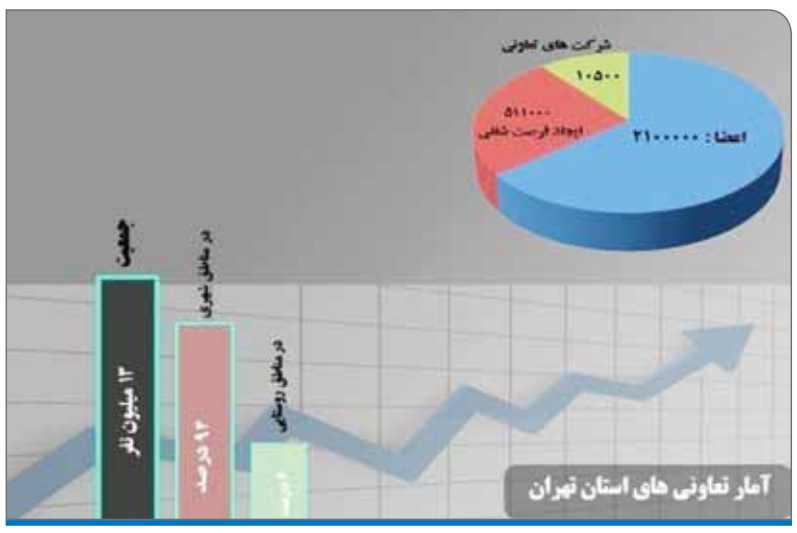
خودکفایی در تمام محصولات، نه‌تنها برای هیچ اقتصادی ممکن نیست بلکه مطلوب هم نیست. با توجه به ویژگی مردم‌نهاد بودن اقتصاد مقاومتی و حضور مردم و سرمایه‌های مردمی برای تحقق آن و تشابه آن با مزیت بخش تعاون که با تروج و ترغیب مشارکت‌های مردمی و تجمیع سرمایه‌های اندک مردم در قالب انواع شرکت‌های تعاونی انجام می‌شود، بخش تعاون می‌تواند در سال‌هایی که اهداف آن کاهش وابستگی به خارج است، طوری گام بردارد که به اهداف فقرزدایی، ایجاد اشتغال و حمایت از تولید منجر شود و در خارج از کشور هم موفق به خنثی‌سازی تحریم‌ها شود. همچنین با توجه به اینکه بیشتر محصولات تولید تعاونی‌ها تولید داخل هستند می‌توان با قیمت‌گذاری درست و افزایش کیفیت، اعتماد مردم را جلب کرد و با برندسازی مناسب و نوآوری در تولیدات برای پاسخگویی به تقاضای تنوع‌طلبی مردم در جهت حمایت از کالای داخلی گام برداشت.

در مقیاس کلان نیز معضل قاچاق کالا نه‌تنها سیستم اقتصادی یک کشور را متاثر می‌سازد و گاه ضربات سنگینی به آن وارد می‌کند، بلکه تاثیرات این معضل صرفا اقتصادی نخواهد بود و بر پیکره فرهنگی-اجتماعی کشور هم اثرگذار خواهد بود.

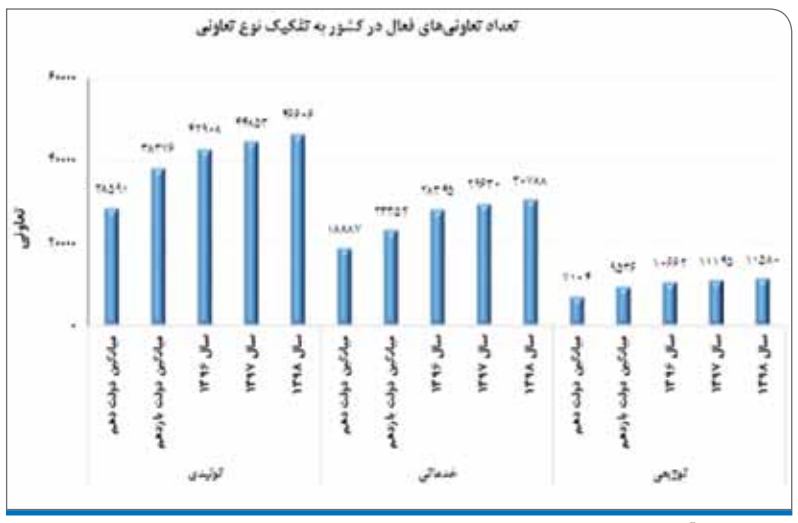
افزایش بیکاری و مشکلات ناشی از آن، تغییر الگوی مصرف و حتی گاهی تغییرات سیستم ارزشی جامعه محصول این معضل است.

بیشتر مردم شبهه علمی درباره نتایج حمایت از کالای ایرانی ندارد اما در عمل، مردم از حمایت از کالای داخلی دور هستند. این شبهه علمی، مانع حقیقی حمایت از کالای ایرانی است که در نقطه پایانی خط تولید و خاتمه شبکه فروش و مصرف قرار دارد که برای رفع آن لازم است از نهاده‌های تولید یا به عبارتی، از نیروی کار و سرمایه‌گذاری ایرانی حمایت شود؛ یعنی مطالبه‌ای است برای به حداقل رساندن هزینه تمام‌شده کالای ایرانی.

به حداقل رساندن هزینه تمام‌شده نیز به معنای بهره‌وری، بهبود سطح فناوری و کیفیت، کم‌مانع بودن محیط کسب‌وکار، حذف قاچاق، کم‌هزینه بودن نظام فروش و توزیع ناچیز بودن فساد اقتصادی است. همچنین تحقق این شعار مستلزم ثبات بلندمدت نرخ مواد اولیه و متغیرهای اقتصاد کلان است. اجرای این مقدمات نیز در نهایت منجر به توسعه و پیشرفت در اقتصاد می‌شود.



سهم استان تهران از کل اشتغال تعاون در کشور



بررسی‌های آماری نشان می‌دهد شرکت‌های تعاونی استان تهران ۱۱ درصد تعاونی‌های فعال و ۳۰ درصد از کل اشتغال بخش تعاون را در اختیار دارند. در بین گرایش‌های مختلف تعاونی‌های مسکن با حدود ۳ هزار تعاونی و خدمات با ۲۹۰۰ تعاونی بیشترین تعداد را در بین تمام رشته فعالیت است.

براساس این گزارش، تهران با بیش از ۱۳ میلیون نفر جمعیت، ۱۷.۵ درصد جمعیت کل کشور را در خود جای داده است. از این میزان، ۹۴ درصد در مناطق شهری و ۶ درصد در مناطق روستایی و غیرساکن زندگی می‌کنند.

به گزارش واحد آمار و برنامه‌ریزی اتاق تعاون ایران، استان تهران درحال‌حاضر دارای ۱۶ شهرستان، ۴۵ شهر و ۷۸ دهستان است.

استان تهران به لحاظ مختلف از اهمیت بسیار زیادی برخوردار است. علاوه‌بر این، تهران پایتخت کشور و ۵۴ درصد منابع ریالی بانک‌های کشور را به خود اختصاص داده است. به همین دلیل نگاه برنامه‌های اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی در این استان ویژه است و در مقوله اشتغال نیز در جایگاه ویژه‌ای قرار دارد و همواره در برنامه‌ریزی‌های مسئولان برای اشتغالزایی مدنظر بوده است. براساس آمار سهم شاغلان بخش کشاورزی، صنعت و خدمات استان به ترتیب ۱.۳، ۳۳.۵، ۶۵.۳ درصد است. برمبنای اطلاعات اخذشده از سامانه آمارهای ثبتی وزارت تعاون، استان تهران دارای بیشترین تعداد تعاونی فعال ثبتی در کشور است؛ به طوری که ۱۰۵۰۰ شرکت تعاونی استان تهران دارای ۲ میلیون و یکصد هزار عضو و ۵۱۱ هزار شغل را ایجاد کرده‌اند.

تعاون در آستانه ۱۰۰ سالگی

نخستین قانون درباره تعاون در ایران در سال ۱۳۰۴ به تصویب رسید. اگرچه از کل قانون تجارت آن زمان که از فرانسوی ترجمه شده بود تنها ۶ ماده درباره تعاون بود اما نخستین قانونی است که در این راستا در کشور به تصویب رسیده است. به این ترتیب مقطع اول توسعه تعاون در کشور در زمان رضا شاه و از سال ۱۳۰۴ تا ۱۳۲۰ به طول انجامید. در این مدت که تا زمان اشغال ایران از سوی متفقین ادامه داشت تنها تعداد انگشت‌شماری تعاونی تاسیس شدند. اگرچه این قانون در اردیبهشت ۱۳۱۱ دوباره مورد تجدیدنظر قرار گرفت اما تا یک دهه پس از تصویب هیچ شرکتی تشکیل نشد. دلایل این امر را می‌توان ضعف در قانون تعاون و عدم حمایت از تعاون دانست. به همین دلیل در این مقطع از زمان یعنی در طول ۱۶ سال فقط ۳ تعاونی با هزار و ۵۰ نفر عضو تشکیل شدند. نخستین تعاون به سبک جدید در ایران، تعاونی روستایی گرمسار بود که در سال ۱۳۱۴ توسط اداره فلاحت وقت در گرمسار تشکیل شد.

از سال ۱۳۲۰ و همزمان با شروع جنگ جهانی دوم وضعیت اقتصادی کشور رو به وخامت نهاد و هزینه‌های زندگی مردم روز به روز افزایش یافت. نرخ کالاهای اساسی و مورد نیاز مردم به دلایل متعددی چون احتکار، با افزایش تقاضا مواجه شد و همین بحران سبب شد طبقه کارگر و کارمندان دولت برای تامین حداقل معاش زندگی خود با مشکل مواجه شوند. همچنان که در بررسی نهضت تعاون در سطح جهان نیز به آن برمی‌خوردیم، در هر مقطع تاریخی که وضعیت اقتصادی مردم با مشکل روبه‌رو می‌شود زمینه مساعد برای رشد تعاونی‌های مصرف پیدا می‌شود. نخستین تعاونی تشکیل شده در جهانی نیز از نوع مصرف در انگلیس بود. براساس همین در دهه ۲۰ شمسی حدود ۱۹ شرکت تعاونی که همگی آنها از نوع مصرف بودند، تشکیل شدند که از کل این تعداد ۷ شرکت در تهران و بقیه در شهرستان‌ها تاسیس شدند. در همین مقطع نیز نخستین صندوق تعاون روستایی کشور در سال ۲۵ تاسیس شد.

مقطع سوم که در دهه ۳۰ شمسی بوده نخستین قانون مستقل درباره تعاون به تصویب رسید. این لایحه در ۱۴ ماده تهیه شد و در سال ۳۲ به تصویب دولت وقت رسید. از این سال تا سال ۱۳۴۱ بارها شاهد حذف یا اضافه کردن موادی براساس نظرات وزارتخانه‌ها و سازمان‌های مختلف هستیم. تا پایان سال ۴۰ در مجموع هزار و ۱۷۸ تعاونی در کشور تشکیل شد که ۳۵۹ هزار و ۷ نفر از جمعیت وقت کشور را زیر پوشش داشتند. در این زمان هم به دلیل بی‌توجهی به تعاونی‌ها، تعاون به جایگاه واقعی خود نرسید.

مقطع چهارم از اصلاحات ارضی تا انقلاب ۵۷ را شامل می‌شود. بی‌شک اصلاحات ارضی نقطه عطف بزرگی در روند گسترش تعاونی‌ها بود. در جریان اصلاحات ارضی دولت یکی از شرایط واگذاری زمین به روستاییان را علاوه‌بر صاحب نسق بودن روستایی پذیرش اجباری عضویت در یک تعاونی را قرار داد. پیش از اصلاحات ارضی تقریبا تمامی نیازهای مالی روستاییان توسط مالک برطرف می‌شد اما در جریان این اصلاحات و با حذف مالک از روستاهای کشور، تحول بزرگی در اقتصاد روستایی به وجود آمد. برای اینکه دولت بتواند خلأ ناشی از نبود مالک در روستا را پر کند و در عین حال بتواند نیازهای مالی و ضروری روستاییان را برطرف کند، اقدام به تاسیس سازمان تعاون روستایی کرد و تقریبا بیشتر روستاییان را در آن عضو کرد. به همین دلیل پس از اصلاحات ارضی در ایران هم تعداد تعاونی‌ها و هم تعداد اعضا رشد چشمگیری کرد به طور که تعاونی پیش از اصلاحات در عرض یک سال از هزار و ۳۷۳ شرکت به ۲ هزار و ۷۲۲ شرکت رسید. پس از پیروی انقلاب البته تاکید بیشتری بر اهمیت بخش تعاون در کنار دو بخش دولتی و خصوصی در اقتصاد شده اما این امر محقق نشد. متوسط سهم تعاونی‌ها در اقتصاد کل جهان کمتر از ۵ درصد است اما این رقم در کشور ما اندکی بیش از ۵ درصد است. با این حال، تعاونی‌ها ۷.۵ درصد کل اقتصاد اروپا، ۲۰ درصد تولید ناخالص نیوزلند و ۱۴ درصد تولید فرانسه را تشکیل می‌دهند. از نظر تعداد هم وضعیت ایران چندان بد نیست زیرا از ۲ میلیون و ۶۰۰ هزار تعاونی جهان، ۱۰۰ هزار تای آن در ایران است. همچنین در سال ۹۵ تعاون تنها ۱.۷ میلیارد دلار صادرات داشته که نشان می‌دهد گرچه در ایران تعاونی‌های فراوانی وجود دارند اما تمرکز این تعاونی‌ها در صنایع کشور نیست یا لااقل سهم مهمی از تولید کشور را از آن خود نمی‌کنند.

افزایش سهم تعاون در اقتصاد ایران

برای افزایش سهم تعاون و رساندن آن به ۱۵ درصد یا باید از سهم بخش خصوصی در اقتصاد کاست یا دولتی. درحال‌حاضر عجیب به نظر می‌رسد که دولت برخورد خاصی با بخش خصوصی کند و به همین دلیل خود دولت را باید بیشتر به گسترش تعاون فراخوان داد.در این میان باید توجه داشت یکی از مهم‌ترین موانع توسعه در کشورهای در حال توسعه کمبود سرمایه است. همین سرمایه کم نیز به دلایل مختلفی صرف فعالیت‌های غیراقتصادی می‌شود. شرکت‌های تعاونی از طریق آموزش اعضا و ایجاد زمینه‌های سالم اقتصادی می‌توانند در کاهش میزان مصرف افراد و درنتیجه افزایش پس‌انداز دخالت کرده و این سرمایه‌ها را در جهت سرمایه‌گذاری در تولید هدایت کنند. تعاونی‌ها می‌توانند این وجوه متمرکز را در یک صندوق تجمیع کرده و با انجام عملیات بانکی موجب به کار افتادن آن در جریان سرمایه‌گذاری شوند.تعاونی‌ها می‌توانند رابطه سالمی میان اعضا و موسسات اعتباری و مالی ایجاد کرده و نیازمندی‌های تسهیلاتی اعضا را رفع کنند. بدیهی است تعاونی‌ها قادر خواهند بود تضمین مطمئن‌تری برای موسسات وام‌دهنده تامین کنند. خود این تعاونی‌ها می‌توانند از محل وجود متمرکز شده به اعضا وام دهد و بار سنگین بهره‌های طاقت‌فرسا را از اعضای خود نگیرد.با آغاز کار بررسی لایحه قانون تعاون در کمیسیون‌های تخصصی مجلس شورای اسلامی و با وجود اینکه برخی فعالان این عرصه از ناقص بودن این قانون نگران هستند، در مقابل موافقان هم می‌گویند در صورت تصویب این لایحه، تعاونی‌ها به سهم گمشده خود از اقتصاد ایران خواهند رسید.لایحه اصلاح قانون بخش تعاونی در اجرای بند (ح) ماده (۹) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی و برای حذف مداخلات دولت در امور اجرایی و مدیریتی تعاونی‌ها و اتاق‌های تعاون به‌تازگی از سوی دولت به مجلس ارائه شده است؛ لایحه‌ای که قرار است ابهامات قانونی موجود در بخش تعاون را اصلاح کند. از سویی این لایحه برای بازپس‌گیری سهم ۲۵ درصدی تعاون از اقتصاد ملی موضوع بند (ب) سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی طراحی شده، سهمی که به باور طرفداران بخش تعاونی، سال‌هاست مغفول مانده و حالا طرفداران تعاونی‌ها به دولت فشار آورده‌اند تا به این مطالبه عمل کند.

ارسال این لایحه اما پاسخ تمام مطالبات تعاونی‌ها نیست. به طوری که در لایحه مورد بحث، سهم یک‌چهارمی از کل اقتصادی برای تعاون درنظر گرفته نشده است. وقتی در قانون برنامه احکامی برای این بخش پیش‌بینی نشده باشد در قوانین بودجه هم به طریق اولی پیش‌بینی نخواهد شد.

سخن پایانی

به نظر می‌رسد یکی از راه‌های برون‌رفت از وضع کنونی اقتصاد و حل معضل بیکاری به‌ویژه در سطح جوانان تحصیلکرده، افزایش تولید با کیفیت داخلی است. در این میان باید توجه داشت گرچه خرید کالای ایرانی یکی از بسترهای حمایت از تولید داخلی است اما باید بدانیم خرید تنها یکی از ابعاد حمایت است، نه همه آن.

درنتیجه نباید حمایت را فقط محدود به خرید کرد و سایر جنبه‌ها را به فراموشی سپرد. تشویق به خرید کالای ایرانی و انجام عملی آن زمانی رخ می‌دهد که کالای ایرانی با کیفیت مناسب تولید و توان رقابت با کالاهای مشابه خارجی را داشته باشد. همچنین مسئله نرخ تمام‌شده، خدمات پس از فروش و توزیع مناسب و به‌موقع را باید به مولفه مهم کیفیت افزود. مسئله دیگر این است که برای حمایت از کالای ایرانی اصلاحات ساختاری و ایجاد زیرساخت‌های لازم برای تولید باکیفیت ضروری است. نمی‌توان بدون زیرساخت‌های لازم و بدون ساختار مناسب توقع تولید باکیفیت و انبوه داشت و نمی‌توان بدون ارائه کیفیت لازم توقع خرید و حمایت از کالای داخلی داشت. باید به حقایق توجه شود و از شعار به عمل طی مسیر شود.

بخش تعاون می‌تواند عامل مهمی در تحقق مانع‌زدایی واقعی از تولید باشد به شرطی که ابزارهای حمایت هم تعریف شود. این به آن معناست که رسیدن به تولید بهتر و باکیفیت نیاز به حمایت‌ها، معافیت‌ها و تشویق بخش تولید دارد و اگر این حمایت نباشد، مسئله حمایت از تولید نیز فضایی برای تحقق نخواهد یافت. باید بستری فراهم شود تا تولیدات از طریق فروشگاه‌های تعاونی‌های توزیع به دست خریداران برسد؛ فضای این فروشگاه‌ها می‌تواند به گونه‌ای باشد که تولیدکنندگان برخی محصولات خود را جلوی چشم خریداران درست کنند و این‌گونه اعتماد را جلب کنند.

تاکید قانون اساسی بر تعاون

اصل ۴۳ و ۴۴ قانون اساسی کشور تاکید فراوانی بر بخش تعاونی‌ها دارد؛ به‌ویژه در زمان سیاست‌های اصل ۴۴ تاکید فراوانی بر تصدی‌گری بخش خصوصی و تعاونی وجود داشت. اما با گذشت ۱۶ سال از ابلاغ این سیاست‌ها، نقش تعاون رشد نکرد. بخش خصوصی هم شکست‌های اجرایی کردن این سیاست را نشان‌دهنده بالا بودن سهم دولت از اقتصاد می‌دانند. درحال‌حاضر گفته می‌شود یک‌چهارم اقتصاد کشور برنامه‌ریزی شده است اما با وجود تاکید بر اهمیت تعاون، سهم این بخش از کل اقتصاد کمتر از ۶ درصد است. این در حالی است که ایجاد هر شغل در بخش دولتی نیازمند سرمایه‌گذاری یک میلیارد تومانی است و این رقم برای بخش پتروشیمی یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون تومان برآورد شده است. اما ایجاد هر شغل در بخش تعاون تنها ۳۰ تا ۴۰ میلیون تومان سرمایه‌گذاری نیاز دارد. به این ترتیب با سرمایه‌گذاری کمتر از ۵۰ میلیون تومان می‌توان شغلی پایدار ایجاد کرد.

از زمانی که قانون اساسی بخشی مجزا برای تعاون درنظر گرفت و اقتصاد ایران را به ۳ بخش دولتی، خصوصی و تعاون تقسیم کرد، همیشه تعاون یک گوشه از اقتصاد بوده اما گوشه‌ای که بیشتر شبیه کنج عزلت بوده تا میزبان اقتصاد. به همین دلیل با توجه به اهمیتی که برنامه پنجم و ششم توسعه برای تعاون قائل شدند و خواهان افزایش سهم آن از کل تولید به ۲۵ درصد بوده‌اند. این مطالبات برحق البته تنها آرزو باقی ماندند و در عمل محقق نشدند.

ماتاسفانه از برنامه چهارم تاکنون بخش‌های مختلفی از قانون توسعه که بر تعاون تاکید داشت، اجرا نشدند. از مجموع قوانین بالادستی در این بخش تنها ۳ تا ۴ درصد آنها اجرا شدند.

یادداشت

خودتحریمی در تولید ملی



مهدی کریمی‌نفرشی
عضو هیات مدیره کنفدراسیون صنعت ایران

ایران سابقه طولانی در تحریم شدن دارد و علاوه بر تجربه تحریم‌ها در سال‌های پس از ملی شدن صنعت نفت در دهه ۳۰ خورشیدی، از همان سال نخست انقلاب اسلامی و پس از اشغال سفارت امریکا در تهران تاکنون همواره با تحریم مواجه بوده است. اما شاید تحریم‌های گسترده هسته‌ای در سال‌های ۹۰ تا ۹۵ خورشیدی که در نهایت به توافقنامه برجام و برداشته شدن آنها ختم شد و تنفس حدود سه‌ساله پس از آنکه با خروج دونالد ترامپ از برجام و بازگشت تحریم‌های امریکا علیه ایران به پایان رسید، مهم‌ترین تجربه‌ای بود که صنایع را بیش از پیش آماده مواجهه با تحریم کرد. یکی از راهکارهای لازم برای برون‌رفت از فشار تحریم‌ها، کاهش بحران اقتصادی در جامعه، افزایش ضریب اشتغال، کاهش بیکاری و فعال کردن واحدهای نیمه‌فعال و راکد بوده است. تحریم‌ها باعث شد از صرفه اقتصادی خرید کالاهای وارداتی کاسته شده و تولید داخل و صادرات توجیه‌پذیری قابل‌قبولی بیابند. مدت زیادی است فشار مشکلات معیشتی بر مردم فزونی گرفته است. افزایش قیمت‌ها در کنار کمبود عرضه برخی کالاها و همچنین نوسانات نرخ ارز و چشم‌انداز تورمی پیش‌رو، خاطر مردم را برای تامین معیشت خود آشفته کرده است. اما بسیاری از فعالان اقتصادی و کارشناسان این حوزه معتقدند اثر تحریم‌ها بسیار کمتر از سوءتدبیر مسئولان و به عبارتی تحریم داخلی است. صدور بخشنامه‌های متعدد از یک سو، تحریم‌های فزاینده علیه صنعت ایران و عمل نکردن تعدادی از بانک‌ها به تعهدات خود در قبال کارخانه‌ها و صنایع تولیدی باعث شده تعدادی از این صنایع به مرز تعطیلی و ورشکستگی برسند. به‌گفته معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت امسال حدود هزار و ۶۰۰ واحد تولیدی و صنعتی کشور که به علل گوناگون راکد بوده یا زیر ظرفیت کار می‌کنند، به چرخه تولید باز خواهند گشت. با هدف بازفعال‌سازی واحدهای راکد یا واحدهایی که زیر ظرفیت در حال فعالیت هستند، در قالب کلینیک صنعت در سطح کشور ۹۰۰ مشاور از بخش خصوصی و شرکت‌های دانش‌بنیان انتخاب شد که این مشاورها با حضور در این واحدها نسبت به عارضه‌یابی و بررسی‌های علمی و اقتصادی و رصد نقاط ضعف آنها اقدام می‌کنند. تعدد دستورالعمل‌ها، آیین‌نامه‌ها و بخشنامه‌ها، زمان‌بر بودن ثبت سفارش و فرآیندهای مربوط به ترخیص کالاها، عدم‌امکان برقراری ارتباطات مالی و بین‌المللی وعده داده شده، محدودیت‌های حاکم بر صرافی‌ها، برخی سازکارهای نادرست در پیمان‌سپاری‌های ارزی و عمل نکردن مسئولان گوناگون به وعده‌های داده‌شده از عمده‌ترین مصداق‌های سوءمدیریت داخلی و خودتحریمی است که مانع از رونق تولید داخلی می‌شود. رکود، واردات بی‌رویه، قاچاق فراوان کالاهایی که در داخل کشور نیز تولید می‌شوند، بالابودن هزینه‌های تولید، نقدینگی بالا، کاهش قدرت خرید مردم و عدم‌حمایت و برنامه‌ریزی نادرست دولت در حمایت از بخش صنعت و تولید از عوامل مهم در تعطیلی کارخانه‌ها و بیکار شدن کارگران از سوی کارشناسان معرفی می‌شود. ضعف نظام بانکداری سال‌هاست یکی از مهم‌ترین موانع تولید در کشور است و همواره دست‌وپای تولیدکنندگان را بسته و نوعی حکمرانی ناعادلانه بر تولید و بنگاه‌های اقتصادی دارد. چه بسیار تولیدکنندگانی که با وجود تولید محصولات باکیفیت و نوآورانه و تلاش برای ایجاد اشتغال پایدار مورد بی‌مهری نظام بانکی قرار گرفته و به تعطیلی کشیده شده‌اند. سیستم مالیاتی ناعادلانه سال‌هاست موردانتقاد بسیاری از کارشناسان و فعالان اقتصادی بوده و عارضه‌یابی در این حوزه نیاز به یک بازنگری جدی در شناسایی تولیدکنندگانی که به حمایت در این زمینه نیاز دارند و نیز شناسایی و برخورد با فرارکنندگان پرداخت مالیاتی دارد. بروکراسی‌های اداری یکی از مهم‌ترین عوامل فرار سرمایه از بخش تولید، ایجاد بی‌انگیزگی و خوابیدن چرخ تولید در کشور است. در همه جای دنیا برای تولیدکنندگان و کارآفرینان شرایط ویژه تسهیل‌کننده و فرآیندهای بخشی ویژه‌ای در نظر گرفته می‌شود که متأسفانه این موارد در کشور ما وجود ندارد؛ بنابراین زمانی که هزینه تمام‌شده برای تولیدکننده گران تمام شود، تولیدکننده به سمت دلالی و واسطه‌گری سوق داده خواهد شد. سرمایه‌گذاری در کشور در سایه تولید امکان‌پذیر است. عدم‌امنیت و ثبات اقتصادی همواره مهم‌ترین تهدید برای سرمایه‌گذاران و تولیدکنندگان است. افزایش اقبال عمومی نسبت به محصولات ایرانی می‌تواند به‌عنوان یکی از مهم‌ترین راهکارهای رفع معضلاتی مانند بیکاری گسترده جوانان و حجم بالای قاچاق کالا باشد. بدون شک حمایت از تولیدات داخلی موجب رونق بازار، رقابت سازنده، فعال شدن هر چه بیشتر چرخ صنعت، خودکفایی هر چه بیشتر کشور، ایجاد انگیزش سازنده در تولیدکنندگان و صنعتگران در ارائه کالا و خدمات بهتر، بهبود وضعیت اشتغال و کارآفرینی برای تعداد زیادی از جوانان و نیروهای تحصیلکرده کشورمان و در نهایت حمایت از کارگر ایرانی و به‌طبع بهبود وضعیت اقتصادی و معیشتی مردم خواهد شد. درمان عارضه خودتحریمی در کشور نظارت جدی و کنترل بی‌قیدوشرط تمام نهادهای نظارتی و قوای سه‌گانه را می‌طلبد و تا زمانی که این عارضه مهلک در کشور وجود دارد نمی‌توان به ایجاد فضای امن تولید و سرمایه‌گذاری چندان امیدوار بود.

استفاده از توان قطعه‌سازان موتورسیکلت

نایب‌رئیس هیات‌مدیره انجمن قطعه‌سازان صنعت موتورسیکلت کشور به تشریح انتظارات صنعتگران موتورسیکلت از دولت سیزدهم پرداخت. حبیب‌الله محمودان در گفت‌وگو با خبرخودرو اظهار کرد: صنعت موتورسیکلت نیازمند نقطه عطفی است که امیدواریم در دولت سیزدهم محقق شود، چراکه اشتباهات گذشته و نیاز جامعه صنعتی و موتورسیکلت‌سواران کشور، ضرورت تغییرات و اصلاحات در صنعت موتورسیکلت را بیش از پیش کرده است. محمودان با انتقاد از واردات بی‌رویه موتورسیکلت به کشور، تصریح کرد: در حال حاضر با سیل عظیمی از موتورسیکلت‌های وارداتی به کشور مواجه هستیم و بازار ۸۰ میلیونی به بزرگی ایران را در اختیار واردکنندگان قرار داده و به‌نوعی آن را به بهشتی برای واردکنندگان تبدیل کرده‌ایم، بدون اینکه از آنها تقاضای مالیات کنیم. او افزود: روند سرمایه‌گذاری و نقدینگی در صنعت موتورسیکلت همواره به سمت واردات بوده و کشور را با حجم عظیمی از نیازهای جامعه صنعتی تقدیم واردکنندگان کرده‌ایم. البته این مشکل مربوط به امروز نیست و از ۵۵ سال پیش با این فرمان حرکت کرده‌ایم و بدین ترتیب واردکنندگان با توان و سرمایه بیشتر خود نظام توزیع را در اختیار گرفته‌اند. وی با ابراز تاسف از استفاده نکردن از توان تولیدکنندگان داخل در صنعت موتورسیکلت بیان کرد: موتورسیکلت‌هایی که در گذشته در ایران ساخته شده نیاز بازار بود و لزومی به این میزان تنوع و واردات موتورسیکلت‌هایی که مختص بازارهای دیگری است، وجود نداشت، چراکه بسیاری از این موتورسیکلت‌های اسکوتری در چین برای بانوان است.

کارشناسان و فعالان صنعت خودرو:

خصوصی‌سازی رانتی، کارآمد نیست

فاطمه امیراحمدی
editor@smtnews.ir

شرکت‌های دولتی در ایران به خزانه ارزهای نفتی وابسته‌اند و حتی آنهایی که صادرات دارند (خام‌فروش‌ها) به برکت پول نفت توانسته‌اند سرپا بمانند. برخی معتقدند اگر صنایع خصوصی شوند می‌توان انتظار رشد به‌معنای واقعی و توسعه را از آنها داشت، زیرا درحال‌حاضر در محصولات با ارزش‌افزوده کشور، تولیدکنندگان قادر به رقابت نیستند. این امر حتی درباره بازار داخل هم صدق می‌کند. تا پیش از ممنوعیت واردات تولیدکنندگان بسیاری به ورود کالاهای مشابه تولید داخل گلایه‌مند و معترض بودند. بعضی هم معتقدند اگر سیاست‌گذاری درست نباشد و از سوی دیگر، مدیریت ناکارآمد باشد، تفاوتی نمی‌کند صنعتی دولتی باشد یا خصوصی.



عکس: صمت

اما واگرهای خصوصی‌سازی

خصوصی‌سازی صنعت خودرو تا پیش از آغاز سال ۱۴۰۰ موضوعی بود که از سوی رضا رحمانی، وزیر پیشین صنعت، معدن و تجارت و نیز نمایندگان مجلس دهم شورای اسلامی مطرح شده بود و با اماواگرهای زیادی همراه شد. درحالی‌که برخی معتقدند توسعه‌نیافتگی صنعت خودرو به شاخص‌های دیگری برمی‌گردد، مخالفان دولتی بودن صنایع بر این باورند که با خصوصی شدن صنعت خودرو، گام نخست برای رشد و توسعه برداشته خواهد شد. اینکه راه نجات بخش صنعت کشور از بستر خصوصی‌سازی می‌گذرد یا خیر، موضوع پیچیده‌ای است که اقتصاددانان و کارشناسان مربوط با توجه به شرایط و اقتصاد کشور باید به واکاوی آن بپردازند. صمت در گزارش‌های گوناگون آرا و نظرات گروه‌های گوناگون صنعتی و غیرصنعتی، مخالف و موافق خصوصی‌سازی صنعت خودرو را انعکاس داده است. در این میان، یکی از موضوع‌های مطرح‌شده درباره واگذاری سهام خودروسازان، خریداری این سهام از سوی قطعه‌سازان است. صنعتگران این بخش که از بدو تاسیس به شکل خصوصی فعالیت می‌کنند، یکی از مدعیان خرید سهام خودروسازان هستند. پیش‌تر در نشستی خبری رئیس پیشین انجمن سازندگان قطعات و مجموعه‌های خودرویی، با بیان روند خصوصی‌سازی صنعت خودرو گفته بود اگر بخواهیم فراتر از مشکلات روزمره صنعت خودرو به مسائل این صنعت بپردازیم، یک روند انحصاری برای واگذاری به بخش خصوصی برای خودروسازی در جریان است. اگر برای خصوصی‌سازی صنعت خودرو به‌طور انحصاری عمل کنیم، به‌طور قطع، صنعت قطعه کشور دچار آسیب می‌شود. او در این نشست عنوان کرده بود که تشکیل کنسرسیومی در صنعت قطعه زمینه‌ای برای گسترش دامنه فعالیت‌ها و تضمینی برای ادامه حیات قطعه‌سازی است.

خصوصی که دولتی شد



محسن رزمخواه



محمدمهدی شکورزاده

برخی معتقدند با خصوصی‌سازی خودروسازان بزرگ کشور، تولید خودرو به بهره‌وری می‌رسد و توسعه در صنعت خودرو محقق می‌شود. محسن رزمخواه، عضو هیات‌مدیره انجمن قطعه‌سازان استان تهران درباره واگذاری صنعت خودرو به بخش خصوصی به صمت گفت: نخست باید توجه داشته باشیم که صنعت خودرو در بدو تاسیس خصوصی بوده و در ادامه پس از انقلاب دولتی شده است؛ بنابراین خصوصی‌سازی شرکت‌های خودروساز می‌تواند تجربه موفقی باشد اما خصوصی‌سازی باید به‌طور واقعی انجام شود. وی افزود: در بحث خصوصی‌سازی نباید این امر به‌وسیله رانت و کانال‌های ویژه باشد و سهام خودروسازی‌ها به افراد خاصی فروخته شود. او ادامه داد: سهام خودروسازان باید به کسانی واگذار شود که در این صنعت سال‌ها فعالیت داشته و آن را می‌شناسند؛ افرادی که مسائل و مشکلات آن را به‌خوبی می‌دانند و در کل درک درستی از صنعت خودرو کشور دارند.

توان مالی و مدیریتی

عضو هیات‌مدیره انجمن قطعه‌سازان استان تهران با اشاره به توان مالی سهامداران خریدار، عنوان کرد: مهم‌ترین موضوع برای واگذاری سهام شرکت‌های دولتی به بخش خصوصی، توان مالی کسانی است که برای این امر اقدام کرده‌اند. رزمخواه در ادامه سخنان خود گفت: یکی از چالش‌های موجود در صنعت خودرو کشور، مسئله مدیریت آن است. اگر مدیریتی بر صنعت خودرو حاکم شود که فقط پول داشته باشد و دانش مدیریت صنعت خودرو نداشته باشد، به‌طور قطع راه به جایی نخواهیم برد. از سوی دیگر، به‌جز آنکه مدیریتی توانمند باید سهام خودروسازان را خریداری کند، دولت هم باید تکلیف خود را با صنعت خودرو روشن کند. او گفت: باید دید استراتژی دولت برای این صنعت چیست و قرار است مسیر خودروسازی به کدام سمت باشد. اگر استراتژی صنعت خودرو روشن نباشد، کسی حاضر نخواهد بود سرمایه‌اش را در این بخش هزینه کند. وی تصریح کرد: استراتژی مشخص باشد افراد با صلاحیت می‌توانند اقدام کرده و سهام آن را خریداری کنند و این صنعت پیشران و مادر را در ادامه راه راهبری و اداره کنند. عضو هیات‌مدیره انجمن قطعه‌سازان استان تهران با بیان اینکه این اتفاق به‌نفع اقتصاد کشور است، گفت: در صورت تحقق خصوصی‌سازی واقعی، رانت‌ها و ارتباطات درون این صنعت از بین می‌رود. در ادامه مدیران خودروساز ناگزیر خواهند بود محصولی تولید کنند که به‌لحاظ کیفیت قابل‌رقابت در بازار داخل و خارج باشد. وی خاطرنشان کرد: در ادامه دیگر شاهد حمایت‌هایی از نوع اماواگر نخواهیم بود و به‌این ترتیب، صنعت سروسامان می‌گیرد مانند بسیاری از صنایع خصوصی که فعالیت دارند. خصوصی‌سازی‌ها چون بر توان خود تکیه دارند باکیفیت در حال تولید هستند. رزمخواه با تاکید بر اینکه خصوصی‌سازی موفق مشروط به شروطی است که آمد، افزود: اگر این‌گونه شود می‌توان امیدوار بود که زمینه توسعه فراهم شده است.

ضرورت رفع محدودیت‌های بین‌المللی

برخی از مخالفان خصوصی‌سازی عنوان می‌کنند صنعت خودرو، صنعتی زیانده بوده و با انباشتی از بدهی مواجه است؛ از این‌رو دولت نباید صنعتی بدهکار را به بخش خصوصی واگذار کند، زیرا این امر به‌اصطلاح قوز بالای قوز خواهد شد. عضو هیات‌مدیره انجمن قطعه‌سازان استان تهران در این‌باره معتقد است که بدهی را باید در برابر دارایی موجود خودسازان مورد بررسی قرار داد. باید دید بدهی شرکت‌های خودروساز از دارایی‌های آن کمتر است یا بیشتر؛ بنابراین باید افرادی برای خرید سهام اقدام کنند که توان انجام سرمایه‌گذاری سنگینی را داشته باشند تا بتوانند صنعت خودرو کشور را راه‌اندازی کنند. وی اضافه کرد: در حال‌حاضر آورده مالی، مسئله مهمی برای این صنعت به‌شمار می‌رود. اندازه این صنعت به‌عنوان صنعتی مادر و پیشران بسیار بزرگ است و فقط صاحبان سرمایه کلان می‌توانند اداره آن را بر عهده بگیرند. او اظهار کرد: داشتن بدهی صرفا مشکل نیست. بدهی را می‌توان با مدیریت مالی درست و علمی به‌تدریج کاهش داد و وضعیت مالی شرکت‌ها را بسامان کرد. مشکل اصلی این است که باید کسانی ورود کنند که سرمایه‌گذاری داشته باشند، نه فقط از مزایای آن بخواهند بهره‌برداری کنند. این فعال قطعه‌ساز گفت: صنعت خودرو صنعتی سرمایه‌بر است و نیاز به سرمایه‌گذاری سنگین، در بخش‌های گوناگون دارد. اگر شرکت‌های خودروساز بتوانند محصولات باکیفیت و قیمت رقابتی داشته باشند، علاوه‌بر خروج از زیاندهی و جبران هزینه‌ها می‌توانند سودآور و درآمد ارزی هم داشته باشند. البته بخشی هم مربوط به این موضوع است که ارتباطات بین‌المللی کشور باید اصلاح شود. تا تحریم‌ها رفع نشود و ممنوعیت‌های بین‌المللی حذف نشود، هیچ صاحب سرمایه‌ای حاضر نیست این ریسک را بپذیرد که آورده‌ای برای یک صنعت زیانده داشته باشد. او یادآور شد: فراموش نکنیم صنعت خودرو به‌شدت وابسته به بازارهای خارجی است و هرکسی مالک این صنعت شود در کنار بازار داخل باید به بازار بین‌المللی هم بیندیشد. سود در تیراژهای اقتصادی است و شمارگان تولید در این مقیاس باید میلیونی باشد. در این‌باره حداکثر نیاز بازار داخل ۲.۵ میلیون خودرو است باقی را باید بتوانیم صادر کنیم و برای آن بازار داشته باشیم. رزمخواه در پایان گفت: این امر هم با رقابت‌پذیر بودن کمی و کیفی خودرو و قیمت آن میسر است. به‌این ترتیب، جبران هزینه‌های تولید شده و ساختار مالی خودروسازان اصلاح می‌شود؛ بنابراین تاکید می‌کنم که مقیاس اقتصادی صنعت خودرو باید میلیونی باشد.

زمان مناسبی نیست

در ادامه محمدمهدی شکورزاده، عضو انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور به صمت گفت: معتقدم درحال‌حاضر به‌لحاظ اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و امنیتی زمان مناسبی برای خصوصی کردن شرکت‌های بزرگ خودروساز کشور نیست. علاوه‌بر اینکه شورای نگهبان به خصوصی‌سازی کامل این صنعت ایراد وارد کرده است. (اعضای شورای نگهبان در نامه‌ای به رئیس پیشین مجلس شورای اسلامی، واگذاری خودروسازان را مغایر با بند «ج» سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی دانسته و آن را غیرقانونی اعلام کردند.) وی افزود: به‌طور کلی، امکان واگذاری تمام سهام دو شرکت خودروساز بزرگ به بخش خصوصی وجود ندارد. اما راه دیگری برای خصوصی‌سازی وجود دارد، اینکه شرکت‌هایی که وابسته به دو خودروساز بزرگ کشور هستند و در واقع زیرمجموعه این شرکت‌های به‌شمار می‌روند، مانند ایران‌خودرو خراسان، پارس‌خودرو، زامیاد، سایپادیزل و... واگذار شوند. برخی از اینها قبلا شرکت‌های مستقلی بودند که سهام آنها را به هر دلیلی در یک مقطع زمانی خودروسازان بزرگ خریداری کردند. او ادامه داد: اگر این شرکت‌های زیرمجموعه مستقل شوند در ادامه به شرکت‌های بزرگ تبدیل شده و می‌توانند تولیدات جدیدی داشته باشند؛ علاوه‌بر اینکه می‌توانند فضای رقابتی در صنعت خودرو کشور ایجاد کنند. به‌این ترتیب توسعه صنعت خودرو به شکل مناسبی انجام خواهد شد.

تیراژ کم و ایجاد رقابت

رئیس انجمن قطعه‌سازان خراسان‌رضوی در ادامه عنوان کرد: از محاسن واگذاری شرکت‌های زیرمجموعه ایران‌خودرو و سایپا به بخش خصوصی نخست در مدیریت و اداره آنها خواهد بود. این دو خودروساز از ابرشرکتی خارج شده و مدیریت و اداره آنها هم بهتر انجام می‌شود. شکورزاده با بیان اینکه اداره کردن این شرکت‌های بزرگ با دشواری همراه است، گفت: با این رویکرد، بخشی از مشکلات این دو خودروساز حل می‌شود و رانت و فساد موجود در این صنعت به‌شدت کاهش پیدا می‌کند. او گفت: در ادامه این روند، شرکت‌های متعدد خودروسازی با محصولات جدید به‌وجود خواهند آمد که با توجه به سیاست‌گذاری‌ها قطعه‌سازان می‌توانند برنامه تولید و توسعه داشته باشند. این خودروسازان کوچک می‌توانند خودروسازان بزرگ را از شکل انحصاری خارج کنند. عضو انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور با بیان اینکه تنوع محصولی به‌وجود آمده در دل خود رقابت را دارد، گفت: اگرچه در ابتدا به‌طور قطع تیراژهای تولید در مقیاس‌های اقتصادی نخواهد بود و با شمارگان کم تولید انجام می‌شود اما همین تیراژهای کوچک با مدیریت درست به تیراژهای بزرگ دست پیدا خواهند کرد. این فعال صنعت خودرو خاطرنشان کرد: تمام شرکت‌ها در ابتدای فعالیت با ۲۰۰ تا ۳۰۰ هزار تیراژ، تولید کردند و در ادامه توانستند تیراژهای میلیونی داشته باشند؛ از این‌رو معتقدم اگر شرکت‌های بزرگی مانند گروه صنعتی ایران‌خودرو و گروه خودروسازی سایپا کوچک شده و شرکت‌های زیرمجموعه آنها مستقل شوند، به‌نوعی خصوصی‌سازی رخ می‌دهد و فضای رقابتی ایجاد می‌شود. شکورزاده در پایان گفت: با فروش این شرکت‌ها، ضرر و زیان‌های خودروسازان نیز جبران خواهد شد. به‌این ترتیب در کنار دو شرکت خصولتی می‌توانیم خودروسازان خصوصی فعال به معنای واقعی با میزان داخلی‌سازی بالا داشته باشیم؛ علاوه‌بر اینکه زدوبندهایی که عنوان می‌شود در صنعت خودرو وجود دارد، از بین می‌رود.

سخن پایانی

بنابر این گزارش برخی کارشناسان و فعالان صنعت خودرو معتقدند با خصوصی‌سازی واقعی، رانت‌های موجود در صنعت خودرو از بین می‌رود و چون بخش خصوصی مدیریت را به‌دست می‌گیرد به‌دنبال افزایش راندمان فعالیت‌ها خواهد بود. البته این امر به‌شرطی است که خصوصی‌سازی واقعی باشد و به اهل آن واگذار شود یعنی کسی که به‌لحاظ مالی و دانشی بتواند این صنعت را اداره کند. بعضی دیگر هم با اشاره به ایراد شورای نگهبان که صنعت خودرو نمی‌تواند به‌طور کامل خصوصی شود، عنوان کردند شرکت‌های زیرمجموعه این ۲ خودروساز بزرگ باید مستقل شوند تا علاوه‌بر جبران زیان مالی خودروسازان، فضای رقابتی در صنعت خودرو و بازار آن به‌وجود آید.

ایران‌خودرو پیشتاز خودروسازان کشور

براساس آمار منتشرشده از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت در ۳ ماه نخست امسال ۲۳۶ هزار و ۳۵۵ دستگاه انواع خودرو در کشور تولید شده که نسبت‌به مدت مشابه سال قبل رشد ۹.۵ درصدی را نشان می‌دهد. به‌گزارش تسنیم، براساس آمار وزارت صنعت، معدن و تجارت، ایران‌خودرو با تولید ۱۱۱ هزار ۵۹۸ دستگاه انواع خودرو در جایگاه نخست شرکت‌های خودروسازی و پیشتاز تولید خودرو در کشور به‌شمار می‌آید. در ۳ ماه نخست امسال، آمار تولید شرکت ایران‌خودرو در بخش تولیدات انواع سواری ۱۱۰ هزار و ۵۲۹ خودرو بوده، درحالی‌که در همین مدت، گروه سایپا ۹۶ هزار و ۶۹۸ خودرو سواری تولید کرده است. براساس این آمار، عملکرد شرکت ایران‌خودرو در خرداد نیز با تولید ۴۵ هزار و ۶۲۹ دستگاه انواع خودرو و رشد ۶.۶ درصدی از آمار تولید گروه سایپا با تولید ۴۳ هزار و ۸۶۴ خودرو و رشد ۱.۴ درصدی جلوتر است.





پیشتاز در ایفای نقش تربیتی، فرهنگی و توسعه‌ای



خصوصی‌سازی از ریل خارج شد



موانع واقعی کار تعاونی در اقتصاد ایران

گلایه فعالان بخش خصوصی از دولتی‌سازی‌های فعلی معادن

خصولتی جای خصوصی می‌تازد

خصوصی و در نظر نگرفتن شرایط فعالیت آنان، سبب قانون‌گذاری‌هایی ازسوی نهادهای دولتی شده که صاحبان معادن آنها را محدودیت‌زا می‌خوانند. بررسی دلایل کم‌توجهی به بخش خصوصی و پیامدهای کند بودن روند خصوصی‌سازی و در ادامه رفع آنها، شایسته توجه است. صمت در این گزارش، با فعالان و کارشناسان معدنی در زمینه جایگاه بخش خصوصی در معادن و همچنین روند خصوصی‌سازی در این بخش به گفت‌وگو پرداخته است. با صمت همراه باشید:



عکس: آیدا فریدی

ملیکا انصاری: خصوصی‌سازی حلقه مفقوده‌ای است که بنا بر نظر کارشناسان و فعالان معدنی، بخش معدن کشور از همین نقطه ضربه‌های فراوان دیده است. ایجاد موانع گوناگون در راه فعالان معدنی بخش خصوصی و متولی بودن نهادهای دولتی در فعالیت معادن، مصداق بارز رعایت نکردن اصل ۴۴ قانون اساسی و همچنین تاکید رهبر معظم انقلاب بر توسعه بخش خصوصی و مانع‌زدایی از مسیر تولید است. شاید بتوان گفت کم‌توجهی برخی مسئولان دولتی به معدنکاران بخش اصل خصوصی‌سازی در حوزه معدن کشور صورت نگرفته است. امروزه برخی بانک‌های خصولتی وارد مدیریت‌های معدنی شده و به بنگاهداری روی آورده‌اند. همچنین سازمان‌هایی که فعالیت معدنی در دستور کار آنها نیست، وارد حوزه معدنکاری شده‌اند. این اتفاق را می‌توان یک انحراف جدی در بخش معدن و صنایع معدنی دانست.

وی در ادامه به موارد خصوصی‌سازی معادن طی سال‌های اخیر اشاره کرد و گفت: تنها مورد خصوصی‌سازی درست در سال‌های اخیر را می‌توان معدن سرب و روی مهدی‌آباد معرفی کرد. هرچند باید به این نکته اشاره کرد که این معدن به بخش خصوصی واگذار نشده و این معدن تنها برای بهره‌برداری به مدت ۲۵ سال به یک کنسرسیوم اجاره داده شده است. غیر از این اتفاق، واگذاری دیگری را طی مدت اخیر نمی‌توانیم به‌عنوان واگذاری فعالیت‌های معدنی به بخش خصوصی مطرح کنیم.

تصمیماتی که راه به جایی نمی‌برند

حسینقلی در ادامه صحبت‌های خود به پیامدهای ورود شرکت‌های بزرگ معدنی به بازار سهام اشاره کرد و گفت: طی چند مدت اخیر تصمیماتی در جهت واگذاری پهنه‌های معدنی یا فعالیت معادن به بخش خصوصی صورت گرفت که آنها نیز بی‌نتیجه ماندند. از جمله این اتفاقات می‌توان به ورود شرکت‌های بزرگ معدنی به بورس اشاره کرد اما به‌دلیل آنکه همچنان اکثریت سهام و مدیریت این شرکت‌های بزرگ در دست نهادهای دولتی است، نمی‌توانیم برای این اقدام از واژه خصوصی‌سازی بهره ببریم. در برخی موارد نیز به متولی بودن بخش خصوصی در معادن کوچک اشاره می‌شود اما این موضوع را نمی‌توان اقدامی در جهت خصوصی‌سازی معدن دانست.

رئیس اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های سرب و روی در ادامه سخنان خود به طرح تغییر متولی معادن غیرفعال اشاره کرد و گفت: چندی پیش طرحی ازسوی نهادهای دولتی مطرح شد که معادن غیرفعال از بهره‌برداران آن گرفته و به فعالان دیگری واگذار شود. نمی‌توان به این طرح نیز خوشبین بود، چراکه این معادن از حیطه اختیارات فعالان بخش خصوصی خارج می‌شود و یا نهادهای دولتی متولی آنها می‌شوند یا بخش خصوصی دیگری کار را به‌دست خواهد گرفت. در صورت دولتی شدن این معادن، در عمل دولتی‌سازی شکل خواهد گرفت که برای توسعه بخش معدن کشور راهگشا نخواهد بود. باید به این موضوع نیز اشاره شود که وجود معارضان محلی و قوانین دولتی محدودیت‌آفرین، برخی معادن را غیرفعال کرده است؛ از همین رو در صورت متولی شدن بخش خصوصی دیگر هم این معادن فعال نخواهند شد؛ به‌بیانی ساده با رفع نشدن مشکلات و صرف تعویض متولی، نمی‌توان به فعال‌سازی و توسعه معادن امیدوار بود.

بنگاهداری سازمان‌های نامرتبط



حسن حسینقلی، رئیس اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های سرب و روی و فعال معدنی در گفت‌وگو با صمت ضمن گلایه از نبود خصوصی‌سازی اصولی در بخش معدن کشور گفت: متاسفانه باید به این موضوع اذعان کرد که بخشی به‌نام خصولتی که در قانون اساسی تعریف نشده، در حوزه معدن کشور شکل گرفته و اختیار پهنه‌ها و فعالیت در معادن به این بخش واگذار شده و در امروزه برخی بانک‌های خصولتی وارد مدیریت‌های معدنی شده و به بنگاهداری روی آورده‌اند. همچنین سازمان‌هایی که فعالیت معدنی در دستور کار آنها نیست، وارد حوزه معدنکاری شده‌اند. این اتفاق را می‌توان یک انحراف جدی در بخش معدن و صنایع معدنی دانست.

خصوصی‌سازی مغفول ماند



همچنین یکی از انتقاداتی که ازسوی فعالان معدنی به خصوصی‌سازی‌های فعلی وارد است، نبود خصوصی‌سازی واقعی است. بنا بر عقیده کارشناسان و فعالان معدنی، خصوصی‌سازی واقعی در معادن عبارت از واگذاری حق بهره‌برداری از ذخایر معین، در بازه زمانی معین به بخش‌خصوصی معدنی است تا امکان تولید و بهره‌وری از محصولات معدنی و تکمیل زنجیره تولید فراهم آید. کامران وکیل، دبیر اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان محصولات معدنی ایران از اجرایی نشدن خصوصی‌سازی در معادن کشور گلایه کرد و در گفت‌وگو با صمت گفت: از سال ۱۳۸۴ به بعد دغدغه‌ها و سیاست‌گذاری‌های دولتی پیرو اصل ۴۴ قانون اساسی شکل گرفت. سیاست‌های کلی این اصل در ابلاغیه‌ای ازسوی رهبر معظم انقلاب مشخص و نظام اقتصادی ایران به ۳ بخش دولتی، تعاونی و خصوصی تقسیم شد. در آن زمان همچنین تدوین سند چشم‌انداز بیست‌ساله و افق ایران ۱۴۰۴ مطرح بود و کاهش تصدی‌گری دولت از مواردی بود که باید به مرحله اجرا می‌رسید؛ به‌عبارت دیگر، رونق و توسعه بنگاه‌های اقتصادی کشور در قالب بخش خصوصی، از اهداف مهم محسوب شد. طبق این اصل و سند چشم‌انداز، قرار بود دولت در هیچ یک از بخش‌های صنعت، معدن و تجارت حضور نداشته باشد، اما در حال حاضر می‌توان گفت نه‌تنها دولت بلکه بسیاری از نهادها نیز به‌جای نظارت، تصدی‌گری در تمامی حوزه‌های اقتصادی را در پیش گرفته‌اند.

این فعال اقتصادی با اشاره به اینکه در بخش صنایع معدنی نیز شاهد آن هستیم که دولت در اغلب فعالیت‌های این حوزه نقشی کلیدی ایفا می‌کند، گفت: در معادن، پهنه‌ها در اختیار نهادهای دولتی است و بخش خصوصی از نگاه مسئولان این نهادها مغفول مانده است.

پهنه‌های معدنی در اختیار دولت

وکیل در ادامه به پهنه‌های معدنی که در اختیار نهادهای دولتی برای بهره‌برداری قرار گرفته اشاره کرد و این اقدام را نوعی دولتی‌سازی بخش معدن دانست. او در این زمینه گفت: از ۱۰ سال پیش تاکنون معادن و پهنه‌های معدنی قابل‌توجهی برای بخش خصوصی ایجاد نشده یا در اختیار آنان قرار نگرفته است؛ به‌نوعی می‌توان گفت پهنه‌های معدنی اغلب برای دولت یا سازمان‌های وابسته به آن است.

به‌گفته این فعال معدنی بخش خصوصی برای گسترش فعالیت‌های خود نیازمند پهنه‌های معدنی و همچنین ذخایر اکتشافی است و با انحصار پهنه‌ها در دست نهادهای دولتی، در عمل حیطه عملیات فعالان بخش خصوصی بسیار محدود شده است.

در چنین شرایطی نمی‌توان انتظار فعالیت گسترده و حضور پررنگ بخش خصوصی در معادن را داشت. دبیر اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان محصولات معدنی ایران در ادامه به پهنه‌های اکتشافی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی که سازمان‌های دولتی متولی آنها هستند، اشاره و اظهار کرد: در سال‌های اخیر تعدادی پهنه معدنی توسط سازمان زمین‌شناسی کشف شد که قرار بود از طریق مزایده، به بخش خصوصی برای بهره‌برداری واگذار شود، اما متاسفانه مزایده اجرا نشد و این پهنه‌ها در اختیار سازمان ایمیدرو و شرکت‌های زیرمجموعه آن مانند ایمپاسکو قرار گرفت؛ در نتیجه این پهنه‌های اکتشافی نیز دولتی شد و خصوصی‌سازی برای آنها انجام نشد. وی افزود: بنا بر آنچه گفته شد در سال‌های اخیر چیزی به‌نام خصوصی‌سازی در بخش معدن کشور شکل نگرفت که بخواهیم از مزایا یا معایب خصوصی‌سازی در معادن صحبت کنیم.

سخن پایانی

توجه به خصوصی‌سازی و حمایت از فعالان این بخش، خلأ مهمی است که ازسوی معدنکاران به‌شدت احساس می‌شود. به‌نظر می‌رسد در سال پیش رو به‌ویژه با تدوین مناسب و مطلوب برنامه هفتم توسعه، شاهد ارتقای جایگاه بخش خصوصی در معادن کشور باشیم.

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی سالانه

شرکت ذوب آهن اصفهان (سهامی عام) به شماره ثبت ۲۵۲۳۰ و شناسه ملی ۱۰۲۶۰۰۸۵۳۰۳

برای سال مالی منتهی به ۱۳۹۹/۱۲/۳۰

از کلیه سهامداران، وکیل یا قائم‌مقام قانونی صاحب سهم و همچنین نماینده یا نمایندگان سهامداران حقوقی شرکت ذوب آهن اصفهان (سهامی عام) دعوت می‌گردد تا در نشست **مجمع عمومی عادی سالانه** این شرکت برای سال مالی منتهی به ۱۳۹۹/۱۲/۳۰ که در ساعت ۱۴ روز پنجشنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۴/۲۴ در شهر اصفهان، کیلومتر ۴۵ جاده اصفهان- شهرکرد، کارخانه ذوب‌آهن اصفهان، سالن تشریفات روابط عمومی برگزار می‌گردد حضور بهم رسانند.

با عنایت به شیوع بیماری ناشی از ویروس کرونا و مصوبه شماره ۱۰۴/۳۱ مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۲۰ ستاد ملی مبارزه با بیماری کرونا برگزاری مجمع در شرایطی امکان‌پذیر است که حداکثر ۱۵ سهامدار حقیقی یا حقوقی در مجمع حضور یابند. از این‌رو با توجه به الزام حضور ارکان مجمع شامل هیات‌رییسه مجمع، نماینده سازمان بورس و سازمان خصوصی‌سازی، و حسابرس و بازرس قانونی شرکت، از سهامداران محترم تقاضا می‌گردد با مشاهده همزمان مجمع از طریق لینک https://www.aparat.com/esco/live و طرح سوالات خود همراه با کد ملی و کد بورسی از طریق سامانه پیامکی به شماره ۳۰۰۰۷۳۱۹۷، هیات‌مدیره شرکت را در برگزاری این مجمع یاری رسانند.

از سهامداران محترم و نمایندگان قانونی آنها که به صورت حضوری در مجمع شرکت خواهند نمود درخواست می‌گردد تمام اصول بهداشتی لازم را در راستای حفظ سلامتی خود و دیگر شرکت کنندگان، در طول برگزاری مجمع رعایت نمایند.

همچنین لازم به یادآوری است به علت رعایت شرایط بهداشتی از ارائه پک تبلیغاتی، هدایا و پذیرایی رایج در مجامع خودداری خواهد شد.

دستور جلسه:

۱- استماع گزارش هیات‌مدیره و گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی شرکت برای عملکرد سال مالی منتهی به ۱۳۹۹/۱۲/۳۰

۲- بررسی و تصویب صورت‌های مالی سال مالی منتهی به ۱۳۹۹/۱۲/۳۰.

۳- انتخاب حسابرس مستقل و بازرس قانونی اصلی و علی‌البدل برای سال مالی منتهی به ۱۴۰۰/۱۲/۲۹ و تعیین حق‌الزحمه ایشان.

۴- انتخاب روزنامه کثیرالانتشار برای درج آگهی‌های شرکت در سال مالی آتی.

۵- اتخاذ تصمیم درخصوص تقسیم سود

۶- تعیین پاداش هیات‌مدیره

۷- تعیین حق حضور اعضای غیرموظف هیات‌مدیره و کمیته‌های تخصصی هیات‌مدیره.

۸- سایر مواردی که در صلاحیت مجمع عمومی عادی سالانه باشد.

هیات‌مدیره شرکت ذوب آهن اصفهان (سهامی عام)

فراخوان

شناسایی مشاورین دارای صلاحیت و رتبه طراحی به منظور

«طراحی ساختمان مرکزی اداری شرکت فولاد هرمزگان جنوب»

شرکت فولاد هرمزگان جنوب در نظر دارد اقدام به احداث ساختمان مرکزی اداری نماید. لذا به همین منظور شناسایی مشاورین دارای صلاحیت و رتبه طراحی را در دستور کار قرار داده است.

مشاورین محترمی که تمایل به همکاری با این شرکت دارند و در این زمینه دارای تخصص می‌باشند و یا پروژه‌های مشابه را پیش از این به انجام رسانیده‌اند، می‌توانند رزومه تخصصی خود (با محوریت موضوع فوق) به همراه گواهی حسن سابقه اجرای کار از کارفرمایان پیشین را (حداقل ٤مورد مشابه و مرتبط با موضوع و به تعداد ٤ گواهی در سایر کارهای مشابه) به شرکت فولاد هرمزگان جنوب ارسال نمایند.

شرایط فراخوان:

۱- معرفی نفرات کلیدی شرکت (تخصص و سوابق مربوط به ایشان ارائه گردد).

۲- سوابق کاری ارائه شده مشاور می‌بایست شامل رزومه، گواهی‌های برابر با اصل صلاحیت مشاوره و حداقل رتبه پایه ۲ در زمینه طراحی ساختمان‌های مسکونی، تجاری، اداری ، صنعتی و نظامی باشد.

جدول زمانی:

آخرین مهلت ارسال رزومه	۱۴۰۰/۰۵/۱۵

آدرس:

هرمزگان، بندرعباس، کیلومتر ۱۳ جاده اسکله شهید رجایی، منطقه ویژه اقتصادی صنایع معدنی و فلزی خلیج‌فارس، شرکت فولاد هرمزگان جنوب، واحد مهندسی کارخانه

روابط عمومی شرکت فولاد هرمزگان جنوب

آگهی مناقصه عمومی شماره ۱۸/۱۴۰۰/ع

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد "عملیات احداث ساختمان اداری" خود را واقع در شهرستان سیرجان، از طریق برگزاری مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شرایط و دارای گواهینامه‌های صلاحیت پیمانکاری با رتبه ۱ در رشته ابنیه و رتبه حداقل ۳ در رشته تأسیسات (توأماً) از سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، واگذار نماید. لذا متقاضیان واجد شرایط می‌توانند جهت اخذ اسناد مناقصه به آدرس الکترونیکی WWW.GEG.IR مراجعه و اسناد مذکور را به همراه فرم پرسشنامه ارزیابی تأمین‌کنندگان از بخش مناقصه و مزایده دانلود نمایند. مهلت تحویل پاکات ساعت ۹ الی ١٤ روز یکشنبه مورخ ١٤٠٠/٤/٢٧ در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می‌باشد. ضمناً بازدید از محل اجرای موضوع مناقصه در روز یکشنبه مورخ ١٤٠٠/٤/٢٠ مقرر شده است. شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر در رد یا قبول هر یک از پیشنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

آگهی مناقصه عمومی تجدیدشده شماره ۱۱/۱۴۰۰/ع

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد "ارائه خدمات تست و کالیبره تجهیزات اندازه‌گیری و ابزار دقیق شرکت خود و صدور گواهینامه دوره‌ای مورد تائید سازمان ملی استاندارد ایران" را از طریق برگزاری مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شرایط و دارای گواهینامه ISO ۱۷۰۲۵ از اداره استاندارد واگذار نماید. لذا متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد مناقصه به آدرس الکترونیکی WWW.GEG.IR مراجعه و اسناد مذکور را به همراه فرم پرسشنامه ارزیابی تأمین‌کنندگان از بخش مناقصه و مزایده دانلود نمایند. مهلت تحویل پاکات ساعت ۹ الی ١٤ روز چهارشنبه مورخ ١٤٠٠/٤/٢٣ در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می‌باشد. ضمناً بازدید از محل اجرای موضوع مناقصه روز چهارشنبه مورخ ١٤٠٠/٤/١٦ مقرر شده است. شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر در رد یا قبول هر یک از پیشنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

خبر

تعمیرات موفق سالانه مگامدول واحد شهید خرازی

تعمیرات سالانه مگامدول A واحد شهید خرازی شرکت فولاد مبارکه با موفقیت انجام شد. به گزارش روابط‌عمومی شرکت فولاد مبارکه، یوسف مهاجری مدیر احیای مستقیم ۲ فولاد مبارکه با اعلام این خبر، گفت: تعمیرات سالانه واحدهای احیای مستقیم همواره به آماده‌سازی بسیار دقیق مهندسی و ارزیابی ریسک‌های ایمنی و سازماندهی نیروی انسانی و مکانیسم‌های درگیر نیازمند است. بر همین اساس، از ماه‌ها پیش تیم تولید و تعمیرات واحد، برنامه‌ریزی و فراهم ساختن پیش‌نیازهای اجرای تعمیرات سالانه را به‌طور جدی در دستور کار خود قرار داد و خوشبختانه شاتدان سالانه مگامدول A شهید خرازی در خرداد سال جاری با کیفیت و کمیت مناسب و رعایت اصول ایمنی انجام شد و با موفقیت به اتمام رسید تا در سال «تولید، پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها» با تولید کمی و کیفی مناسب آهن اسفنجی در این مدول، پشتیبانی مناسب‌تری از واحد فولادسازی در طول سال، جهت پیشبرد و دستیابی به اهداف تولید شرکت فراهم شود. نادر اروج‌نژاد، رئیس تعمیرات احیای مستقیم فولاد مبارکه نیز در این زمینه گفت: طی این تعمیرات با برنامه‌ریزی مناسب و با حجم بیش از ۳۵ هزار نفر ساعت، فعالیت‌هایی مانند تعویض باندل‌های حرارتی، تعمیرات داخل کوره، سرویس تجهیزات برق و ابزار دقیق، بهینه‌سازی و تعویض شبکه‌های برج خنک‌کننده و سرویس تمام خطوط سیالات و اسکرابرها با همکاری مناسب واحدهای پشتیبانی همانند تعمیرات مرکزی، مرکز نسوز، تعمیرگاه مرکزی، حمل‌ونقل و دفتر فنی تعمیرات انجام شد. محسن زمانی افزود: با توجه به ناهموار بودن طرح اولیه نسوز در استک اجکتور و عدم خروج هوای گرم به‌طور نرمال از اجکتور و جلوگیری از حوادث احتمالی، پس از بازرسی و تصمیم مشترک واحدهای تولید و تعمیرات احیای مستقیم و نسوز سایر نواحی مبنی بر رفع عیب و بهینه‌سازی ساختار نسوز در این قسمت، نسوزهای آن توسط واحد تعمیرات نسوز سایر نواحی تخریب و بازسازی دوباره بهینه‌سازی انجام شد.

در بررسی عملکرد فولاد مبارکه نمایان شد

پیشتاز در ایفای نقش تربیتی فرهنگی و توسعه‌ای

دومین نشست هم‌اندیشی مدیران روابط‌عمومی عضو اتاق بازرگانی استان اصفهان به میزبانی شرکت فولاد مبارکه برگزار شد. فولاد مبارکه در جامعه ۳ نقش تربیتی، فرهنگی و توسعه‌ای را در کنار بخش اصلی فعالیت خود، بخش اقتصادی، ایفا می‌کند. هر جا صحبت از توسعه در استان اصفهان مطرح بوده، فولاد مبارکه و مدیرعامل آن پیشتاز بوده است.



عکس: صمت

گروه معدن
editor@smtnews.ir

روابط‌عمومی ابزار فرهنگ‌ساز

مسعود گلشیرازی، رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی استان اصفهان در دومین نشست هم‌اندیشی مدیران روابط‌عمومی عضو اتاق بازرگانی استان اصفهان که به میزبانی شرکت فولاد مبارکه با حضور ۴۰ تن از مدیران صنعتی عضو این اتاق برگزار شد، با بیان اینکه برگزاری چنین جلساتی باید منتج به یک اتفاق فرهنگ‌ساز در اقتصاد ما شود، اظهار کرد: به طور کلی اتاق‌های بازرگانی به ۳ نسل تقسیم می‌شوند؛ اتاق نسل اول اتاقی است که به لابی‌گری می‌پرداخت، اتاق نسل دوم که روی شبکه‌پردازی اعضا و توانمندسازی آن‌ها تمرکز داشت و اتاق نسل سوم اتاقی است که حوزه اجتماع، رفاه مردم و به طور مشخص مسئولیت‌های اجتماعی را دستور کار دارد.

به گزارش روابط‌عمومی شرکت فولاد مبارکه، رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی استان اصفهان افزود: دومین نشست در راستای توانمندسازی اعضا، تبدیل انرژی به سینرژی و ایجاد ارتباط بین اعضای اتاق بازرگانی است. وظیفه روابط‌عمومی، عالم کردن جامعه به رخدادها، امیدآفرینی و ایجاد انگیزه در راستای تقویت سرمایه اجتماعی است و این تعریف روابط‌عمومی هدف‌گرا است.

وی با بیان اینکه بزرگ‌ترین ذی‌نفعان یک سازمان مردم هستند، گفت: در این صورت می‌توانیم امید داشته باشیم شاخص سرمایه اجتماعی در استان اصفهان و سپس در کشور افزایش یابد. براساس داده‌های موجود مقایسه آمار زمستان ۹۷ و زمستان ۹۹ حکایت از رشد ۱۴ پله‌ای استان اصفهان در شاخص محیط کسب‌وکار (از رتبه ۲۶ به ۱۲) است. اما وضعیت اصفهان در حوزه سرمایه اجتماعی خوب نیست. بهبود این مسئله نیاز به فرهنگ‌سازی دارد که ابزار آن واحدهای روابط‌عمومی سازمان‌ها و شرکت‌ها هستند.



مسعود گلشیرازی



حمیدرضا عظیمیان

گلشیرازی با اشاره به نقش کلیدی شرکت فولاد مبارکه در جامعه گفت: این شرکت در جامعه ۳ نقش تربیتی، فرهنگی و توسعه‌ای را در کنار بخش اصلی فعالیت خود یعنی بخش اقتصادی ایفا می‌کند. یکی از نتایج نقش تربیتی این شرکت، کارشناسان خبره‌ای است که این صنعت تربیت کرده و حضور موثر آنها در صنایع مختلف در جای جای کشور ما نمایان است.

وی با اشاره به پیشتازی فولاد مبارکه و مدیرعامل آن، حمیدرضا عظمیان در توسعه استان، اظهار کرد: پیشتازی مدیرعامل این شرکت در امر توسعه استان به تقویت نقش فرهنگی، اقتصادی و تربیتی این مجموعه کمک می‌کند. پروژه‌های زیربنایی مانند پروژه‌های قطار بین‌شهری، خط انتقال آب از خلیج فارس و دهکده لجستیک که با همکاری شرکت فولاد مبارکه انجام شده، از جمله پروژه‌هایی است که اثر آن بیشتر مربوط به جامعه است تا فولاد مبارکه بنابراین روابط‌عمومی سازمان‌ها نباید تنها به فکر معرفی سازمان خود باشند. چنین نشست‌هایی باید منجر به اتفاقات مثبت و امیدآفرین شود. باید توجه داشت کار روابط‌عمومی ایجاد انگیزه و تکرار نقاط مثبت است.

نقشه راه فولاد مبارکه بر پایه تکنولوژ شدن است

حمیدرضا عظیمیان، مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه در ادامه این نشست اظهار کرد: کسانی که درگیر کار عملیاتی روابط‌عمومی هستند با همه توصیفاتی که درباره روابط‌عمومی و اهمیت کار آن مطرح می‌شود به‌خوبی آشنایی دارند. اگر سنگ‌بنای راه‌اندازی باشگاه روابط‌عمومی استان را با اتاق بازرگانی اصفهان قطعی کنیم و اتاق بازرگانی اصفهان محور این دست از اقدامات باشد، نتایج خوبی به همراه خواهد داشت.

عظیمیان ادامه داد: به این صورت که باشگاهی را برای روابط‌عمومی درنظر بگیریم تا با شکل‌گیری این تشکیلات و همکاری و تعامل بین مدیران روابط‌عمومی، شاهد هم‌افزایی در این بخش باشیم.

وی افزود: روابط‌عمومی‌ها در این باشگاه برای انتشار اخبار شرکت‌ها و آگاهی‌بخشی به جامعه گام بردارند و در مقابل نیز شرکت‌ها در جهت حمایت از بخش روابط‌عمومی قدم برخواهند داشت و به نفع طرفین خواهد بود. اگر این باشگاه راه‌اندازی شده و فعالیتش به طور مداوم انجام شود، در ۵سال آینده باشگاه روابط‌عمومی می‌تواند در عرصه ملی حضور پررنگ داشته در دولت بعدی از ظرفیت‌های این باشگاه استفاده شود و نظرات و پیشنهادات آنها در تسهیل قوانین مورد استفاده قرار گیرد.

به گفته وی، شرکت فولاد مبارکه برای ایجاد باشگاه روابط‌عمومی آمادگی خود را اعلام می‌کند و امید می‌رود این باشگاه به صورت رسمی ثبت شود. در دنیا تمامی اتفاقات و تصمیم‌گیری‌های اصلی در باشگاه‌ها و دورهمی‌ها و شرایط آرام گرفته می‌شوند. بنابراین می‌توان از هم‌افزایی میان روابط‌عمومی و شرکت‌ها برای پیشبرد اهداف استفاده کرد.

عظیمیان در این نشست در پاسخ به این سوال که نقشه راه فولاد مبارکه چیست، اظهار کرد: نقشه راه تولید فولاد مبارکه برمبنای تکنولوژ شدن قرار دارد و الگوی ما شرکت پوسکوی کره جنوبی است که بعد از دوره ۳۰ ساله از تولید فولاد، اکنون به یک تکنولوژ تبدیل شده است. زمانی که ما نیز تکنولوژ شویم یعنی علم آن صنعت را به طور کامل دریافت کرده‌ایم.

زمانی که این نقشه ترسیم شد، پروژه‌های متعددی مطرح و سازمان‌های مختلفی برای اجرای آن راه‌اندازی کردیم. بزرگ‌ترین پروژه تعریف‌شده برای تکنولوژ شدن فولاد مبارکه طرح تحول دیجیتال و استفاده از انقلاب صنعتی چهارم برای هوشمند اداره کردن سازمان است.

مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه ادامه داد: یک باشگاه نیز با عنوان باشگاه فانوس دریایی در جهان ایجاد شده که اکنون ۵۵ شرکت بزرگ همچون مایکروسافت، جنرال موتورز و... به عضویت آن درآمده‌اند. با اجرای طرح تحول دیجیتال سازمانی همچون فولاد مبارکه از ابتدا تا انتهای کار هوشمند خواهد شد.

سخن پایانی

مشاور آلمانی فولاد مبارکه معتقد است طرح تحول دیجیتال بین ۶ تا ۸ درصد بهره‌وری را افزایش می‌دهد. به‌زودی و در سال‌های آینده شاهد فعالیت ربات‌ها در مجموعه فولاد مبارکه خواهید بود چراکه ورود به انقلاب چهارم صنعتی یک الزام است تا بهره‌وری افزایش یابد. با اجرای طرح تحول دیجیتال بازار بسیار بزرگی برای نخبگان، استارت‌آپ‌ها و شرکت‌های دانش‌بنیان خواهیم داشت.

آگهی فراخوان
استعلام خرید بی سیم دستی

HOSCO شرکت فولاد هرمزگان

شرکت فولاد هرمزگان جنوب در نظر دارد تعداد ۶۰ دستگاه بی‌سیم موتورولا با مدل‌های DP4800e یا DP4801e مورد نیاز خود را از طریق فراخوان استعلام از تامین‌کنندگان واجد شرایط تأمین نماید. لذا بدینوسیله از کلیه تامین‌کنندگان فعال در این حوزه دعوت بعمل می‌آید در صورت تمایل به همکاری، نسبت به ثبت اطلاعات خود در سامانه تامین‌کنندگان به نشانی www.srm.hosco.ir و ارسال مدارک مربوطه به این شرکت اقدام نمایند.

لازم بذکر است فراخوان استعلام بها از بین شرکت‌هایی که دارای مجوز فروش بی‌سیم و تجهیزات رادیوئی از سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیوئی باشند به‌صورت پاکت در بسته انجام می‌گردد.

نحوه دریافت فرم استعلام قیمت:

مراجعه به سایت شرکت فولاد هرمزگان جنوب به آدرس www.hosco.ir بخش مناقصات و مزایدات

نحوه ارسال مدارک:

از طریق پست به نشانی: بندرعباس- کیلومتر ۱۳ بزرگراه شهید رجایی- منطقه ویژه صنایع معدنی و فلزی خلیج‌فارس، شرکت فولاد هرمزگان جنوب- ساختمان شماره یک هرمز - واحد خرید مصرفی و فروش کالای مازاد - کدپستی: ۷۹۱۷۱۷۶۳۱۹

روی پاکت قید گردد: مربوط به فراخوان استعلام خرید بی‌سیم به شماره ۱۳۳۱۲۶

ارائه مدارک و ارسال نمونه هیچگونه حقی را برای متقاضیان ایجاد نخواهد کرد.

به مدارکی که پس از تاریخ ۱۴۰۰/۰۵/۰۲ تحویل فولاد هرمزگان گردد ترتیب اثر داده نخواهد شد.

در صورت نیاز به اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۳۳۵۳۰۰۰۳-۰۷۶ داخلی ۸۸۸۶ تماس حاصل فرمایید.

روابط عمومی شرکت فولاد هرمزگان جنوب

آگهی فراخوان شناسایی شرکت‌ها (موسسات)
به شماره ۱۴۰۰/۳/ف

شرکت صنعتی و معدنی گل‌گهر

شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر (سهامی عام) در نظر دارد "طراحی و تدوین برندینگ و هویت بصری و سازمانی پروژه‌های رفاهی" شرکت خود را به شرکت‌ها و یا موسسات واجد شرایط که دارای سوابق کاری و تخصص در حوزه برندینگ و گردشگری می‌باشند، واگذار نماید. لذا کلیه متقاضیان واجد شرایط جهت شرکت در فراخوان می‌توانند، مدارک ذیل را حداکثر تا روز شنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۴/۱۹ به نشانی: دفتر کمیسیون معاملات شرکت گل‌گهر واقع در کیلومتر ۵۰ جاده سیرجان-شیراز و یا به نشانی: دبیرخانه دفتر مرکزی شرکت گل‌گهر واقع در: تهران- خیابان دکتر فاطمی-روبروی هتل لاله- پلاک ۲۷۳ - طبقه همکف - کدپستی: ۱۴۱۴۶۱۸۵۵۱ ارسال نمایند.

مدارک مورد نیاز:

۱. سوابق کار در حوزه برندینگ
۲. تخصص در حوزه گردشگری (با توجه به ماهیت پروژه)
۳. آگهی تاسیس در روزنامه رسمی با آگهی آخرین تغییرات شرکت حاوی معرفی صاحبان امضاءهای مجاز
۴. اساسنامه و اظهارنامه ثبتی شرکت (مرتبط با موضوع فراخوان)
۵. مدارک شناسایی مدیرعامل شرکت و یا مدیر موسسه و سایر اعضای هیأت‌مدیره و پرسنل کلیدی اجرایی
۶. سایر مجوزات و گواهینامه‌ها از مراجع ذیصلاح

تذکر: کلیه مدارک ارسالی فوق می‌باید برابر با اصل باشد و در پاکت دربسته و مهر و موم شده قرار داده شود و روی پاکت می‌باید شماره و موضوع فراخوان و نام و نشانی کامل شرکت‌کننده در فراخوان قید شود.

اهم اهداف اجرای پروژه حاضر عبارتند از:

- ایجاد وحدت بصری، تکثر و تنوع آرمانی سازمانی، ارتباط منطقی و کارآمد
- آگاهی گردشگران و مخاطبان از یک رویداد جدید و متفاوت با کیفیت‌های بصری لازم
- تزریق احساسات عمیق عاطفی کاربران از بخش‌های مختلف مجموعه
- طراحی مسیر توسعه بر مبنای اقتضائات بر مدار توسعه فیزیکی و کالبدی و توسعه کیفی و پایدار (معماری سبز)
- استقرار نظام فرآوری دیپلماسی مناسب و ترسیم افق‌های پیشرو با رویکرد توسعه فرهنگی
- ایجاد بستری مناسب برای گردشگران

شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر در رد یا قبول هر یک از شرکت‌کنندگان جهت اجرای پروژه مذکور مجاز می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر

آگهی تشکیل جلسه مجمع عمومی عادی سالیانه
شرکت تولیدی و صنعتی آذین‌خودرو (سهامی خاص) ثبت شده به شماره ۸۷۸۸۲ و شناسه ملی ۱۰۱۰۱۳۲۲۹۰۷

آذین خودرو

نظر به اینکه در ساعت ۹ صبح مورخ ۱۴۰۰/۰۴/۲۹ جلسه مجمع عمومی عادی سالیانه **شرکت تولیدی و صنعتی آذین‌خودرو** (سهامی خاص) ثبت شده به شماره ۸۷۸۸۲ و شناسه ملی ۱۰۱۰۱۳۲۲۹۰۷ در محل اقامتگاه قانونی شرکت به نشانی تهران- خ گاندی جنوبی - کوچه هفدهم پلاک ۲۶ کدپستی ۱۵۱۷۸۸۳۴۱۱ تشکیل خواهد شد بنابراین وفق مفاد اساسنامه و مقررات قانون اصلاحی قانون تجارت بدین‌وسیله از کلیه سهامداران شرکت دعوت می‌شود در جلسه مذکور حضور بهم رسانند:

دستور جلسه:

۱- استماع گزارش هیات‌مدیره و بازرس و حسابرس قانونی شرکت مربوط به عملکرد سال مالی منتهی به ۱۳۹۹/۱۲/۳۰
۲- اتخاذ تصمیم درخصوص ترازنامه و صورت‌های مالی مربوط به عملکرد سال مالی منتهی به ۱۳۹۹/۱۲/۳۰
۳- انتخاب اعضاء هیات‌مدیره شرکت برای مدت دو سال
۴- انتخاب بازرسین قانونی و حسابرس شرکت برای مدت یکسال
۵- تعیین روزنامه کثیرالانتشار
۶- سایر مواردی که اتخاذ تصمیم درخصوص آن در صلاحیت مجمع عمومی عادی سالیانه شرکت می‌باشد.

رضا رضائی، مدیرعامل و رئیس هیات‌مدیره شرکت تولیدی و صنعتی آذین‌خودرو (سهامی خاص)

شماره مکانیزه: ۱۴۰۰۳۰۴۰۷۱۴۴۰۰۰۰۴۳
تاریخ صدور: ۱۴۰۰/۰۴/۱۲

آگهی تغییرات شرکت آلومینای ایران شرکت سهامی خاص
به شماره ثبت ۱۹۶ و شناسه ملی ۱۰۸۶۰۲۹۴۳۳۹

به استناد صورتجلسه **مجمع عمومی عادی بطور فوق‌العاده** مورخ ۱۳۹۹/۰۷/۲۸ تصمیمات ذیل اتخاذ شد.

- سازمان حسابرسی به عنوان حسابرس مستقل و بازرس قانونی برای سال مالی ۱۳۹۹ انتخاب شد.
- روزنامه صمت، اطلاعات و دنیای اقتصاد به‌عنوان روزنامه‌های کثیرالانتشار جهت درج آگهی‌های شرکت برای سال ۱۳۹۹ انتخاب شد.

اداره ثبت شرکت‌ها و موسسات غیر تجاری جاجرم

با ما سبک زندگی اقتصادی را گسترش دهید
www.Gostaresh.news

گسترش تجارت
صمت
دوشنبه
۱۴ تیر ۱۴۰۰
۲۴ ذی‌القعده ۱۴۴۲
۵ ژوئیه ۲۰۲۱
شماره ۱۸۳۰
پیاپی ۳۱۴۸
www.Tejaratdaily.com



بازار
باز هم تعطیل شد



تدوین طرح رفع
مشکلات صنعت برق
در اصفهان

افزایش صادرات غیرنفتی

رئیس کل سازمان توسعه تجارت ایران از افزایش صادرات غیرنفتی در خرداد ۱۴۰۰ نسبت به سال‌های ۹۸ و ۹۹ خبر داد. به گزارش سازمان توسعه تجارت ایران، حمید زادبوم در پنجاه‌ویکمین نشست کارگروه توسعه صادرات با تشریح گزارش عملکرد ۳ ماهه تجارت خارجی کشور، از افزایش صادرات در خرداد ۱۴۰۰ نسبت به سال‌های ۹۸ و ۹۹ خبر داد و اظهار کرد: شریک اول صادراتی ایران طی ۳ ماه نخست امسال کشور چین بوده و کشورهای عراق و امارات، در رتبه‌های دوم و سوم قرار داشته‌اند. رئیس کل سازمان توسعه تجارت ایران با اشاره به اهمیت تحول نگرش به ترانزیت در کشور گفت: دیدگاه واحد به موضوع ترانزیت الزام اصلی برای ایجاد کریدور توسعه‌ای جمهوری اسلامی ایران و نقش آن در معاملات منطقه‌ای و بین‌المللی است. بنابراین، ترانزیت و توسعه آن باید به گفتمان ملی تبدیل شود. زادبوم ادامه داد: هدف‌گذاری برای توسعه ترانزیت کالا در تمامی شقوق آن از مسیر ایران باید به یک دیپلماسی در حوزه کلان حمل‌ونقل تبدیل شده و سند ملی و نقشه راه میان‌مدت و بلندمدت آن تهیه شود و تمامی نهادهای اجرایی مرتبط، نقش و همکاری جدی در تحقق اهداف کلان این موضوع داشته باشند. وی گفت: پایانه‌های مرزی کشور با توجه به اهداف و سیاست‌های تعیین‌شده برای آنها و نقشی که در تسریع خدمات‌رسانی کیفی به فعالان اقتصاد دارد، باید فراتر از وظایف بخشی و حاکمیتی وزارت راه و شهرسازی به‌عنوان مدل توسعه کمی و کیفی خدمات تجارت مرزی معرفی و مورد بهره‌برداری قرار گرفته و سرویس‌دهی با سرعت و کیفیت را به عنوان معیار توسعه متوازن تجارت در نقاط مرزی گسترش دهد.

تجارت و تاثیرپذیری آن از فرآیند خصوصی‌سازی بررسی شد

از پیله دولتی تا پرواز بخش خصوصی



پیمان صفردوست
editor@smtnews.ir

«خصوصی‌سازی» یکی از کلیدواژه‌هایی است که در کشور ما از بسامد بالایی برخوردار است و تقریبا در تمام دولت‌های بعد جنگ تحمیلی به شکل‌های مختلف به آن پرداخته شده است. این موضوع که اصل ۴۴ قانون اساسی کشور نیز به تفصیل به آن پرداخته است، در اجرا با موانع و مشکلات فراوانی دست به گریبان بود که این مسیر را در این سال‌ها دشوارتر کرده است. عده‌ای معتقدند پرداختن به موضوع خصوصی‌سازی در شرایط فعلی چندان جایگاهی ندارد و اقتصاد و تجارت کشور باید زیر نظر دولت باشد. موافقان خصوصی‌سازی نیز خود نظرات متفاوتی در این زمینه دارند و هر یک از دریچه‌ای خاص به این مقوله می‌نگرند.

در این شماره صمت به مناسبت روز جهانی تعاونی فرصتی شد تا موضوع خصوصی‌سازی و ابعاد آن در حوزه تجارت را بررسی کنیم. بهبود فضای کسب‌وکار با تمرکز بر تجارت از سیاست‌های کلی اصل ۴۴ است. از این رو، به این سوال پرداخته‌ایم که آیا حرکت به سوی خصوصی‌سازی می‌تواند در تجارت کشور نیز تحول ایجاد کند یا خیر؟ با ما در این گزارش همراه باشید:

مسیر خصوصی‌سازی درست است



محمدرضا نجفی‌منش، رئیس کمیسیون تسهیل کسب‌وکار و رفع موانع اتاق بازرگانی تهران: به طور کلی موضوع اقتصاد در کشور با دو دیدگاه متفاوت مورد بررسی قرار می‌گیرد؛ یکی دیدگاهی که اعتقاد دارد امور اجرایی حوزه اقتصاد باید به بخش خصوصی سپرده شود و دیدگاه دیگری که معتقد است اقتصاد کشور همچنان باید در بخش دولتی مدیریت و اجرا شود. نگاه درست این است که این امور باید در دست بخش خصوصی باشد زیرا در حوزه توزیع و تجارت این بخش خصوصی بود که در ابتدا پا به میدان گذاشت. باید در گام اول به این جمع‌بندی برسیم که حوزه‌هایی را که خود بخش خصوصی آغازگر آن بوده، به همین بخش واگذار کنیم. در گام بعد باید تلاش کرد طرح‌های آغازشده از سوی بخش دولتی نیز به بخش خصوصی واگذار شود. تجربیات همه کشورها در این زمینه نشان می‌دهد دولت‌ها نه کارخانه‌دار و نه تاجر خوبی هستند و به همین دلیل بسیاری از کشورها در طول چند دهه اخیر سعی کرده‌اند تا این امور را به دست بخش خصوصی بسپارند. از دهه ۹۰ میلادی نهضت خصوصی‌سازی به‌عنوان یکی از برنامه‌های اولویت‌دار اقتصادی و تجاری بسیاری از کشورها شده و شاید بهترین نمونه در این روند کشور چین باشد که با مسیری که در پیش گرفته به‌زودی به اقتصاد اول دنیا تبدیل می‌شود.

البته نمونه‌های موفق زیادی از خصوصی‌سازی در کشور ما نیز در دهه‌های اخیر مشاهده شد که نتیجه خوبی هم داشت؛ به طوری که بیش از ۹۰۰ مورد خصوصی‌سازی انجام شده که در میان آنها ۱۰ یا ۱۱ مورد با شکست مواجه شده است. البته در نحوه خصوصی‌سازی آنها هنوز پرسش‌هایی مطرح است. مثلا درباره شرکتی مثل هپکو، تا زمانی که این شرکت در اختیار دولت بود، محدودیت واردات کالای مشابه وجود داشت اما به محض انتقال آن به بخش خصوصی، واردات کالاهای مشابه در این بخش آزاد شد و این شرکت را با چالش مواجه کرد. یا مثلا در مورد کشت و صنعت مغان که مسیر موفقیت را در خصوصی‌سازی به خوبی طی می‌کرد، بهانه‌ای مثل ارزانفروشی محصولات مطرح شد، یا درباره نیشکر پیش از اینکه خصوصی‌سازی به صورت کامل انجام شود، حدود ۵۰۰ نیروی جدید استخدام شد. این موارد و نمونه‌های مشابه نشان می‌دهد اگر سنگ‌اندازی‌های بی‌مورد نباشد، روند خصوصی‌سازی در تولید و تجارت می‌تواند به‌خوبی طی شود. درواقع وقتی درباره تجارت در بخش خصوصی صحبت می‌کنیم نمی‌توانیم آن را جدا از موضوع تولید ببینیم زیرا این تولید مطلوب است که می‌تواند آثار خود را در یک تجارت سودآور نشان دهد. خصوصی‌سازی در حوزه تولید یا تجارت چیزی نیست که ما بخواهیم آن را برای نخستین‌بار ابداع کنیم. کشورهای بسیاری در دنیا به این موضوع پرداخته‌اند و نتیجه‌های مطلوبی نیز از آن گرفته‌اند و ما نیز اگر می‌خواهیم از مزایای این موضوع استفاده کنیم باید از تجربه‌ها و مسیرهای آزموده‌شده آنها به نحو مطلوب استفاده کنیم وگرنه می‌توانیم به آزمون و خطاهای بی‌دلیل بپردازیم و فرصت‌سوزی کنیم. دولت‌ها با انجام صحیح طرح‌های خصوصی‌سازی در کشور، به جای اینکه بخواهند پاسخگو باشند، می‌توانند مطالبه‌گری کنند. درواقع می‌توان گفت روند دولتی‌سازی تولید و تجارت که با افراطی‌گری‌های عده‌ای در سال‌های اول انقلاب صورت گرفت، بسیاری از شرکت‌های خصوصی مثل ارج و آزمایش را که امروز می‌توانستند حرف‌های زیادی برای گفتن داشته باشند به مسیر اشتباه رویکرد دولتی هدایت کرد و بسیاری از آنها را به تعطیلی کشاند.

اگر خصوصی‌سازی به شکل مناسب انجام شود و دو موضوع دخالت نکردن دولت در مدیریت و قانون‌گذاری شکل مناسبی پیدا کند، تجارت نیز به‌عنوان یک بخش متاثر از تولید رونق خواهد گرفت و این موضوع می‌تواند به توسعه اقتصادی کشور منجر شود.

اگر دولت مسیر خصوصی‌سازی واقعی را در پیش بگیرد و کار را به بخش خصوصی واقعی، تشکل‌ها و اتاق‌های بازرگانی بسپارد، به دلیل اینکه در این بخش هزینه‌های تمام‌شده و سودآوری برای فعالان در درجه‌های بالای اهمیت قرار دارد، کار به شکل مطلوب‌تر و با بهره‌وری بیشتری انجام می‌شود.

خصوصی‌سازی بستر می‌خواهد



سید مرتضی افقه، اقتصاددان و استاد دانشگاه شهید چمران: موضوع خصوصی‌سازی در اقتصاد ایران از سال ۱۳۶۷ به طور جدی مطرح شد و از همان ابتدا نیز به دلیل مشکلات بنیادی موجود در این طرح، من به آن نگاهی نقادانه داشتم. برخلاف تصور بسیاری از همکاران، فعالان اقتصاد و ایده‌پردازان این طرح، باور من درباره نحوه اجرای خصوصی‌سازی این بود که با توجه به ساختارهای اقتصاد کشور، این طرح آن‌گونه که باید پیش نخواهد رفت و به نتایج مورد انتظار نخواهد رسید. درواقع خصوصی‌سازی که در کشور ما با الگوبرداری از کشورهای دیگر اجرا شد، دارای شرایط کشورهای موفق نبود و تا امروز که ۳ دهه از آغاز خصوصی‌سازی در کشور می‌گذرد، می‌بینیم معجزه‌ای که تجویزکنندگان این سیاست از آن انتظار داشتند نیز در کشور محقق نشده است. خصوصی‌سازی در شرایطی که دولت (ساختار حاکمیت) در این بخش ناکارآمد باشد به نتیجه مطلوب نخواهد رسید. خصوصی‌سازی زمانی نتیجه‌بخش و کارآمد خواهد بود که دولتی کارآمد برای این کار وجود داشته باشد، در غیر این صورت، خصوصی‌سازی حتی اگر اتفاق بیفتد، نتیجه همین چیزی است که امروز در کشور با آن مواجه هستیم؛ یعنی خصوصی‌سازی‌ها غالبا به نفع افراد خاص صورت می‌گیرد و یا بخش خصوصی واقعی هم در صورت تشکیل رفته‌رفته خسته و فرسوده می‌شود. خصوصی‌سازی در این سال‌ها در بخش تجارت هم به همین شکل بوده است؛ یعنی وقتی دولت، وزارتخانه‌های مرتبط، گمرک و در کل همه اجزای در ارتباط با تجارت خارجی به صورت ناکارآمد وجود دارند، طبیعی است بخش خصوصی که می‌خواهد با این دسته‌های حاکمیتی کار کند، یا ناکارآمد می‌شود یا مجبور است برای انجام امور به فساد تن دهد. یکی از موارد بارز این نوع خصوصی‌سازی در تخصیص ارز ترجیحی در بخش تجارت بود که فضای یک رقابت سالم و شفاف را از بین برد و منشأ ایجاد فساد در این بخش شد. موضوع مشکل‌زای دیگر در این زمینه گمرک است که با تعدد قوانین می‌تواند باعث گسترش فساد و دامن زدن به موضوع قاچاق در کشور شود. تعرفه‌های بالا یا حذف تعرفه‌ها به صورت نابجا از سوی نهادهای مرتبط می‌تواند باعث ناکارآمدی در سطح وسیع شود. وقتی با این نگاه به اجزای مختلف حوزه تجارت می‌نگریم این ایرادها را در همه بخش‌ها می‌بینیم و به این نتیجه می‌رسیم که به طور طبیعی وقتی دولت‌ها ناکارآمد باشند، خواه‌ناخواه بخش خصوصی را پرهزینه‌تر و در نتیجه ناکارآمد می‌کنند. خصوصی‌سازی تنها زمانی به نفع مردم، اقتصاد و تجارت کشور است که همزمان با رقابتی‌سازی پیش برود. درواقع خصوصی‌سازی بدون رقابتی شدن تنها باعث انتقال انحصار از بخش دولتی به بخش خصوصی می‌شود که نه‌تنها سودی برای اقتصاد و تجارت ندارد بلکه موجب عمیق‌تر شدن مشکلات نیز می‌شود. وقتی انحصار در دست دولت باشد - اگرچه این موضوع نیز مورد تایید نیست- لااقل فرض بر این است که درآمد حاصل از آن به مردم بازمی‌گردد اما در صورت سپردن انحصار به بخش خصوصی این امکان نیز از بین می‌رود. پس پیش از پرداختن به موضوع خصوصی‌سازی باید به فکر مهیا کردن بسترهای لازم برای تحقق اهداف آن باشیم و تا این طراحی به هدف‌های تعین شده آن در تجارت و اقتصاد برسد.

> خصوصی‌سازی زمانی نتیجه‌بخش و کارآمد خواهد بود که دولتی کارآمد برای این کار وجود داشته باشد

مسیر خصوصی‌سازی درست نبود



مرتضی خاکسار، کارشناس ارشد و پژوهشگر اقتصاد: این طبیعی است که هر برنامه‌ریزی در دولت‌ها و در هر کشوری براساس فرآیندهای کارشناسی و شناخت و مطالعه قابلیت‌های اجتماعی، انسانی و اقلیمی هر منطقه از جهان تدوین می‌شود و نمی‌توان با حرکت‌های احساسی، ناگهانی و بدون برنامه و تنها با شعار به این اهداف رسید. برمبنای همین استدلال درباره خصوصی‌سازی نیز باید گفت خصوصی کردن و خصوصی‌سازی تولید و اقتصاد تولید در ایران جواب نداده و بیشتر زیان را به اقتصاد کشور تحمیل کرده است. البته به نظر می‌رسد این موضوع در کشور ما مختص به دوره معاصر نباشد زیرا بررسی‌های تاریخی در این زمینه نیز همین موضوع را نشان می‌دهد. شاید اگر قرار بود بخش خصوصی، کارآمدی و کارآیی لازم را در مدیریت بخش‌های کلیدی کشور داشته باشد، صنعت نفت ملی نمی‌شد و همین‌طور راه‌آهن، ذوب آهن، مس کرمان، سازمان بنادر و کشتیرانی و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و تمام نهادهای کلیدی در اختیار بخش دولتی قرار نمی‌گرفت. درواقع باید این‌طور گفت که وقتی از شکوفایی اقتصادی صحبت به میان می‌آید باید دولت در آن نقش داشته و متولی باشد وگرنه بخش خصوصی در طول این سال‌ها نتوانسته انتظارات مردم را آن‌طور که شایسته و بایسته بوده برآورده کند. اما موضوعی که ما مدت‌هاست از آن به‌عنوان کوچک‌سازی دولت یاد می‌کنیم به چه معناست و چه پیامدی جز تعطیلی بسیاری از شرکت‌ها و کارخانه‌های باسابقه داشته است؟ تعطیلی هر روزه مراکز تولیدی و اقتصادی خصوصی شده در سراسر کشور، خود شاهدی بر این موضوع است. درحقیقت باید گفت واگذاری واحدهای مختلف به بخش خصوصی که در اصل ۴۴ به آن پرداخته شده است، در این شرایط و با وضعیت موجود، یعنی دامن زدن به معضلات و مشکلات اساسی و مهمی مانند بیکاری، عدم تولید و از کار افتادن موتور محرکه تولید در کشور که نه‌تنها به سود اقتصاد نخواهد بود بلکه با روند نادرست حتی داشته‌های فعلی را نیز از بین خواهد برد. تجربیات چندین ساله در این حوزه نشان می‌دهد در سایر بنگاه‌های موفق و باسابقه کشور نیز، با اجرای اصل ۴۴ نه‌تنها گامی در راستای افزایش تولید داخلی برنداشتیم، که حتی کمر نظارت بر تولید را در کشور ناآگاهانه شکستیم و نتایج و پیامدهای ناگوار آن را امروز در جای‌جای کشور ملاحظه می‌کنیم. بنابراین ضرورت بازنگری در اجرایی کردن قانون ناموفق اصل ۴۴ که آثار و تبعات اجرای نادرست آن را امروزه در جرائم متعدد اقتصادی بخش خصوصی و تشکیل دادگاه‌های جرائم اقتصادی می‌بینیم، کاملا مشهود است. به همین دلیل توصیه و تاکید به نمایندگان دوره یازدهم مجلس شورای اسلامی و نهادهای ذی‌صلاح این است که برگرداندن سرمایه مردم به مردم در اولویت قرار گیرد.

سخن پایانی

خصوصی‌سازی در همه کشورهای پیرو این طرح، موضوعی است که دو مولفه اصلی آن بخش دولتی و بخش خصوصی است. بنابراین با تفکیک اجزای این دو مولفه از هم و انتقال مدیریت تولید و تجارت از بخش دولتی به خصوصی، به‌راحتی می‌توان چنین طرحی را اجرا کرد. اما این موضوع در کشور ما تفاوت زیادی با سایر کشورها دارد و نمی‌توان این خصوصی‌سازی را بدون پذیرفتن دردسرها و مشکلات پیرامون آن به‌درستی پیش برد. علاوه‌بر موضوع مقاومت «دولتی‌دوست»ها که اصرار دارند افسار و تولید و تجارت باید در دست دولت باقی بماند، موضوعی به نام خصولتی‌ها در این مسیر قرار دارد که داستان آنها حکایت بار بردن و تخم گذاشتن شترمرغ است و تفکیک و تمیز آنها به‌راحتی امکان‌پذیر نیست. به علاوه اقتصاد بیمار کشور در این سال‌ها باعث ایجاد بسیاری از خصوصی‌های تحت امضاهای طلایی شده که پی بردن به سرچشمه اصلی و تعیین‌تکلیف آنها نیاز به کشمکش‌های بسیار دارد. جدا از هر دو این موارد تحریم‌های اقتصادی، نیاز به تداوم حیات تجارت کشور و لزوم ایجاد شبکه‌های مویرگی غیردولتی موجب شده تا شرکت‌هایی در قالب بخش خصوصی وارد میدان شوند که در اصل و اساس چندان هم خصوصی نبوده‌اند؛ این موارد باعث می‌شود خصوصی‌سازی در کشور ما موضوعی نه‌چندان جذاب برای دولت‌های مختلف و مدیران آنها باشد.

یادداشت

مسئولیت اجتماعی سودآور است



سیدناصر موسوی لارگانی /رئیس فراکسیون کارآفرینی مجلس شورای اسلامی

مسئولیت اجتماعی یکی از ابعاد مهم فعالیت‌های اقتصادی در دنیای امروز است. یکی از برنامه‌هایی که کارآفرینان دولتی، خصولتی و بخش خصوصی باید در اجرای فعالیت‌های اقتصادی و کارآفرینی خود مدنظر داشته باشند، پذیرش مسئولیت‌های اجتماعی است که در سال‌های اخیر در برنامه‌ریزی‌های کلان کشورهای پیشرو در حوزه اقتصاد، تجارت و فناوری جایگاه ویژه‌ای داشته است. درواقع رویکرد کشورهای پیشرفته در زمینه مسئولیت اجتماعی به‌عنوان مقوله‌ای همزمان با فعالیت‌های اقتصادی، مبتنی بر منافعی است که تاثیر آن نه فقط بر فعالان تجاری، بلکه بر رفاه عموم مردم، منطقه سرمایه‌گذاری، محیط زیست و طبیعت دیده می‌شود تا به این طریق تولید، تجارت و بهره‌های اقتصادی، فعالان این حوزه را از سایر جنبه‌های اجتماعی و فرهنگی دور نکند.

اگر قرار باشد یک فعال اقتصاد و کارآفرین بخواهد برای درآمدزایی، با فعالیت خود در یک منطقه از کشور، آن را با آلودگی زیست‌محیطی مواجه کند، درواقع با نگاه انحصاری به سودآوری خود، سلامت و منافع دیگر افراد را با خطرات جدی و اساسی مواجه می‌کند. به همین دلیل هر بنگاه و موسسه اقتصادی باید برای کاهش اثرات سوء این فعالیت‌ها اقدامات مثبتی را انجام دهد. علاوه‌بر این، حضور یک کارآفرین در یک منطقه باید به رفع برخی از مشکلات مردم بینجامد. مسلما، ایجاد اشتغال و خدمات رفاهی برای مردمی که در مناطق محروم زندگی می‌کنند می‌تواند یکی از این موارد باشد.

به عنوان مثال، مردم مناطقی مثل عسلویه در کشور ما که منطقه زیست آنها دارای منابع عظیم گازی است، نباید تا این حد دچار محرومیت باشند؛ یعنی مسئولیت اجتماعی یک کارآفرین در این منطقه این است که از حاشیه سود فعالیت خود برای رفاه و رضایتمندی مردم آن مناطق هزینه کند؛ هزینه‌ای که درواقع یک سرمایه‌گذاری برای مردم و کشور باشد.

در برخی موارد این‌طور عنوان می‌شود که بحث مسئولیت‌های اجتماعی می‌تواند به عنوان یک الزام قانونی برای کارآفرینان و فعالان اقتصاد مطرح شود. در این زمینه باید گفت ما در کشور کمبود قانون نداریم؛ البته نیاز به اصلاح برخی قوانین وجود دارد تا مسئولیت‌های اجتماعی در اولویت کاری بنگاه‌های اقتصادی قرار گیرد تا مواردی مانند آلایندگی‌های محیطی، موضوع پساب‌ها و استفاده از مواد برگشت‌پذیر به طبیعت در این بخش برطرف شود اما کمتر در این حوزه نیاز به قانون‌گذاری حس می‌شود.

نکته دیگری که در زمینه مسئولیت‌های اجتماعی بنگاه‌های اقتصادی قابل ذکر است و باید مدنظر نهادهای ذی‌ربط در این زمینه قرار گیرد، این است که در بسیاری موارد بنگاه‌های دولتی و بنگاه‌های خصولتی ما کمتر از بخش خصوصی نسبت به ایفای نقش مسئولیت‌های اجتماعی خود احساس مسئولیت می‌کنند که یکی از دلایل این موضوع می‌تواند اتصال به بدنه قدرت در کشور و لابی‌های قوی باشد. بنگاه‌های خصوصی با توجه به توان و قدرت خود در این سال‌ها تلاش مطلوبی در زمینه مسئولیت اجتماعی داشته‌اند که این موضوع نیز باید مورد توجه تصمیم‌گیران و سیاست‌گذاران این حوزه قرار گیرد.

در نهایت اینکه ما در کنار ابعاد اقتصادی که مورد توجه بنگاه‌های اقتصادی است و سودآوری مالی را برای فعالان اقتصادی و سرمایه‌گذاران در این حوزه به همراه می‌آورند باید به ابعاد عمیق‌تری و گسترده‌تری از سودآوری نیز نگاه جدی داشته باشیم که همانا ایفای نقش مسئولیت اجتماعی است. زیرا پرداختن به این موضوع مهم علاوه‌بر آثار آنی در ایجاد رفاه و رضایتمندی اجتماعی، می‌تواند نقش مهمی را با حفظ منابع طبیعی و محیط‌زیست در درازمدت برای کشور به ارمغان آورد.

قصه تکراری کرونا و اصناف

بازار باز هم تعطیل شد

پیمان صفردوست: در حالی که یک سال‌ونیم از حضور رسمی ویروس کرونا در کشور می‌گذرد و در این مدت کشور ۴ موج همه‌گیری کرونا را پشت سر گذاشته و در آستانه موج پنجم است، هنوز سناریوی ملی برای قطع زنجیره انتقال، تعطیلی اصناف، جز اصناف گروه یک است. اصنافی که در ماه‌های همه‌گیری ویروس در کشور با انواع محدودیت‌ها و ممنوعیت‌های فعالیت مواجه بوده‌اند، دوباره در تهران و سایر شهرهای قرمز از نظر همه‌گیری کرونا به حالت تعطیل درآمده‌اند. این اتفاق در حالی رخ می‌دهد که اصناف در این روزها از نظر اقتصادی شرایط خوبی را تجربه نمی‌کنند؛ گروهی از آنها کرکره‌ها را برای همیشه پایین کشیده‌اند و برخی نیز در آستانه ورشکستگی قرار دارند. دست‌اندرکاران اصناف از نحوه مدیریت دولت بر وضعیت کنونی کشور و تصمیمات ستاد ملی مقابله با کرونا گلایه دارند. بسیاری از اصناف معتقدند راهکار تکراری دولت مبنی بر تعطیلی اصناف ثمربخش نیست، زیرا فعالیت اصناف تاثیری بر میزان شیوع کرونا ندارد. در گزارش این شماره روزنامه صمت، به بهانه قرار گرفتن مجدد تهران در محدوده شهرهای قرمز از نظر ابتلا به کرونا، به گفت‌وگو با دست‌اندرکاران و فعالان اصناف پرداخته و مشکلات آنها در تعطیلی‌های چندباره کرونایی جویا شده‌ایم؛ با ما همراه باشید:


عکس: آیدا فریدی

تعطیل؛ تا پایان وضعیت قرمز



قاسم نوده فراهانی، رئیس اتاق اصناف تهران از تعطیلی صنوف گروه‌های شغلی ۲، ۳ و ۴، از جمله بازار بزرگ تهران از روز یکشنبه، ۱۳ تیر تا زمانی که شهر تهران از وضعیت قرمز خارج شود، خبر داد.

او از صنوف گروه شغلی ۲، ۳ و ۴ مشمول محدودیت‌ها و تعطیلی‌ها درخواست کرد نسبت به تعطیلی واحد صنفی خود اقدام و تا زمان صدور اجازه بازگشایی ازسوی مراجع ذی‌صلاح فعالیت‌های خود را متوقف کنند، چراکه رعایت نکردن محدودیت‌ها و پروتکل‌های بهداشتی باعث ادامه روند تعطیلی‌ها خواهد شد و اصناف آسیب بیشتری خواهند خورد. به گفته وی بازرسان اتاق اصناف، سازمان صنعت، معدن و تجارت، وزارت بهداشت و پلیس نظارت بر اماکن عمومی بر اجرای مصوبات ابلاغی نظارت می‌کنند و در صورت مشاهده تخلف واحدهای صنفی به مدت ۲ هفته پلمب خواهند شد. در این زمینه اتاق اصناف ایران نیز در اطلاعیه‌ای تنها گروه شغلی یک در شهرهای قرمز را مجاز به فعالیت اعلام کرد. این اطلاعیه در حالی صادر شده که حسین قاسمی، دبیر کمیته امنیتی و اجتماعی ستاد مقابله با کرونا درباره آخرین وضعیت شهرها گفت: براساس آماری که وزارت بهداشت اعلام کرده روز شنبه، ۱۲تیر ۹۲ شهر در وضعیت قرمز قرار گرفته و ۱۸۳ شهر نارنجی هستند. همچنین ۱۷۳ شهرستان نیز در وضعیت زرد قرار دارند.

این تعطیلی‌ها دردی را دوا نمی‌کند



اصغر طاهری‌پور، نماینده اتاق اصناف ایران و رئیس اتاق اصناف ارومیه در گفت‌وگو با صمت درباره موج جدید همه‌گیری ویروس کرونا و اقدام ستاد ملی مبارزه با کرونا در تعطیلی اصناف مناطق قرمز عنوان کرد: ما در موج‌های قبلی شیوع ویروس کرونا نیز این موضوع را مطرح کرده‌ایم که عامل همه‌گیری این ویروس مغازه‌ها و واحدهای صنفی نیستند و دولت باید در این زمینه تجدیدنظر کند.

طاهری‌پور در این باره تاکید کرد: واحدهای صنفی در حالت عادی نیز مشتری و مخاطب چندانی ندارند که نگرانی از انتقال ویروس از این طریق وجود داشته باشد. ضمن اینکه در همه واحدهای صنفی در حال حاضر پروتکل‌های مربوط به استفاده از ماسک و الکل رعایت می‌شود و روش‌های جدید خرید از طریق تلفن و اینترنت نیز، بار مراجعه حضوری را کم کرده است. وی در ادامه خاطرنشان کرد: ستاد ملی مبارزه با کرونا در حالی دستور به تعطیلی اصناف در شرایط قرمز می‌دهد که حمایت قابل‌قبولی از واحدهای صنفی به‌عمل نیامده است؛ همچنین در حالی که اصناف برای رعایت پروتکل‌های بهداشتی تعطیل می‌شوند، همچنان بانک‌ها -با مراجعه انبوهی از مشتریان در محیط بسته- به فعالیت خود ادامه می‌دهند و چک‌های فعالان اصناف برگشت می‌خورد. جدا از این موارد می‌بینیم که دولت در حالی از اصناف انتظار همکاری دارد که اداره مالیات به هیچ وجه از ستاندن حقوق خود پا پس نکشیده و اصناف موظف به پرداخت مالیات‌ها و هزینه‌های جاری خود هستند.

رئیس اتاق اصناف ارومیه ضمن تاکید بر اینکه باید راهکارهای جدیدی برای قطع زنجیره انتقال کرونا اندیشیده شود، گفت: گرچه به‌عقیده ما فعالیت واحدهای صنفی تاثیری در افزایش همه‌گیری ویروس کرونا ندارد، اما باتوجه به تاکید دولت بر این موضوع، پیشنهاد ما این است که به‌جای تعطیلی اصناف که موجب ورشکستگی کامل این کسب‌وکارها می‌شود، الزام ورود مجزا و تک‌تک خریداران به واحدهای صنفی در دستور کار قرار گیرد؛ به‌علاوه اینکه در حال حاضر به‌دلیل طولانی شدن روند همه‌گیری در کشور، توانی برای ادامه فعالیت باوجود تعطیلی‌ها را ندارند و اگر دولت به فکر راهکار مناسبی در این باره نباشد، بسیاری از اصناف کشور از بین خواهند رفت.

دیوار اصناف از همه کوتاه‌تر است



وحید مهرپویان طارانی، رئیس اتاق اصناف اسلامشهر درباره تعطیلی چندباره اصناف کشور برای مقابله با همه‌گیری ویروس کرونا در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: متاسفانه گویا در شرایط همه‌گیری کرونا هیچ دیواری کوتاه‌تر از دیوار اصناف وجود ندارد. مطابق موج‌های گذشته همه‌گیری ویروس کرونا در حالی که بخش‌های دیگر تعهد خاصی در جلوگیری از همه‌گیری این ویروس ندارند، باز هم ما باید تاوان این بی‌توجهی‌ها را بدهیم. مهرپویان طارانی در این باره تاکید کرد: در همه جای کشور در این مدت مراسم خانوادگی برگزار شد، مسافرت‌ها برقرار بود و دورهمی‌های انتخاباتی با حضور گسترده طرفداران نامزدهای انتخاباتی در سراسر کشور انجام شد و خسارت‌های غیرقابل جبرانی را در انتقال ویروس کرونا در جامعه به‌جا گذاشت، اما امروز هیچ کدام از آنها پاسخگو نیستند و متاسفانه دولت و نهادهای بالادستی در این موارد هیچ تذکری ندادند؛ به‌جای آن اصناف که کمترین تاثیر را در همه‌گیری ویروس کرونا دارند، باید تعطیل شوند. وی با اشاره به وضعیت اقتصادی نامساعد اصناف در این ایام تاکید کرد: نهادهای دولتی نیز در حالی که تا امروز به وعده‌های حمایتی خود برای جبران خسارت‌های مالی اصناف عمل نکرده‌اند، با حکم دولتی برای پلمب واحدهای صنفی حاضر می‌شوند. در طول یک سال و نیم گذشته تقریبا هیچ اقدام حمایتی قابل‌قبولی از طرف دولت به اصناف نشده و عده معدودی از فعالان این بخش توانسته‌اند با مشقت فراوان تسهیلات اندک حمایتی را دریافت کنند. ضمن اینکه طبق وعده‌های وزارت بهداشت قرار بود واکسیناسیون همگانی برای ویروس کرونا انجام شود که اگر این وعده عملی می‌شد، الان به‌دلیل تعطیلی‌های اجباری بسیاری از واحدهای صنفی در آستانه ورشکستگی قرار نمی‌گرفتند. رئیس اتاق اصناف اسلامشهر در ادامه گفت: در حال حاضر نامه‌های فرمانداری و بهداشت که مربوط به تعطیلی‌های اجباری اصناف است، به‌دست ما رسیده و ما نیز براساس تکالیف قانونی آنها را ابلاغ کرده‌ایم اما باید بپذیریم که شرایط با اسفند سال ۱۳۹۸ که اصناف با یک اعلام همگانی همه واحدها را تعطیل کردند، متفاوت است. امروز توان مالی بسیاری از صاحبان اصناف به حد صفر رسیده و این تعطیلی‌ها که بیشتر شبیه زورگویی است، می‌تواند با نارضایتی اجتماعی این قشر همراه باشد. وی تاکید کرد: در کشور ما حاشیه سود بسیاری از اصناف حتی پیش از کرونا و بحران‌های اقتصادی بسیار ناچیز بود و درآمد آنها به‌طور روزمره حاصل می‌شد، به همین دلیل تعطیلی‌های فرسایشی این ماه‌ها بسیاری از اصناف مثل تالارهای پذیرایی، سالن‌های زیبایی و باشگاه‌های ورزشی را از بین برده و دامنه این تخریب نیز مدام رو به افزایش است. مهرپویان طارانی در پایان گفت: اصناف کشور در مدت همه‌گیری ویروس کرونا متحمل بیشترین فشارها شده‌اند، درآمد آنها به حداقل رسید، اجاره‌بهای واحدهای استیجاری ۲ برابر شد، دستمزد کارگران افزایش یافت و همه این عوامل باعث شد صنوفی که جزو خیرین فعال کشور بودند، امروز خود نیازمند کمک‌های مالی باشند.

سخن پایانی...

در برخی کشورها با واکسیناسیون همگانی، شرایط قرنطینه و محدودیت‌ها برای مردم و کسب‌وکارها لغو می‌شود و ما هر روز با موج جدیدی از همه‌گیری ویروس کرونا مواجه می‌شویم. در این مدت کش‌مکش‌های طولانی واردات یا تولید واکسن فرصت‌ها را محدود کرد؛ مسافرت‌ها ادامه یافت، امتحانات مدارس به‌صورت حضوری برگزار شد، دورهمی‌ها برگزار شد، اجاره‌ها کنترل نشد، بانک‌ها به برگشت زدن چک‌ها ادامه دادند و مالیات‌ستانی‌ها همچنان برقرار بود. البته در میان این همه اتفاق روزمره، تکرارترین داستان، تعطیلی چندین‌باره اصناف برای کنترل همه‌گیری ویروس کرونا بود؛ تعطیلی‌هایی که بسیاری از اصناف را در خطر جدی تعطیلی همیشگی قرار داده است.

آگهی مناقصه عمومی سازمان فاوا

سازمان فاوای شهرداری کرمانشاه

سازمان فاوای شهرداری کرمانشاه در نظر دارد مناقصه خرید ذخیره‌ساز شبکه به شماره مناقصه ۲۰۰۰۰۹۰۶۴۸۰۰۰۰۰۴ از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید.

کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

تاریخ انتشار مناقصه در سامانه روز دوشنبه ۱۴۰۰/۰۴/۱۴ می‌باشد.

مهلت خرید اسناد مناقصه سایت: از مورخ ۱۴۰۰/۰۴/۱۴ تا ساعت ۸ صبح تاریخ ۱۴۰۰/۰۴/۱۹

مهلت زمانی ارائه پیشنهاد قیمت: پایان وقت اداری سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۴/۲۹

زمان بازگشایی پاکت‌ها: ساعت ۱۰ صبح روز پنجشنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۴/۳۱

اطلاعات تماس دستگاه مناقصه‌گزار جهت دریافت اطلاعات بیشتر درخصوص اسناد مناقصه و ارائه پاکت‌های الف: آدرس کرمانشاه- خیابان حداد عادل روبروی پارکینگ طبقاتی بیستون طبقه دوم سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات شهرداری کرمانشاه. شماره تلفن: ۰۸۳۳-۷۲۷۴۲۴۲

اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه: مرکز تماس: ۰۲۱-۴۱۹۳۴-۱۴۵۶

دفتر ثبت‌نام: ۸۸۹۶۹۷۳۷- ۸۵۱۹۳۷۶۷

هزینه چاپ آگهی به عهده برنده مناقصه می‌باشد.

محمدرضا لطفی، رئیس سازمان فاوا

الف‌م۷۷۹

"آگهی فراخوان عمومی شناسایی و ارزیابی اولیه پیمانکار جهت تهیه مصالح و احداث ساختمان اسکان نیروهای تعمیرات سالیانه به صورت EPC کارخانه‌های شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان" (۱۴۰۰/۳۵)

شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان در نظر دارد «تهیه مصالح و احداث ساختمان اسکان نیروهای تعمیرات سالیانه را به صورت EPC» به پیمانکار واجد صلاحیت واگذار نماید. لذا از شرکت‌های واجد صلاحیت دعوت به عمل می‌آید حداکثر تا ۱۰ روز کاری از تاریخ چاپ آگهی، نامه اعلام آمادگی خود را به همراه مدارک زیر به آدرس ایمیل TECHINFO@CANYMES.COM ارسال نمایند.

بومی استان	دارای دو پروژه عمرانی در مجتمع جهان فولاد طی دو سال گذشته	رزومه شرکت، سابقه کار (حداقل دو پروژه مشابه)	توان نیروی انسانی و ماشین آلات و مالی	حسن انجام کار (رضایت کارفرمایان قبلی)
٪۱۵	٪۱۵	٪۳۵	٪۳۰	٪۵

اسناد و مدارک:

۱- درخواست رسمی با ذکر شماره و موضوع مناقصه (اعلام آدرس ایمیل، شماره تلفن ثابت و همراه الزامی است.)
۲- اساسنامه و مدارک ثبتی منطبق با موضوع مناقصه(شماره اقتصادی و شناسه ملی، گواهی ثبت،گواهی آخرین تغییرات در خصوص اعضای هیات‌مدیره، مدیرعامل و صاحبان امضا مجاز وگواهی صلاحیت ایمنی و پیمانکاری و...).
۳- رزومه سوابق اجرایی و نمونه قراردادها و توافقنامه‌های انجام شده مرتبط با موضوع مناقصه.(قرارداد و رزومه ارسالی باید مربوط به سال ۹۵ تا کنون و مرتبط با موضوع مناقصه باشد).
٤- مدارک و مستنداتی که بیانگر توان مالی متقاضی متناسب با حجم طرح باشد یا تراز مالی سه سال گذشته و لیست ماشین‌آلات و تجهیزات در اختیار با اسناد و مدارک مثبته.
٥- گواهی‌نامه اعلام رضایت کارفرمایان قبلی در خصوص خدمات مذکور در موضوع مناقصه.
٦- ارائه گواهی صلاحیت ایمنی و پیمانکاری.
۷- شرکت‌هایی که سابقه همکاری در دو پروژه عمرانی در شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان را طی دو سال گذشته داشته‌اند شرایط حضور در مناقصه را دارند. (ارایه تصویر قراردادهای مربوطه)
۸- شرکت‌هایی که دو کار عمرانی در حال انجام در مجتمع جهان فولاد سیرجان دارند شرایط حضور در مناقصه را ندارند.
۹- ارایه گواهی‌ها و رتبه‌ها (حداقل ۳ ابنیه و ۳ تأسیسات).
۱۰- ارایه لیست و سوابق نفرات اصلی و کلیدی پروژه.

سایر موارد:

۱- نوع ساختمان اسکلت بتنی و در دو طبقه می‌باشد.
۲- تعداد نفرات قابل سکونت در ساختمان اسکان ۵۰۰ نفر می‌باشد.
۳-محل اجرای موضوع آگهی کارخانه شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان واقع در شهرستان سیرجان، کیلومتر ۵۰ جاده سیرجان- شیراز کیلومتر ۳ جاده اختصاصی گل‌گهر می‌باشد.
٤- ارائه اسناد و اعلام آمادگی مطابق شرح بالا هیچگونه حقی برای متقاضیان ایجاد نخواهد کرد و شرکت جهان فولاد در رد یا قبول هر یک از پیشنهادات مختار است.
٥- شرکت جهان فولاد سیرجان پس از ارزیابی مستندات ارسالی، شرکت‌هایی که در این مرحله واجد صلاحیت مقدماتی باشند را به مناقصه دعوت خواهد کرد.
٦- هزینه چاپ آگهی بر عهده برنده مناقصه می‌باشد.
۷- در صورت نیاز به کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۰۹۱۲۱۷۲۳۵۴۰(فلاح) تماس حاصل فرمایید.(صرفا در ساعات اداری)

واحد بازرگانی شرکت کانی مس (مدیریت طرح پروژه‌های مجتمع جهان فولاد سیرجان)

آخرین اخبار و تازه ترین تحلیل ها را در
پایگاه خبری گسترش دنبال کنید
www.Gostaresh.news

روی خط خبر

بهره‌برداری از واحد تولید شمش فولادی اشکذر

واحد تولید شمش فولادی به دستور رئیس‌جمهوری از سوی گروه صنعتی پارس بوتیل یزد در شهرستان اشکذر بهره‌برداری شد.

به گزارش روابط‌عمومی سازمان صنعت، معدن و تجارت استان یزد، در این واحد تولیدی ظرفیت تولید سالانه ۴۰۰ هزار تن شمش فولاد وجود دارد. این طرح که از ابتدای سال ۱۴۰۰ آغاز شد، اوایل اردیبهشت تولید آزمایشی خود را آغاز کرد و به‌تازگی با حضور ویدئوکنفرانسی رئیس‌جمهوری و وزیر صنعت، معدن و تجارت در آیین بهره‌برداری از طرح‌های ملی وزارت صنعت، معدن و تجارت به طور رسمی بهره‌برداری شد. این واحد در فضایی به وسعت ۳۰۰ هزار مترمربع بهره‌برداری شده و برای ۲۴۰ نفر به طور مستقیم اشتغالزایی کرده است. این واحد از سال ۹۳ مبادرت به تولید شمش فولادی به روش کوره القائی با ظرفیت ۸۰ هزار تن کرده و از سال ۹۵ نسبت به احداث واحد تولید شمش به روش کوره قوس الکتریکی اقدام کرده است. در این واحد تولیدی بیش از ۵ هزار میلیارد تومان سرمایه‌گذاری شده است.

قدردانی وزیر کار از مدیرعامل صبا فولاد خلیج‌فارس

صبا فولا خلیج‌فارس با کسب نشان درخشان جهش تولید، شرکت برتر در وزارت کار معرفی شد. به گزارش روابط‌عمومی شرکت صبا فولاد خلیج‌فارس، مدیران و شرکت‌های برتر در حوزه «جهش تولید» و «بهره‌وری» طی مراسمی در همایش تجلیل از عملکرد بنگاه‌های اقتصادی برتر (جهش تولید و بهره‌وری) با حضور محمد شریعتمداری، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی معرفی شدند. در این مراسم محمد شریعتمداری، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی با قدردانی از سعید بزرگی، مدیرعامل شرکت صبا فولاد خلیج‌فارس، «نشان درخشان جهش تولید» در بین بنگاه‌های برتر صندوق بازنشستگی را به این شرکت اهدا کرد. شرکت صبا فولاد خلیج‌فارس از خرداد ۹۹ شاهد تغییر و تحولات اساسی بوده و در سال گذشته بیش از ۱۰ رکورد در حوزه تولید و سودآوری داشته است و در سال ۱۴۰۰ نیز این شرکت در فروردین با ثبت ۷ رکورد توانست یک فروردین طلایی را در تاریخ خود به ثبت رساند.

مدیرعامل سنگ آهن بافق:

معاونت برنامه‌ریزی، موتور محرک هر سازمان



مدیرعامل سنگ آهن مرکزی بافق، در بازدید از قسمت‌های مختلف شرکت، معاونت برنامه‌ریزی را موتور محرک هر سازمانی دانست و اظهار کرد: این واحد دیگر مجموعه‌ها را نیز به حرکت درمی‌آورد. آنچه در یک مجموعه اقتصادی این پیوندها را برقرار می‌کند واحد برنامه‌ریزی است.

به گزارش صمت رضا فلاح مبارکه با تاکید بر کار سیستمی در مجموعه، تصریح کرد: در دنیای امروز اگر شرکت بزرگی مانند سنگ آهن بخواهد سنتی کار کند حیات آن به خطر افتاده و به فنا خواهد رفت.

مدیرعامل شرکت سنگ آهن با بیان اینکه واحد تحقیق و توسعه باید پویا و فعال باشد و با مراکز علمی به‌روز کشور ارتباط بگیرد و از نخبگان و استعدادها کمک بگیرد تا معضل‌ها و مشکلات حل شود، افزود: بدون شک نقاط ضعف در سیستم وجود دارد اما به سمت شناسایی و رفع آنان رفته‌ایم. وی ضعف عمده سیستم را مستندسازی دانست و گفت: اگر سیستمی عمل کنیم و از کار واحدها مطلع و هم‌پوشانی داشته باشیم موفق خواهیم بود. این واحد باید راهبرد دهد، چراغ راه آینده را مشخص و تغییرات را رصد کند.

فلاح مبارکه در بخش دیگر سخنان خود در بحث آب با اشاره به امضای تفاهمنامه بین شرکت سنگ آهن و آبفای یزد بیان کرد: با انجام این طرح که عملیات اجرایی آن طی بازه زمانی ۴ ساله انجام خواهد شد، از سال ۱۴۰۴ و به مدت ۲۵ سال مجوز بهره‌برداری از پساب شهری یزد به شرکت سنگ آهن واگذار شد و به میزان ۴۵۰ لیتر آب می‌توانیم برداشت کنیم که به مرور اضافه می‌شود و به ۸۰۰ لیتر می‌رسد و نیاز تمام صنعت و فضای سبز ما را تامین خواهد کرد.

وی ادامه داد: با افتتاح فاز اول پروژه فاضلاب شهری و ناحیه (ب) روزانه ۸۹ لیتر در ثانیه آب وارد تصفیه‌خانه می‌شود و روزانه حدود ۲۰ منزل به شبکه فاضلاب شهری وصل می‌شود که یک لیتر به خروجی اضافه می‌شود.

استقبال از مرحله پنجم طرح اقدام ملی مسکن اصفهان

مدیرکل راه و شهرسازی استان اصفهان با بیان اینکه در پنجمین دوره از ثبت‌نام طرح اقدام ملی مسکن استان، استقبال خوبی شد، گفت: در این دوره برای ۲۱ شهر استان در مجموع بیش از ۳۲ هزار نفر اقدام به ثبت‌نام کرده‌اند. به گزارش صمت علیرضا قاری قرآن، مدیرکل راه و شهرسازی استان اصفهان درباره آمار ثبت‌نامی‌های جدید مسکن ملی دردوره پنجم این طرح اذعان کرد: در این دوره از ثبت‌نام طرح اقدام ملی مسکن، متقاضیان می‌توانستند در ۲۱ شهر از استان اصفهان ثبت‌نام کنند که با توجه به اتمام مهلت ثبت‌نام، ۳۲هزار و ۵۴۸ نفر در بازه زمانی تعیین‌شده برای این شهرها ثبت‌نام کردند.

وی افزود: از این تعداد ثبت‌نام انجام‌شده، ۲۷ هزار و ۴۲۴ نفر متقاضی مسکن ملی در شهرهای جدید استان بودند و ۵ هزار و ۱۲۴ نفر نیز در سایر شهرها ثبت‌نام کرده‌اند.

وی بیان کرد: با توجه به ظرفیت ۱۱ هزار واحدی پیش‌بینی‌شده برای ثبت‌نام مرحله پنجم و ثبت‌نام بیش از ۳۲هزار نفر در این مرحله و پالایش متقاضیان، ظرفیت در شهرهای ثبت‌نامی تکمیل و بعضا بیش از ظرفیت موجود ثبت‌نام شده است که به لطف خدا اراضی مورد نیاز تامین می‌شود. قاری قرآن با بیان اینکه برنامه تعهدی اصفهان در طرح اقدام ملی مسکن حدود ۷۰ هزار واحد بوده است، عنوان کرد: ثبت‌نام انجام‌شده تاکنون، بیش از ظرفیت استان است بنابراین، پس از پالایش متقاضیان، تکمیل پرونده و تایید نهایی آنان، تکمیل یا عدم تکمیل برنامه تعهدی مشخص می‌شود.

در نشست بررسی راهکارهای عبور از بحران برق عنوان شد

تدوین طرح رفع مشکلات صنعت برق در اصفهان

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

در نشست بررسی راهکارهای عبور از بحران برق که به همت کمیسیون انرژی صنایع پالایشی و پتروشیمی برگزار شد، مقرر شد طرحی به منظور انعکاس مشکلات صنعت برق و راهکارهای پیشنهادی به رئیس‌جمهوری و نمایندگان مجلس شورای اسلامی تهیه شود.

به گزارش صمت در این جلسه سید حسن قاضی عسگر، معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار اصفهان با تاکید بر اینکه مشکلات نیروگاه‌های تولید پراکنده از طریق ستاد پیگیری سیاست‌های اقتصاد مقاومتی قوه قضاییه قابل پیگیری است، سرمنشأ مشکلات صنعت برق را وجود یارانه‌های غیرهدفمند دانست. وی خواستار تعامل اتاق بازرگانی و استانداری برای پیگیری مشکلات این نیروگاه‌ها از طریق وزارت نیرو به‌ویژه اولویت در پرداخت معوقات نیروگاه‌های بخش خصوصی در سال تولید، پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها شد.

قاضی عسگر همچنین از پیگیری طرحی در استانداری مبنی‌بر ایجاد سازکاری برای تغییر ساعات کاری صنایع تک‌شیفته برای کاهش مشکل کمبود برق اصفهان خبر داد و بر ضرورت همراهی بخش خصوصی و نمایندگان مجلس برای رفع این مشکل تاکید کرد.

▣ پیگیری مشکلات در پارلمان بخش خصوصی

همچنین اکبر لباف، نایب‌رئیس کمیسیون انرژی صنایع پالایشی و پتروشیمی اتاق بازرگانی اصفهان ضمن تاکید بر ضرورت استفاده از ظرفیت نیروگاه‌های تولید پراکنده برای کمک به رفع کمبود برق در کشور، هدف از تشکیل این نشست را احصای دغدغه‌ها و مشکلات فعالان این حوزه بیان کرد.

وی از ایجاد بستری برای انعقاد تفاهمنامه سه‌جانبه میان شرکت توزیع برق به‌عنوان متولی، نیروگاه‌های تجدیدپذیر و واحدهای رمزارز به‌عنوان مصرف‌کننده برای شکل‌گیری قراردادهای خرید توافقی برق خبر داد. عضو هیات‌نمایندگان اتاق بازرگانی اصفهان تاکید کرد: پارلمان بخش خصوصی اصفهان با احصای مشکلات فعالان این حوزه و ارائه راهکارهای پیشنهادی، این موضوع را پیگیری خواهد کرد.

> در اصفهان میزان مصرف به دلیل اینکه قطب صنعتی کشور است بالا است



> درحال‌حاضر با عدم توازن مصرف و تولید برق مواجه هستیم که این مسئله موجب فروپاشی شبکه سراسری خواهد شد و برای حل این معضل چاره‌ای جز مدیریت بار مصرف برق وجود ندارد

▣ اصلاح در اقتصاد صنعت برق

حمیدرضا پیرپیران، مدیرعامل شرکت توزیع برق اصفهان نیز خواستار انعکاس مشکلات مربوط به معدل و نرخ قراردادها از طریق استانداری به وزارت نیرو شد و گفت: درحال‌حاضر با عدم توازن مصرف و تولید برق مواجه هستیم که این مسئله موجب فروپاشی شبکه سراسری خواهد شد و برای حل این معضل چاره‌ای جز مدیریت بار مصرف برق وجود ندارد.

وی بر ضرورت رعایت سقف مجاز تعیین‌شده بخش‌های صنعت و کشاورزی برای جلوگیری از خاموشی‌ها تاکید کرد و افزود: در صورت انتقال بار از زمان پیک مصرف به زمانی که بار خالی وجود دارد هم شبکه خانگی و هم صنایع با مشکل خاموشی مواجه نخواهند شد.

پیرپیران کاهش چشمگیر هزینه برق و بهره‌مندی از طرح‌های تشویقی درنظر گرفته شده از سوی شرکت توزیع برق را از مزایای طرح تغییر ساعات کاری از ۱۱ شب تا ۱۱ صبح بیان کرد. همچنین اصلاح فرمت قراردادهای ملی و ایجاد اصلاحات در اقتصاد برق را در رفع بخش اعظم مشکلات نیروگاه‌ها حائز اهمیت دانست.

▣ مطالبه‌گری، راهکار رفع مشکلات

علی صفرنورالله، عضو کمیسیون انرژی نیز تهیه طرحی از سوی پارلمان بخش خصوصی اصفهان برای ارائه راهکارهای پیشنهادی موثر در رفع مشکلات صنعت برق به رئیس‌جمهوری را راهکار حل این مشکلات بیان و تصریح کرد: مطالبه‌گری باید به صورت جدی و با محوریت اتاق بازرگانی انجام شود.

▣ بازنگری در نرخ قراردادهای نیروگاه

در این نشست نیز محمود پوربهزاد، رئیس انجمن نیروگاه‌های تولید پراکنده اصفهان با بیان اینکه مبحث نیروگاه‌های تولید پراکنده در سال ۸۹ به دلیل راندمان بالا، راه‌اندازی سریع، استفاده از ظرفیت‌های جانبی مانند گرما و... مطرح شد، افزود: در آن زمان سرمایه‌گذاران برای ورود به این حوزه به منظور حل مشکل کمبود برق تشویق شدند.

وی با بیان اینکه در آن زمان برق تولیدی این نیروگاه‌ها با قیمت مناسب و شرایط مطلوبی خریداری می‌شد، تصریح کرد: در این شرایط سرمایه‌گذاری مطلوبی در اصفهان در زمینه ایجاد نیروگاه‌های DG انجام شد و درحال‌حاضر در اصفهان ۲۷ نیروگاه با ظرفیت ۱ تا ۱۸ مگاوات وجود دارند. این نیروگاه‌ها با مجموع ظرفیت ۱۶۰ مگاوات، ظرفیت خوبی برای کمک به بار شبکه دارند که به واسطه مطالبات معوق از دولت با مشکلات زیادی در بهره‌برداری مواجه شده و ظرفیت آنها بی‌استفاده مانده است.

پوربهزاد، افزایش هزینه‌های تعمیر و نگهداری نیروگاه، تفاوت در نرخ قراردادهای خرید تضمینی در ۵ سال اول و دوم و همچنین خرید برق فقط در ۴ ماه از سال از این نیروگاه‌ها را از جمله موارد بروز مشکلات برای تولیدکنندگان برق به این روش دانست.

رئیس انجمن نیروگاه‌های تولید پراکنده اصفهان قراردادهای فصلی، تاریخ عقد قرارداد و نرخ‌های مصوب مربوط به آن و مطالبات معوقه را از مهم‌ترین مشکلات نیروگاه‌های تولید پراکنده اصفهان بیان و تاکید کرد: در صورت رفع مشکلات، در مدت ۲۰ روز این نیروگاه‌ها قادر به افزایش ۷۵مگاوات به ظرفیت تولید برق اصفهان هستند.

وی درنظر گرفتن طرح‌های تشویقی برای سرمایه‌گذاران نیروگاه‌های پراکنده را در ایجاد سازکار استفاده از ظرفیت‌های جانبی این نیروگاه‌ها موثر دانست. همچنین سید محمدرضا نوحی، معاون هماهنگی شرکت برق منطقه‌ای اصفهان با بیان اینکه درحال‌حاضر دو پیک مصرف در طول ۲۴ ساعت در اصفهان وجود دارد، گفت: در اصفهان میزان مصرف به دلیل اینکه قطب صنعتی کشور است بالا است و با وجود نیروگاه‌ها به دلیل محدودیت‌های آبی قادر به تولید برق نیستیم. وی افزود: از طریق نیروگاه‌های تولید پراکنده می‌توان حدود ۹۰ مگاوات برق در اصفهان تولید کرد.

جانمایی اشتباه صنایع، اتلاف منابع است



رئیس خانه صنعت، معدن و تجارت استان یزد گفت: با همفکری بخش خصوصی، محیط‌زیست و سازمان صنعت، معدن و تجارت و... باید باهم تصمیم‌گیری شود تا از جانمایی‌های غیرکارشناسی برای احداث صنایع و اتلاف منابع پرهیز شود. به گزارش خبرنگار صمت از یزد، سید علی‌اکبر کلانتر گفت: برای بهتر شدن حال صنعت و محیط‌زیست یزد، آمایش سرزمین و استراتژی توسعه صنعت استان را لازم داریم که با همفکری بخش خصوصی، محیط‌زیست و سازمان صنعت معدن و تجارت و... باید با هم تصمیم‌گیری شود تا از جانمایی‌های غیرکارشناسی برای احداث صنایع و اتلاف منابع پرهیز شود. وی بیان کرد: صنعت در حوزه بانکی دچار مشکلاتی است هر چند رویکرد جدید دستگاه قضایی، تنگ‌نظری‌های مالیاتی در صنعت را کم کرد. کلانتر در ادامه بیان کرد: توانمندی وزرا در اداره کشور مهم است و مشکل کشور ما این است که تربیت نیرو برای مدیریت و وزارت نداریم. کلانتر یکی از راه‌حل‌های گشایش در اداره کشور را تعیین شاخص و پایبندی به آن برای پُست‌های مدیریتی و وزارت کشور دانست.

وی درباره اختصاص آب کشاورزی به صنعت گفت: استان یزد به فضای سبز نیاز دارد که با شیوه آبیاری جدید تحقق می‌یابد. این در حالی است که زیرساخت اقتصاد استان صنعت و خدمات ناشی از آن است. بنابراین باید مشکلات آن که آب اولویت‌دارترین مشکل صنعت است، حل شود. وی با بیان اینکه ۴۹ درصد اقتصاد از صنعت است، گفت: با صرفه‌جویی ۴۰ درصدی آب، کل صنعت یزد آبیاری می‌شود.

رئیس خانه صنعت، معدن و تجارت یزد خبر داد: در سطح استان ۱۵ انجمن تخصصی صنایع همگن داریم که ۳هزار واحد صنعتی و ۵۰۰واحد معدنی را شامل می‌شود. همچنین ۳۰۰۰ واحد صنعتی در یزد به ثبت رسیده‌اند که از میان تعداد بسیاری غیرفعال هستند.وی افزود: خانه صنعت و معدن در تمامی کارگروه‌های اقتصاد مقاومتی در سطح استان عضو است و تقریبا جلسات مجزا و ویژه برای هرکدام از انجمن‌های خانه صنعت و معدن توسط مسئولان دولتی برگزار شده و مشکلات آنها را شنیده و برای برطرف شدن آنها چاره‌اندیشی کرده‌اند.

پیگیری مشکلات تولیدکنندگان مصنوعات نقره

کمیسیون گردشگری و برند اتاق بازرگانی اصفهان با هدف احصای مشکلات صنایع‌دستی اصفهان و ارائه راهکارهای پیشنهادی رفع این معضلات و طرح در جلسه شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی استان، اقدام به برگزاری نشستی در این رابطه کرد.

به گزارش روابط‌عمومی اتاق بازرگانی اصفهان، رئیس اتحادیه صنف صنایع‌دستی اصفهان تعیین نماینده بانک مرکزی در اصفهان و افزایش میزان اختیارات این نماینده از سوی بانک مرکزی را در کمک به رفع مشکلات فعالان صنایع دستی در حوزه طلا و نقره حائز اهمیت دانست. عباس شیردل، فروش کنسانتره فلزات گرانبها به تولیدکنندگان و صادرکنندگان ایرانی و اجازه صادرات ظروف نقره معادل وزن طلاو نقره موجود در کنسانتره را در روان شدن صادرات مصنوعات این حوزه حائز اهمیت دانست. رئیس اتحادیه صنف صنایع دستی اصفهان قانون تحمیل‌شده پیمان ارزی به محصولات صنایع دستی را نیز زمینه‌ساز از دست رفتن بازار صنایع دستی در کشورهای دیگر بیان کرد.در ادامه قانون قرار گرفتن طلا، نقره، فلزات گرانبها و سنگ‌های قیمتی و نیمه‌قیمتی به‌عنوان پشتوانه پول کشور مشکل عمده فعالان این حوزه عنوان و تاکید شد: باتوجه به اشتغال ۱۲۰ هزار نفر در تولید ظروف و زیورآلات نقره و سنگ‌های قیمتی و نیمه‌قیمتی کشور در این عرصه لازم است این قانون مورد بازنگری و اصلاح قرار گیرد. در ادامه محسن ایروانی، مدیرکل دفتر جذب و حمایت از سرمایه‌گذاری استانداری اصفهان گفت: تعیین ناظر متخصص در حوزه طلا و نقره در اصفهان و حضور فعال ایشان در جلسات میز صادرات صنایع دستی را پیگیری خواهیم کرد.

وی پیشنهاد فروش کنسانتره فلزات گرانبها در رینگ صادراتی بورس را همراستا با سیاست‌های اقتصاد مقاومتی دانست و از امکان بازنگری و اصلاح قوانین مخل فعالیت بخش خصوصی و طرح این موضوعات و راهکارهای پیشنهادی اصلاحی در جلسات شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی استان اصفهان خبر داد.

احیا و فعال‌سازی ۷ معدن راکد در هرمزگان



رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت هرمزگان از فعال‌سازی و احیای حدود ۷ معدن راکد و غیرفعال در ۳ ماه نخست امسال در استان هرمزگان خبر داد.

به گزارش صمت خلیل قاسمی درباره تعیین‌تکلیف معادن راکد گفت: در سال گذشته معادنی در استان به دلایل مختلفی راکد و غیرفعال یا نیمه‌فعال بوده‌اند که با پیگیری‌های انجام شده از سال گذشته تاکنون حدود ۷ واحد از این معادن به چرخه تولید بازگشتند. قاسمی افزود: در ۳ ماه نخست امسال ۷ معدن راکد به چرخه تولید برگشتند این در حالی است که در ۳ ماه سال گذشته فقط ۵ معدن به چرخه تولید بازگشتند که نشان از رشد ۲۰۰درصدی در این حوزه دارد.وی گفت: میزان سرمایه‌گذاری این معادن ۷میلیارد ریال است که با فعال شدن این تعداد معدن زمینه اشتغال ۸۷نفر به صورت مستقیم فراهم شده است. رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت هرمزگان با بیان اینکه جلسات متعددی با حضور بهره‌برداران برای این منظور برگزار شده است، افزود: معادن فعال شده از سوی این بهره‌برداران در زمینه سنگ لاشه، سنگ گچ و مخلوط کوهی فعالیت می‌کنند.

وی با تاکید بر ضرورت فعال‌سازی هرچه سریع‌تر سایر معادن راکد از سوی بهره برداران در سطح استان، گفت: تعیین تکلیف معادن غیرفعال و راکد استان از سال گذشته با جدیت از سوی این سازمان آغاز شده و در حال پیگیری و انجام است. رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت هرمزگان افزود: استان هرمزگان در حوزه معادن و صنایع معدنی دارای ظرفیت‌های بسیار زیادی است که استفاده مناسب از این ظرفیت‌ها می‌تواند نقش مهمی در توسعه اشتغال، ایجاد ارزش افزوده و درآمدزایی برای استان داشته باشد.

قدردانی محیط‌زیست از نظام مهندسی کشاورزی یزد



مدیرکل حفاظت محیط‌زیست استان یزد با حضور در سازمان نظام مهندسی از همکاری و همراهی این سازمان در زمینه‌های مختلف محیط زیستی تشکر کرد. به گزارش صمت از یزد به نقل از روابط‌عمومی نظام مهندسی، نشست مدیرکل و معاون حفاظت محیط‌زیست استان با رئیس، اعضای شورا و معاونان سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی، در سالن جلسات نظام مهندسی با رعایت پروتکل‌های بهداشتی برگزار شد. در این نشست محمدرضا خلف باغی، رئیس سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان گفت: با مطرح کردن طرح تبصره یک ماده ۱۶ قانون هوای پاک و تصویب آن در مجمع نمایندگان و اجرای این قانون توانستیم هم به صنایع و هم به پاکی هوای شهر کمک کنیم.

وی گفت: در طول این یک سال برای بررسی و نظارت برای داشتن واحد HSE در صنایع از سوی نمایندگان بازدیدهایی از صنایع گوناگون به عمل آمد و برای راه‌اندازی و بکارگیری نیروی متخصص محیط‌زیست در صنایع مکاتباتی با صنایع شد. خلف باغی عنوان کرد: در سال ۹۹ از بیش از ۸۰ نفر از کارشناسان محیط‌زیست مصاحبه شد و بیش از ۲۰ نفر از کارشناسان منتخب در صنایع مستقر شدند. در ادامه، مدیرکل حفاظت محیط‌زیست استان از اجرایی شدن قانون هوای پاک ابراز خرسندی کرد و افزود: با حضور و پیگیری کارشناسان محیط‌زیست در صنایع، بسیاری از آلایندگی‌های زیست‌محیطی و مشکلات صنایع کاهش یافته است و امیدواریم با استقرار بیشتر اعضای سازمان شاهد کاهش و رفع مشکلات زیست‌محیطی صنایع باشیم. نیره پورملایی به راه‌اندازی مجهزترین مرکز پایش آنلاین کشور در یزد اشاره و اظهار کرد: یکی از اقدامات موثر در جهت کاهش شاخص‌های آلودگی زیستی راه‌اندازی مرکز پایش آنلاین در استان بود؛ با این نگاه که بهبود محیط‌زیست زمانی اتفاق می‌افتد که نگرش زیست‌محیطی در جامعه نهادینه شود.

تقسیم ۲۱۳۰ ریال سود هر سهم در مجمع عمومی عادی کچاد

افزایش ۲۷۲ درصدی سود خالص نسبت به سال ۱۳۹۸



مجمع عمومی عادی سالیانه صاحبان سهام شرکت معدنی و صنعتی چادرملو با حضور بیش از ۸۵ درصد از سهامداران روز شنبه ۱۲ تیر ماه سال ۱۴۰۰ در حالی در محل سالن تلاش، برگزار شد.که به دلیل شرایط خاص شیوع ویروس کرونا و عدم امکان حضور بخشی از سهامداران حقیقی، مشروح جلسه مجمع همزمان از سایت‌های آپارات و کانال تلویزیون مجازی چادرملو به صورت زنده پخش گردید. در این جلسه پس از انتخاب آقای دکتر مدرس خیابانی نماینده شرکت سرمایه‌گذاری امید، به‌عنوان رئیس مجمع و ناظرین آقایان دکتر نادری نماینده شرکت توسعه معادن و فلزات و صبوری دیلمی نماینده شرکت سرمایه‌گذاری سپه، خلیل‌زاده نماینده سازمان بورس و اوراق بهادار و بازرس قانونی شرکت، مهندس ناصر تقی‌زاده به‌عنوان دبیر مجمع و مدیر عامل شرکت، گزارشی از عملکرد و برنامه‌های اجرایی شامل عملیات استخراج، تولید و فروش محصولات و طرح‌ها و برنامه‌های سال‌جاری شرکت به اطلاع حاضران رساند و تصمیمات ذیل اتخاذ و مورد تصویب قرار گرفت.

۱ - در خصوص عملکرد هیات‌مدیره، صورتهای مالی تلفیقی گروه و شرکت اصلی مشتمل بر سود و زیان، صورت وضعیت مالی، صورت تغییرات در حقوق مالکان، صورت جریان‌های نقدی و یادداشتهای توضیحی پیوست آن برای سال مالی منتهی به ۱۳۹۹/۱۲/۲۹ قرائت و مجمع پس از استماع توضیحات هیات‌مدیره و بازرس قانونی و پس از بحث و تبادل نظر سهامداران در خصوص موضوعات مطروحه به اتفاق آرا ضمن تائید عملکرد هیات‌مدیره، صورت‌های مالی و یادداشت‌های پیوست آن برای سال مالی منتهی به ۱۴۰۰/۱۲/۳۰ را تصویب نمود.

۲ - معاملات مشمول ماده ۱۲۹ اصلاحیه قانون تجارت مورد تائید و تنفیذ قرار گرفت

۳- در ارتباط با تقسیم سود سال مالی منتهی به ۱۳۹۹/۱۲/۲۹ مقرر گردید از مبلغ ۱۰۱ هزارو ٤٥٤ میلیارد ریال کل سود شرکت در سال ۱۳۹۹، به ازای هر سهم ۲۱۳۰ ریال سود بین سهامداران توزیع گردد.

۴ - موسسه حسابرسی وانیا نیک تدبیر به عنوان حسابرس و بازرس اصلی و موسسه حسابرسی دش و همکاران به عنوان بازرس علی‌البدل برای سال مالی منتهی به ۱۴۰۰/۱۲/۳۰ انتخاب و قبولی سمت خود را اعلام نمود. تعیین حق‌الزحمه بازرسان به هیات‌مدیره تفویض گردید.

۵ - روزنامه دنیای اقتصاد و جهان صنعت جهت درج آگهی‌های شرکت تعیین گردید.

۶ - حق حضور و پاداش هیات‌مدیره تعیین شد.

۷ - اعضای هیات‌مدیره با رعایت مفاد لایحه اصلاحیه قانون تجارت و بر اساس رای‌گیری به عمل آمده به مدت ۲ سال به این شرح انتخاب شدند. شرکت گروه مدیریت سرمایه‌گذاری امید- شرکت سرمایه‌گذاری سپه- شرکت سرمایه‌گذاری استان گیلان (عدالت) - شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات و شرکت فولاد مبارکه.

۸ - مجمع مراتب تقدیر خود را از زحمات هیات‌مدیره و کلیه کارکنان شرکت اعلام نمود و به نحو مقتضی از زحمات کارکنان ذیربط تقدیر به عمل آورد. بر اساس همین گزارش مهندس ناصر تقی‌زاده مدیر عامل چادرملو در سخنرانی آغازین این جلسه با موفق ارزیابی کردن عملکرد هیات‌مدیره در سال ۱۳۹۹ و کسب توفیقات فراتر از برنامه، که آثار آن در صورتهای مالی، گزارش عملکرد هیات‌مدیره و گزارش تفسیری مدیریت به‌طور مفصل برای سهامداران محترم تشریح گردیده است گفت: اعتقاد داریم، رهنمودها و همراهی صاحبان محترم سهام و سیاست‌های متخذه توسط هیات‌مدیره، موجب شده است که این شرکت در سال ۱۳۹۹، چون گذشته نقش خود را در زمینه تأمین مواد اولیهٔ صنایع فولاد ایفاء، و در جهت پیشبردِ اهداف اقتصادی و صنعتی کشور گام‌های مؤثری بردارد.

وی عمده‌ترین اقدامات سال گذشته شرکت را، اجرای برنامه‌های استخراج و تولیدِ محصولات، فراتر از برنامه، افتتاح رسمی نیروگاه خورشیدی به ظرفیت ۱۰ مگاوات، افتتاح خط سوم انتقال آب خلیج‌فارس به مجتمع صنعتی اردکان، راه‌اندازی فاز ۱ پروژه هات شارژ فولادسازی، استفاده مناسب و بهینه مصارف انرژی (برق، آب و گاز) در مجتمع‌های معدنی و صنعتی شرکت، استفاده حداکثری ازظرفیت ساخت داخل لوازم، تجهیزات و قطعات یدکی مصرفی در مجتمع‌های تولیدی، به‌نحوی‌که در سال ۱۳۹۹بالغ بر ۱٤٤٦ قلم قطعات و لوازم مصرفی جدید در بخش‌های استخراج، کارخانه فرآوری، گندله‌سازی، احیاء مستقیم و فولادسازی، ساخت داخل شده و تا پایان سال ۱۳۹۹ بیش از ۲۸هزار قلم قطعات و لوازم یدکی، از منابع داخلی تأمین و جایگزینِ قطعاتِ مشابه ساختِ خارج گردیده است و از این رهگذر تنها در سال ۱۳۹۹، مبلغ ۱۹ میلیون یورو صرفه‌جوئی ارزی حاصل گردیده که در مقایسه با سال ۱۳۹۸ (به مبلغ ۱۱،٦۰۸ هزار یورو)، بالغ بر ۷۳۹۲ هزاریورو افزایش داشته است. وی افزود در سال گذشته ۷۷ پروژه تحقیقاتی و پژوهشی در بهینه سازی و کاهش مصرف انرژی، افزایش تولید کنسانتره سنگ آهن و گندله، کمک به کنترل و کاهش آلاینده‌های زیست محیطی، کاهش زمان توقفات و هزینه‌های تعمیرات، بومی سازی و ساخت داخل انجام یافته که اثرات مثبتی داشته است.

مدیر عامل چادرملو افزود: طی همین مدت تفاهم‌نامه‌هائی با مراکز علمی و آزمایشگاهی شامل دانشگاه‌های یزد، اردکان، میبد و پیام نور یزد با هدف پیوند زدن و ارتباط مستقیم تجربیات نخبگان صنعتی با ظرفیت‌های علمی و نخبگان دانشگاهی منعقد گردیده است، و علاوه بر تفاهم‌نامه‌های مزبور، در سال ۱۳۹۹ تفاهم نامه همکاری سه جانبه میان شرکت‌های معدنی و صنعتی چادرملو، دانشگاه امیرکبیر، دانشگاه اردکان منعقد و مرکز نوآوری، تحقیق و توسعه چادرملو د ربرج فناوری و نوآوری دانشگاه صنعتی امیرکبیر نیز تأسیس گردید. وی تشکیل دوره‌های آموزشی برای ۲۷۱۰ نفر به میزان ۲۸ هزارو ٦۱۵ نفر ساعت با رعایت کامل پروتکل‌های بهداشتی و برگزاری دوره‌های کارآموزی دانشجویان دانشگاه‌های کشور، در گرایشهای معدن، استخراج، فرآوری، مهندسی صنایع و شیمی، مهندسی مکانیک، مهندسی مواد و متالوژی در مجتمع‌های معدنی و صنعتی را از جمله برنامه‌های آموزشی شرکت عنوان کرد.

در سال ۱۳۹۹، افزایش سرمایه شرکت از مبلغ ٤٤ هزار میلیاردریال به مبلغ ٥٥،٥۰۰ میلیارد ریال ثبت و برنامه ریزی جهت افزایش سرمایه شرکت تا مبلغ ۱٥۰،۰۰۰ میلیارد ریال انجام و گزارش توجیهی آن تهیه و بمنظور بررسی و اظهارنظر و تأئید جهت بازرس قانونی شرکت ارسال گردیده است.

مدیر عامل چادرملو مجموع تولیدات سال ۹۹ شرکت را ۱۱میلیون و ٤٦۸ هزار تنکسانتره سنگ‌آهن، ۳۳۹ هزارتن انواع سنگ‌آهن دانه‌بندی، ۳میلیون و ۷۳۱ هزار تن گندله، ۱ میلیون و ٦۰۳ هزار تن آهن اسفنجی و ۱ میلیون و ۲٦ هزار تن شمش فولادی اعلام کرد و گفت: این میزان تولید منجر به درآمدزایی بالغ بر ۲۸۱ هزارو ٥۱٤ میلیارد ریالی شرکت گردیده که نسبت به سال ۱۳۹۸ از ۱٦۸ در رشد برخوردار بوده است.



چادرملو ۲۱۳۰ ریال سود برای هر سهم تقسیم کرد. در مجمع عمومی عادی سالیانه صاحبان سهام شرکت معدنی و صنعتی چادرملو، از مبلغ ۱۰۱ هزارو ٤٥٤ میلیارد ریال سود کلی، مبلغ ۲۱۳۰ ریال سود به هر سهم اختصاص یافت.



عملکرد مالی سال ۱۳۹۹ در مقایسه با سال ۱۳۹۸ به شرح زیر به استحضار می‌رسد:

مهندس تقی‌زاده با اشاره به افزایش سرمایه شرکت از مبلغ ٤٤ هزار میلیاردریال به مبلغ ٥٥،٥۰۰ میلیارد ریال در سال ۱۳۹۹ و برنامه ریزی جهت افزایش سرمایه شرکت تا مبلغ ۱٥۰ هزار میلیارد ریال مهمترین طرح‌های در دست اقدام شرکت را تداوم طرح اکتشافات عمومی و تفصیلی، تجهیز و بهره‌برداری از پهنهٔ معدنی آنومالی D۱۹ که تا پایان سال ۱۳۹۹ مقدار ۱۰۸٤۳ مترحفاری آن انجام شده است - طرح تکمیل احداث کارخانه گندله سازی شماره ۲ به ظرفیت ٥ میلیون تن در سال - طرح احداث کارخانه مگامدول احیاء مستقیم شماره ۲ با ظرفیت تولید سالیانه ۲،۲ میلیون تن آهن اسفنجی - مشارکت در شرکت صنایع معدنی عصر نوین بهاباد جهت اجرای طرح احداث کارخانه فرآوری و تولید کنسانتره سنگ آهن به ظرفیت تولید سالیانه ٤ میلیون تن کنسانتره سنگ آهن، با مشارکت شرکت آهن و فولاد غدیر ایرانیان - طرح احداث زیرساخت‌های حمل‌ونقل ریلی با مشارکت گروه مدیریت سرمایه گذاری امید -طرح احداث کارخانه تجهیزات معدنی و صنعتی در قالب تفاهم‌نامه با شرکت ماشین‌سازی اراک - مشارکت در شرکت فولاد سترک پارس شرقی در منطقه آزاد چابهار جهت تولید ۱۰ میلیون تن فولاد با ۳۱ درصد سهم - مشارکت در ایجاد شرکت جدید اکتشاف با عنوان توسعه معادن و اکتشافات فلزیابان کویر با گروه مدیریت سرمایه‌گذاری امید - مشارکت در تأسیس شرکت تأمین آب صنایع و معادن به میزان ۱٥ درصد سهام با هدف آغاز عملیات اجرای طرح خط دوم انتقال آب خلیج‌فارس به کرمان- خراسان جنوبی و رضوی - طرح احداث نیروگاه سیکل ترکیبی به ظرفیت ٥۰۰ مگاوات با مشارکت گروه مدیریت سرمایه‌گذاری امید - اجرای طرح‌های اکتشافی و استخراج در معادن جدید، به منظور مشارکت در پروژه‌های اکتشاف و استخراج معادن جدید در منطقه و خارج از منطقه با هدف دسترسی به منابع معدنی پایدار - مشارکت ۳۰ درصدی در اجرای طرح احداث کارخانه مگامدول احیاء مستقیم (تولید آهن اسفنجی) به ظرفیت ۱،۲ میلیون تن- تأسیس شرکت جدید در منطقه اردکان یزد به منظور اجرای طرح احداث کارخانه نورد به ظرفیت ۱میلیون تن ورق گرم - تأسیس شرکت جدید در استان خراسان رضوی به منظور اجرای طرح احداث کارخانه نورد به ظرفیت ۱ میلیون تن ورق گرم - طرح احداث ۲ نیروگاه خورشیدی ۱۰ مگاواتی در شهرستان بهاباد و شهرستان اردکان به ظرفیت کل ۲۰ مگاوات - طرح احداث کارخانه فروآلیاژها به ظرفیت ٥۰ هزار تن در سال شامل: کارخانه فروسیلیکو منگنز به ظرفیت تولید ۲۰هزار تن، کارخانه فرومنگنز پرکربن به ظرفیت تولید ۱٥هزار تن و کارخانه فروسیلیسیم به ظرفیت تولید ۱٥ هزار تن- طرح احداث کارخانه آجر نسوز با ظرفیت تولید سالیانه ٥۰،۰۰۰ تن انواع آجر و اجرام نسوز-طرح احداث کارخانه سرباره در مجتمع صنعتی به ظرفیت ۱۰۰ هزار تن در سال- احداث کارخانه باطله در مجتمع معدنی به ظرفیت ۱۰۰ هزارتن درسال- تأسیس شرکت ارزش‌آفرینان گروه چادرملو با سهامداری کلیه پرسنل فعال در مجموعه چادرملو - تأسیس شرکت جدید به منظور تولید ۲۰۰ هزار عدد فیلترهای تصفیه کننده آب شیرین کن(ممبران) در سال واجراء و تکمیل عملیات باقیمانده طرح احداث کارخانه فولادشرکت صنایع آهن و فولاد سرمد ابرکوه به ظرفیت تولید سالیانه ٦۰۰ هزار تن شمش فولاد- مشارکت در اجرای طرح تولید الکترود گرافیتی با ظرفیت ۳۰ هزارتن در سال - مشارکت در بهره‌برداری از معادن سنگ‌آهن استرالیا و احداث کارخانه‌های تولید کنسانتره به میزان ۱۲/٥ میلیون تن - مشارکت در شرکت صنایع معدنی نوظهور شاهرود جهت اجرای طرح کارخانه تولید کاغذ سنگی Stone paper به ظرفیت تولید سالیانه ۱۰ هزار تن عنوان کرد.

عنوان	سال ۱۳۹۹		سال ۱۳۹۸		درصد افزایش (کاهش) سال ۱۳۹۹ نسبت به سال ۱۳۹۸
درآمدها	۲۸۱،٥۱٤	میلیارد ریال	۱۰٥،۰۹۷	میلیارد ریال	۱٦۸
هزینه ها	۱۱۰،٥۸۱	میلیارد ریال	٥۹،۱۸٦	میلیارد ریال	۸۷
سود خالص	۱۷۰،۹۳۳	میلیارد ریال	٤٥،۹۱۱	میلیارد ریال	۲۷۲
سرمایه شرکت	٥٥،٥۰۰	میلیارد ریال	٤٤،۰۰۰	میلیارد ریال	۲٦
سود هر سهم	۳،۰۸۰	ریال	۱،۰٤۳	ریال	۱۹٥

شرکت معدنی و صنعتی چادرملو (سهامی عام)

صورت سود و زیان

سال مالی منتهی به ۳۰ اسفند ۱۳۹۹

(تجدید ارائه شده)

	یادداشت	سال ۱۳۹۹	سال ۱۳۹۸
		میلیون ریال	میلیون ریال
درآمدهای عملیاتی	٥	۲٦۱،۱۰۲،٥٦۰	۹۷،۹٥٤،۳۷۹
بهای تمام‌شده درآمدهای عملیاتی	۷	(۹٥،۱۲٦،٤۷۲)	(٥۰،۷۱٥،٥۳۱)
سود ناخالص		۱٦٥،۹۷٦،۰۸۸	٤۷،۲۳۸،۸٤۸
هزینه‌های فروش، اداری و عمومی	۸	(۹۳٦،٤۳۷)	(٤۳۷،۲۰۰)
سود عملیاتی		۱٦٥،۰۳۹،٦٥۱	٤٦،۸۰۱،٦٤۸
هزینه‌های مالی	۱۱	(٥۹،۸۳۰)	(۲٦٥،٥۳۰)
سایر درآمدها و هزینه‌های غیرعملیاتی	۱۲	۲۰،٤۱۱،٦۳۸	۷،۱٤۲،۷۱٤
سود قبل از مالیات		۱۸٥،۳۹۱،٤٥۹	٥۳،٦۷۸،۸۳۲
هزینه مالیات بر درآمد			
سال جاری	۳۲	(۱٤،٤٥۸،٦۷۹)	(٤،۱۰۰،۰۰۰)
سال‌های قبل	۳۲	۰	(۳،٦٦۷،٦۹٤)
سود خالص		۱۷۰،۹۳۲،۷۸۰	٤٥،۹۱۱،۱۳۸
سود پایه هر سهم			
عملیاتی- ریال		۲،۹۲۳	۱،۰۰۸
غیرعملیاتی - ریال		۳۹۳	۱۷۸
سود پایه هر سهم - ریال	۱۳	۳،۳۱٦	۱،۱۸٦

از آنجایی که اجزای تشکیل‌دهنده سود و زیان جامع محدود به سود خالص سال است، صورت سود و زیان جامع ارائه نشده است.
یادداشت‌های توضیحی، بخش جدایی‌ناپذیر صورت‌های مالی است.

اجرای ۲ طرح فولادی در رامهرمز

عملیات اجرایی دو طرح فولادی در شهرستان رامهرمز با حضور معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت و به مناسبت روز ملی صنعت و معدن آغاز شد. به‌گزارش روابط‌عمومی ایمیدرو، وجیه‌الله جعفری، رئیس هیات عامل سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران در آیین کلنگ‌زنی این ۲ پروژه در شهرستان رامهرمز که با حضور استاندار خوزستان و جمعی از مدیران استانی برگزار شد، افزود: ایمیدرو امروز به‌دنبال توسعه بخش معدن و صنعت با هدف توسعه پایدار و اشتغالزایی در کشور است. وی درباره طرح یادشده گفت: این طرح با هدف تامین منابع شرکت‌های توسعه‌گرا در حال انجام است و در این راستا با چند بانک به‌منظور تامین نقدینگی موافقت‌های اولیه انجام شده است. وی افزود: ۱۲۰ و ۱۵۰ هزار میلیارد ریال برای این شرکت‌ها تامین مالی شده و برنامه داریم این رقم را به ۵۰۰ هزار میلیارد ریال افزایش دهیم. جعفری با اشاره به طرح فولاد پاسارگاد صبا که امروز کلنگ‌زنی شد، بیان کرد: تولید ۱۲ میلیون تن ورق گرم ظرفیت تولید استان است که ۸میلیون تن تولید این کالا انجام می‌شود و این شرکت در تولید این کالا فعالیت خواهد کرد. وی همچنین با اشاره به طرح دوم به‌نام فولاد فاخراکسین عنوان کرد: فروسیلیکو منگنز در این شرکت تولید خواهد شد.

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت ظرفیت تولید این کالا در کشور را ۸۵ هزار تن اعلام و بیان کرد: ۵۰ هزار تن تولید و وارد چرخه می‌شود و این در حالی است که نیاز مصرف کشور ۸۵ هزار تن است.

جراحی ناکارآمد اقتصادی زیر ذره‌بین صمت

خصوصی‌سازی از ریل خارج شد

اقتصاد کشور و تصدی واحدهای بزرگ معدنی و صنعتی در طول دهه‌های اخیر در اختیار دولت بوده است. از دهه ۸۰ و با توجه هرچه بیشتر به خصوصی‌سازی و مزایای آن، این بخش از اقتصاد موردتوجه سیاست‌گذاران قرار گرفت. به‌ویژه که به اعتقاد و تجربه اغلب فعالان صنعتی، فعالیت مجموعه‌های دولتی در بخش‌های گوناگون اقتصاد با ناکارآمدی همراه است. خصوصی‌سازی در ایران با هدف کاهش فشار مالی شرکت‌های دولتی بر بودجه دولت و همچنین ارتقای کارآیی این مجموعه‌ها موردتوجه قرار گرفت. براساس سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی که در خرداد ۱۳۸۴ از سوی رهبر معظم انقلاب ابلاغ شد، خصوصی‌سازی موردتوجه قرار گرفت. این سیاست‌ها که از آنها با عنوان انقلاب اقتصادی یادمی‌شد، قرار بود مسیر توسعه اقتصادی را تسهیل و تسریع کند. خصوصی‌سازی در حوزه معدن و صنایع معدنی به علت ارزش بالای شرکت‌های فعال در این حوزه و ضعف مالی بخش خصوصی با اماواگرهای بسیاری روبه‌رو بوده است. در چنین شرایطی، همان تجربه‌های اندک و محدود خصوصی‌سازی نیز موفق نبوده‌اند و ایرادات اساسی به آنها وارد است تاجایی‌که می‌توان اذعان کرد خصوصی‌سازی از ریل خود خارج شده است. بخش قابل‌توجهی از این ناکارآمدی از ضعف در قانون و همچنین نحوه عملکرد آن نشأت می‌گیرد؛ بنابراین بازبینی در شرایط کنونی و اتخاذ تصمیمی جدید برای تداوم این مسیر ضروری به‌نظر می‌رسد.



عکس: آیدا فریدی

> در کشورهای دارای اقتصاد پویا، بهره‌وری بخش خصوصی واقعی در تصدی‌گری و بنگاهداری تفاوت قابل‌توجهی با بخش دولتی دارد و هزینه‌های تولید در بخش خصوصی به مراتب کمتر از بخش دولتی است

کارآیی در گرو خصوصی‌سازی است



سیدعلی‌محمد ابویی‌مهریزی، مدیرعامل شرکت نورد و لوله یاران در گفت‌وگو با صمت تاکید کرد: خصوصی‌سازی در کشور ما به‌درستی انجام‌نشده و ایراداتی به آن وارد است. جذب بخش خصوصی در فعالیت‌های تولیدی مستلزم ارائه اختیاراتی به آنها از جمله مدیریت مجموعه است. با این‌وجود، همچنان در برخی واگذاری‌های مجموعه‌های فعال در بخش معدن و صنایع‌معدنی که از طریق فروش سهام انجام‌شده، مدیریت را دولت بر عهده دارد. بر همین اساس در مواردی شاهد تغییرات ناگهانی مدیرعامل در شرکت‌هایی هستیم که از آنها با عنوان خصوصی یادمی‌شود، در حالی‌که سهامداران واقعی بخش خصوصی حتی اطلاعی از این تغییرات ندارند. همین موضوع حکایت از بی‌توجهی و نبود احترام به بخش خصوصی و سرمایه‌گذاران غیردولتی دارد.

وی ضمن تاکید بر عملکرد مثبت واحدهای خصوصی واقعی در بخش معدن و صنایع‌معدنی گفت: مدیران شرکت‌های خصوصی براساس تخصص، سلامت و عملکرد انتخاب می‌شوند و از آنها انتظار می‌رود اقدامات مثبتی را از خود به نمایش بگذارند. این عملکرد موفق خود را در قالب سودآوری نمایش می‌دهد. اما استراتژی غالب برای انتخاب مدیران دولتی، سیاسی است. مدیران بخش خصوصی باید نسبت به عملکرد خود پاسخگو باشند، اما این الزام به پاسخگویی در مدیران دولتی مشاهده نمی‌شود. بر همین اساس نیز مدیران بخش خصوصی عموما عملکرد مثبت‌تری را از خود به نمایش می‌گذارند. همین عملکرد ناکارآمد و بدون پاسخگویی در مدیران دولتی، زمینه‌ساز بسیاری از چالش‌های اقتصادی کشور شده است.

ابویی در ادامه گفت: خصوصی‌سازی در کشور ما موفق نبوده و شاهد رشد مجموعه‌های خصولتی هستیم؛ یعنی شرکت‌هایی که همچنان تحت‌نظارت دولت هستند و اعمال نفوذ دولت بر منافع و رأی سهامداران ارجحیت دارد. در نتیجه اقتصاد ایران تاکنون آن‌طور که باید از مزیت‌های خصوصی‌سازی بهره نگرفته و شاهد رشد مجموعه‌های تولیدی ناکارآمد هستیم. در همین حال، امکان رانت، فساد و لابی هر روز بیشتر می‌شود.

در چنین فضایی نه‌تنها امکان فعالیت به بخش خصوصی داده نمی‌شود، بلکه در مسیر صاحبان این کسب‌وکارها سنگ‌اندازی می‌شود و در همین حال با حاشیه‌سازی مانع تولید آنها می‌شوند. برای رفع نواقص موجود انتظار می‌رود تیمی متشکل از افراد بی‌طرف بر روند خصوصی‌سازی نظارت کنند. در ادامه صورت‌های مالی شرکت‌هایی که در فهرست واگذاری قرار دارند در فضایی سالم و شفاف حسابرسی شود. اما در موارد متعددی شاهدیم که تیم واگذارکننده یک مجموعه دولتی به بخش خصوصی در رده ذی‌نفعان قرار دارند؛ در چنین شرایطی، این فرآیند به‌درستی و در فضای رقابتی سالم انجام نمی‌شود.

این فعال صنعت فولاد تاکید کرد: در چنین فضایی عده‌ای به‌دلیل محروم شدن از منافع، مانع خصوصی‌سازی می‌شوند. بررسی تجربه جهانی حکایت از آن دارد که کشورهای توسعه‌یافته به سمت خصوصی‌سازی گام برداشته‌اند. چین با آنکه در ایدئولوژی کشوری کمونیستی است اما سرمایه و صاحب سرمایه را محترم شمرده و با همین سیاست در مسیر موفقیت گام برداشته است. اما استراتژی‌های اتخاذشده در ایران در ۲ دهه گذشته که خصوصی‌سازی موردتوجه قرار گرفته، مانع حضور سرمایه به کشور است. تشکل‌ها و انجمن‌هایی که قرار بود محلی برای اجماع بخش خصوصی باشد، اکنون تحت سلطه مدیران دولتی است.

این تشکل‌ها به ظاهر متعلق به تولیدکننده بخش خصوصی است اما در عمل تنها از منافع دولتی‌ها یا خصولتی‌ها حمایت می‌کنند. توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که نمی‌توان با مدیری که سابقه کار در مجموعه‌های دولتی را دارد، مجموعه‌ای خصوصی را اداره کرد، چراکه درنهایت همچنان نگاه دولتی بر عملکردها حکمفرما می‌شود. برای تبیین دقیق این موضوع مثالی میان فعالان بخش خصوصی رایج است: «مدیران خصوصی یک ماه کار می‌کنند تا از پس تامین حقوق در انتهای ماه بر بیایند اما بخش دولتی یک ماه صبر می‌کند تا حقوق خود را دریافت کند» بخش خصوصی از درآمد خود هزینه‌هایش را پرداخت می‌کند؛ بنابراین ملزم به درآمدزایی و سودآوری است. اما بخش دولتی در هر شرایطی حقوق خود را از بودجه دولت دریافت کرده و هیچ تجربه‌ای در این زمینه ندارد. در واقع مفاهیم اقتصادی، سودآوری، کارآیی و بهره‌وری و... در مجموعه‌های دولتی آن‌طور که باید موردتوجه قرار ندارد.

چالش‌های فرار از اقتصاد دولتی



سعید برزگر، کارشناس صنایع معدنی در گفت‌وگو با صمت تاکید کرد: خصوصی‌سازی از طریق واگذاری مالکیت و مدیریت بنگاه‌های اقتصادی دولتی به بخش غیردولتی اجرایی می‌شود. در خصوصی‌سازی، کوچک‌سازی دولت، توانمندسازی بخش خصوصی، گسترش بازارسرمایه و.... پیگیری می‌شود. وی در ادامه اظهارکرد: بهترین نوع خصوصی‌سازی واگذاری شرکت دولتی به عموم مردم یا تعاونی‌هاست، چراکه مردم ذی‌نفع این دست واگذاری‌ها خواهند بود.

برزگر افزود: شرکت‌های دولتی اغلب با بهره‌وری پایینی فعالیت می‌کنند؛ در چنین شرایطی، خصوصی‌سازی با هدف افزایش بهره‌وری انجام می‌شود. تجربه خصوصی‌سازی در اغلب کشورها مثبت گزارش شده است. بااین‌وجود تجربه خصوصی‌سازی در ایران با موفقیت همراه نبوده است و در موارد متعددی شاهد تعطیلی واحدهای واگذارشده به بخش خصوصی و بیکاری کارگران آنها بوده‌ایم. در واقع اهداف تعیین‌شده برای این سیاست در مقام عمل اجرایی نشده‌اند. وی افزود: در کشورهای دارای اقتصاد پویا، بهره‌وری بخش خصوصی واقعی در تصدیگری و بنگاهداری تفاوت قابل‌توجهی با بخش دولتی دارد و هزینه‌های تولید در بخش خصوصی به مراتب کمتر از بخش دولتی است. در چنین شرایطی در بخش معدن و صنایع معدنی در ایران به شکل دیگری رقم خورده و چالش‌های جدی را در مسیر فعالیت صنایع ایجاد کرده است. این کارشناس صنعتی علت اصلی این ناکارآمدی را نحوه واگذاری شرکت‌های دولتی سودده در قالب ردیدون به مجموعه‌های شبه‌دولتی و عمومی غیردولتی دانست؛ بنابراین چنانچه بهبود شرایط مدنظر باشد؛ تغییر این شرایط و اصلاح ضروری به‌نظر می‌رسد؛ یعنی درجه نخست باید خصوصی‌سازی به شکل کنونی متوقف و در ادامه با اصلاحات اساسی و ساختاری در قوانین و به‌ویژه سیاست‌های اصلی ۴۴ قانون اساسی، زمینه رفع این چالش‌ها فراهم شود.

سخن پایانی

بهبود در مدیریت و عملکرد بنگاه‌های اقتصادی، دستیابی به فناوری و منابع مالی خارجی و افزایش بهره‌وری از اهداف اصلی خصوصی‌سازی در کشورهای توسعه‌یافته است و تجارب موفقی از این اقدام در سطح بین‌المللی وجود دارد. اما این اقدام در ایران با موفقیت همراه نبوده، چراکه اماواگرهای بسیاری در این مسیر و انتقادهای جدی به نحوه اجرای خصوصی‌سازی در کشور وجود دارد. در چنین شرایطی می‌توان با تاکید بر ثبات در احکام قانون و پرهیز از هرگونه تغییر و اصلاح فرآیندها، روش‌های اجرایی گذشته را آسیب‌شناسی و بر پایه همین آسیب‌شناسی، مسیر درستی انتخاب کرد.

ضرورت نگاه جامع به زنجیره فولاد از سوی دولت جدید



از دولت جدید انتظار می‌رود نگاه کامل و جامعی به زنجیره فولاد در بخش‌های گوناگون داشته باشد و ضمن تعریف چشم‌انداز برای دست‌کم ۵ سال، سیاست‌گذاری برای آن را به‌گونه‌ای انجام دهد که کالای ایرانی ضمن برخورداری از شرایط رقابت در بازار جهانی، ارزآوری برای کشور و اقتصاد داشته باشد. به‌گزارش ایراسین، رضا یزدخواستی، معاون خرید شرکت فولاد مبارکه درباره اینکه چه انتظاری از دولت آینده برای بخش صنعت می‌رود اظهارکرد: امیدواریم ثبات به بازارها بازگردد و سیاست‌هایی اتخاذ شود که بتوان برای ۴ سال براساس آن‌ها برنامه‌ریزی کرد.

وی افزود: امید می‌رود در دولت آینده سیاست‌هایی اتخاذ شود که منجر به ثبات در صنعت و بازار شود. از سویی نمی‌توان گفت صرف یکدست شدن همه سازمان‌ها منجر به ثبات شود، بلکه در اولویت قرار گرفتن سیاست‌های مسئولان برای تنظیم و ایجاد ثبات در بازار است که می‌تواند در اولویت نخست باشد یا ثانویه. یزدخواستی ادامه داد: انتظارات ما از دولت و وزارت صنعت، معدن و تجارت در آینده این است که نگاه جامع و کاملی به‌کل زنجیره فولاد، بازار فولاد، تولید محصولات زنجیره فولاد، بازار داخلی و صادرات داشته باشند و یک چشم‌انداز ۵ساله برای آن تعریف کنند؛ به‌گونه‌ای که صادرات کالای ایرانی کاملا رقابتی و برای کشور ارزآور باشد. در واقع لازم است نگاه به این زنجیره از حالت بخشی و جزیره‌ای دور شود و ملاک آن نگاه کارشناسی و اقتصادی باشد، (نه اینکه افزایش انتقال سود از یک بخش به بخش دیگر زنجیره و یا افزایش قیمت‌ها در زنجیره رخ دهد) تا در نهایت شاهد تغییرات مثبت باشیم؛ در غیر این صورت، شرایط تغییری نخواهد کرد.معاون خرید شرکت فولاد مبارکه تصریح کرد: در واقع لازم است متولیان وزارت صنعت، معدن و تجارت از ابتدا تا انتهای زنجیره فولاد را بررسی کنند و برای آن برنامه‌ریزی داشته باشند تا خروجی این صنایع، تولید محصولاتی باشد که بازار کشور را رقابتی می‌کند و قابلیت عرضه آن در بازار جهانی وجود دارد و برای کشور ارزآور است. به گفته یزدخواستی، در حال حاضر تحریم‌های بسیاری بر کشور و صنعت فولاد ایران تحمیل‌شده و فولاد مبارکه براساس همین شرایط تحریمی برنامه‌ریزی کرده و به سمت جلو حرکت می‌کند. البته به گشایش برخی از تحریم‌ها امیدواریم که اگر اتفاق بیفتد منجر به خشنودی در صنعت فولاد و اقتصاد کشور خواهد شد، اما اکنون برنامه شرکت فولاد مبارکه برای ادامه راه، براساس شرایط در بدترین حالت ممکن، یعنی فشار حداکثری است.معاون خرید شرکت فولاد مبارکه درباره اینکه برای دستیابی به افق ۱۴۰۴ و تولید ۵۵ میلیون تن فولاد چه سختی‌هایی سد راه دولت جدید خواهد بود، گفت: دولت باید با جسارت میزان اقدامات و رشد موردنیاز برای تولید بیشتر فولاد و رسیدن به عدد ۵۵ میلیون تن را اعلام کند، زیرا عدم‌دستیابی به اعداد تعریف‌شده برای افق ۱۴۰۴ ممکن است منجر به از بین رفتن سطح اعتماد به دولت شود. وی افزود: بزرگ‌ترین نیاز دولت، اعتماد صنعت، تولیدکنندگان و بازار به تصمیماتش است. از سوی دیگر، زمانی که هدف‌گذاری برای انجام کاری انجام می‌شود، برخی از عوامل در کنترل و برخی خارج از کنترل هستند که گاهی نیز نقش تعیین‌کننده در رسیدن به هدف ایفا می‌کنند. به‌عنوان مثال، زمانی که تولید ۵۵ میلیون تن فولاد برای افق ۱۴۰۴ تعریف شد، تحریم‌های حداکثری مطرح نبود. شاید اگر پیش‌بینی تغییر شرایط و ایجاد موانع و سختی‌ها در نظر گرفته می‌شد، میزان تولید فولاد در این افق تغییر می‌کرد.

یزدخواستی افزود: نباید از دولت انتظار کارهای غیرممکن داشت اما دولت باید آنچه توان محقق کردن آن را دارد، اعلام کند. برای چشم‌انداز ۱۴۰۴ برای فولاد نیز این موضوع صادق است، زیرا از زمانی که این برنامه‌ریزی انجام‌شده، اتفاقات گوناگونی مانند تحریم‌های حداکثری، افزایش چندین برابری قیمت دلار، افزایش قیمت حامل‌های انرژی، افزایش هزینه سرمایه‌گذاری، عدم‌همکاری کشورهای دیگر در فاینانس پروژه‌های ایران و... در کشور رخ داده که همگی باعث سخت شدن روند کار می‌شوند. به گفته وی، در واقع اقتصاد امروز و سیاست در سطح بین‌المللی در هدف‌گذاری‌های انجام‌شده برای چشم‌انداز ۱۴۰۴ اثرگذار بوده‌اند.

یادداشت

خصوصی‌سازی موفق نبود



مهدی کرباسیان / رئیس اسبق سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران

مطابق قانون اساسی در کشور ۳ بخش دولتی، خصوصی و تعاونی در اقتصاد تعریف‌شده است. تجربه فعالیت در بخش تعاونی حکایت از آن دارد که بنگاه‌های تعاونی نمی‌توانند به‌عنوان یکی از محورهای اصلی اقتصادی عمل کنند. در همین حال، بررسی روند تاریخی و جهانی واحدهای دولتی نیز نشان از عدم‌موفقیت این بخش در اقتصاد دارد. فعالیت‌های اقتصادی بخش دولتی کارآیی، بهره‌وری و سودآوری کافی را ندارند و درنهایت به نفع اقتصاد کشور نیستند؛ بنابراین انتظار می‌رود بخش خصوصی محور اصلی اقتصادی کشور باشد.

در دهه ۶۰ به‌دلیل جنگ و همچنین در سایه تفکرات پوپولیستی و سوسیالیستی که بعد از پیروزی انقلاب ایران در سال ۵۷ بر گروه‌های چپ حاکم بود، نگاه دولت‌محور به حاکمان و مسئولان کشور تحمیل شد؛ بدین‌ترتیب بخش دولتی قدرتمند شد و در همین حال، بخش خصوصی از قافله رقابت باز ماند. این درحالی است که انتظار می‌رود برای اصلاح ساختاری اقتصاد و حرکت به سمت توسعه، بخش خصوصی نقش اساسی‌تری در اقتصاد کشور بر عهده بگیرد.

طی سال‌های دهه ۶۰ با توجه به مصادره‌ها یا ملی شدن واحدها یا احکام قضایی که از سوی دادگاه‌ها صادر شد، دولت از یک‌سو مالکیت واحدهای بزرگ صنعتی و اقتصادی کشور را بر عهده گرفت و از سوی دیگر، با جذب سرمایه به واحدهای موردبحث، این بنگاه‌ها هر روز بزرگ و بزرگ‌تر شدند.

در ادامه و با روشن شدن اشکالات دولتی بودن اقتصاد و براساس برنامه‌های توسعه و همچنین قانون خصوصی‌سازی مقرر شد که این سرمایه‌ها به بخش خصوصی و مردم واگذار شود؛ بنابراین در طول سال‌های گذشته خصوصی‌سازی در دستور کار دولت بوده اما ایرادات بسیاری به نحوه اجرای آن وارد شده است.

در ادامه باید خاطرنشان کرد که خصوصی‌سازی در طول سال‌های گذشته به‌درستی اجرایی نشده و حتی زمینه مفسده را هم فراهم کرده است. از یک‌سو ایراداتی به قانون خصوصی‌سازی وارد بوده و از سوی دیگر، اجرای این طرح با کاستی‌های بسیاری همراه است.

در همین حال، واگذاری بخشی از سهام شرکت‌های معدنی و صنعتی به بخش خصوصی را نمی‌توان خصوصی‌سازی واقعی دانست، چراکه طی این فرآیند، قانون نادیده گرفته‌شده است.

در موارد متعددی بخشی از سهام شرکت‌ها بابت بدهی‌های دولت به نهادهای وابسته به دولت و صندوق‌های بازنشستگی و... واگذارشده است. این واگذاری‌ها را نمی‌توان خصوصی‌سازی دانست. چنانچه این واگذاری‌ها خصوصی‌سازی نامیده شوند، باید آن را بدترین نوع از انتقال شرکت‌های دولتی دانست، چراکه درصدی از سهام یک شرکت به نهادی عمومی منتقل می‌شود و شرکت یادشده از زیر نظر دولت، سازمان‌های نظارتی همچون دیوان محاسبات، بازرسی کل کشور، بازرسی وزارتخانه، بازرسی ریاست‌جمهوری و نهادهای وزارتی دیگر خارج می‌شود.

بدین‌ترتیب دیگر ضوابط دولتی بر آن حکمفرما نخواهد بود. درنتیجه بیشترین مفسده‌هایی که در طول سال‌های گذشته در قوه قضاییه به آنها رسیدگی می‌شود، به این دست واگذاری‌های غیراصولی اختصاص دارد.

گفتنی است در موارد متعددی شاهدیم که این شرکت‌ها یا مجموعه‌های اقتصادی، حتی بخشی از سهام خود را از طریق سازمان بورس و اوراق بهادار عرضه می‌کنند. اما سهامی که از طریق بورس عرضه می‌شود محدود و زیر ۲۰ درصد برآورد می‌شود؛ بنابراین همچنان مجموعه از منظر مدیریت در اختیار بخش‌های وابسته به دولت قرار دارد که اغلب با عنوان خصولتی از آنها یاد می‌شود. بدون تردید مدیریت اغلب این شرکت‌های خصوصی بهتر از مدیریت مجموعه‌های دولتی نیست و همچنان با ضعف‌های رایج در بخش‌های دولتی روبه‌رو هستیم. بنابراین در مجموع این شرکت‌ها به معنی واقعی به بخش خصوصی واگذار نشده‌اند. کما اینکه اگر نحوه واگذاری شرکت‌های بزرگ معدنی، صنعتی، پتروشیمی و سایر مجموعه‌های بزرگ در حوزه‌های دیگر اقتصادی را بررسی کنیم درمی‌یابیم که با یک یا ۲ واسطه به دولت می‌رسند.

با توجه به محدودیت‌های موجود در مسیر خصوصی‌سازی در دوران مدیریت من در سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران به سازمان خصوصی‌سازی و هیات عالی واگذاری و وزیر وقت اقتصاد پیشنهاد دادیم که می‌توان در برخی اموال، همچنان مالکیت در اختیار دولت باشد اما سرمایه‌گذاری و استفاده در مدت‌زمان معین به بخش خصوصی واگذار شود. یا مطابق قانون خصوصی‌سازی می‌توان ابتدا مدیریت یک شرکت را به بخش خصوصی واگذار کرد تا در سایه مدیریت اقتصادی، مشکلات و چالش‌های آن برطرف شود؛ در ادامه واگذاری مالکیت اجرایی شود. سازمان ایمیدرو در مواردی اقدام به این نوع واگذاری کرد اما این اقدام به‌دلیل نبود جسارت در هیات واگذاری و نقصی که در قانون است، تاکنون ازسوی سازمان خصوصی‌سازی اجرایی نشده است.

> تجربه خصوصی‌سازی در ایران با موفقیت همراه نبوده و در موارد متعددی شاهد تعطیلی واحدهای واگذارشده به بخش خصوصی و بیکاری کارگران آنها بوده‌ایم

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

یادداشت

پیامدهای خصوصی‌سازی برای جامعه



عبدالبنی مکابر/ عضو اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان طلا و جواهر

تقویت زیرساخت‌های اقتصادی، صنعتی و معدنی کشور از سوی دولت را می‌توان یک معضل معرفی کرد. درحقیقت یکی از مشکلات و مباحث امروزه در کشور، دولتی شدن زیرساخت‌هاست؛ به این معنا که در حوزه‌های مهم اقتصادی کشور اعم از پالایشگاه‌ها، پتروشیمی، معادن و... توسعه زیرساخت‌ها از طریق دولت انجام شده و بخش خصوصی حضوری در این مسائل نداشته است. لازم به توجه است زمانی که بخش خصوصی تولید ثروت نداشته باشد، ایجاد اشتغال نیز محدود می‌شود. با سرمایه‌گذاری دولت در زیرساخت‌های اقتصادی از جمله فعالیت‌های معادن، افراد کمی به خدمت گرفته شده و پایه اقدامات اقتصادی به اندازه‌ای توسعه می‌یابد که دیگر بخش خصوصی توانایی متولی شدن را ندارد. به همین شکل با ادامه این روند تنها با توسعه زیرساخت‌ها، بکارگیری محدود افراد در مشاغل و همچنین عدم گسترش بخش خصوصی در کشور مواجه خواهیم شد. توزیع مناسب ثروت در بخش‌های معدنی را باید یک ضرورت مدیریتی دانست؛ به عبارتی درنظر گرفتن مزیت نسبی کشور و شناسایی نقاط مهم اقتصادی که با سرمایه‌گذاری بر آنها می‌توان به سطح مناسبی از اشتغالزایی و تولید ثروت دست یافت، یکی از الزامات امروزه کشور است. نه آنکه ثروت ملی تنها بر بخش‌های سنگینی متمرکز بوده و اجازه ورود بخش خصوصی به فعالیت و سرمایه‌گذاری بر آنها داده نشود. باید در نظر داشت که توسعه زمانی شکل می‌گیرد که بخش خصوصی مشغول فعالیت باشد. به عبارتی دیگر فعالیت بخش خصوصی و پیشرفت و توسعه دو موضوع در هم تنیده‌ای هستند. در بخش معدنی نیز می‌توان گفت که مانند سایر حوزه‌های اقتصادی، دولت بر زیرساخت‌ها و پهنه‌های وسیع اکتشافی سرمایه‌گذاری کرده و با قوی کردن این قسمت، حضور بخش خصوصی بر آنها به طور تقریبی ناممکن شده است. در ادامه اشتغالزایی را باید ثمره گسترش بخش خصوصی در معادن دانست و از این پیامد مهم غافل نشد. به بیانی دیگر با پررنگ نبودن حضور بخش خصوصی در معادن، اشتغالزایی مناسب و وسیعی در این قسمت شکل نگرفته است. بنابراین توسعه معادن توسط دولت، کمکی به حل معضلات عمومی جامعه نکرده است. به همین دلیل باید دولت در برنامه‌های توسعه‌ای خود، نقش بخش خصوصی را در حوزه‌های اقتصادی بیشتر کند چراکه در غیر این صورت با تداوم مشکلاتی که سال‌هاست به اقتصاد کشور آسیب رسانده، مواجه خواهیم بود. همچنین نباید فراموش کرد گاهی دولت بر برخی قسمت‌های اقتصادی سرمایه‌گذاری کرده و باقی بخش‌ها را نیز از یاد برده است. به عنوان مثال دولت سرمایه‌گذاری‌های گسترده‌ای بر پالایشگاه و صنایع پتروشیمی کرده با وجود آنکه ظرفیت اشتغال‌آفرینی این بخش‌ها پایین است. معادن یکی از حوزه‌های مهم اقتصادی هستند که باید بیش از پیش به ان توجه کرد؛ ایران غیر از منابع نفتی، منابع معدنی متعددی نیز دارد که با فراهم کردن شرایط مطلوب برای حضور بخش خصوصی در معادن و همچنین حمایت از آنها، می‌توان بیشترین بهره‌برداری را از این بخش مهم اقتصادی کشور کرد. تجربه طی سال‌های اخیر نشان داده صنعت نفت می‌تواند فرصت اشتغال محدودی ایجاد کند اما گسترش دیگر حوزه‌های اقتصادی، کشور را با طیف وسیعی از شاغلان و افراد فنی و حرفه‌ای روبه‌رو خواهد کرد. این حضور متخصصان در چرخه فعالیت‌های صنعتی و معدنی کشور، می‌تواند از لحاظ سیاسی تاثیر مثبتی برای شرکت افراد مختلف در اقتصاد کشور فراهم کند. همچنین تاثیرات فرهنگی عمیق‌تری حضور این اقشار به‌ویژه طبقه متوسط، بر جامعه می‌تواند ایجاد کند. درباره تاثیرات فرهنگی اشتغالزایی می‌توان گفت زمانی که شغل‌های متنوعی ایجاد شود، افراد متعددی به خدمت گرفته می‌شوند. این جایگاه‌های شغلی ایجاد شده، تحصیلات و تخصص‌های مربوطه را می‌طلبد و بدین ترتیب گسترش دانش در کشور، موجب فرهنگ‌سازی می‌شود. این اتفاق در اصطلاح بسیج اجتماعی نامیده می‌شود و این اقدام خود منجر به تغییرات عمیق فرهنگی خواهد شد.

یک کارشناس اقتصاد در گفت‌وگو با صمت عنوان کرد

موانع واقعی کار تعاونی در اقتصاد ایران

امیرعباس آذرم‌وند
editor@smtnews.ir



بیش از ۱۶ سال از ابلاغ سیاست‌های اصل ۴۴ می‌گذرد و ده‌ها بنگاه اقتصادی در قالب‌های مختلف به بخش خصوصی واگذار شده است. این در حالی است که به گفته بسیاری، نه گشایشی در روند توسعه اقتصاد به وجود آمده و نه اقتصاد به پویایی رسیده است.

مبدعان خصوصی‌سازی معتقدند این سیاست‌ها به‌درستی اجرا نشده است. اما مخالفان این سیاست‌ها تاکنون نه برنامه جایگزینی برای خصوصی‌سازی ارائه داده‌اند و نه چندان دغدغه معیشت و فرودستان را دارند.

با توجه به نقش تعاونی‌ها در اقتصاد ایران در آستانه روز جهانی تعاون به جایگاه این بخش پرداخته‌ایم.

در همین باره مراد راهداری، اقتصاددان به صمت گفت: در برخی بخش‌ها تعاونی‌های کشور موفقیت زیادی به دست آورده‌اند. باید دلایل شکست‌ها و پیروزی‌ها را بررسی کنیم تا بهتر متوجه شویم موانع واقعی کار تعاونی در کشور ما چیست.

او با اشاره به تضادهایی که دو جناح «چپ» و «راست» در ابتدای انقلاب داشتند گذری زد و نسبت به عملکرد دولت سیزدهم نیز نظرهایی داشت.

مشروح این گفت‌وگو را در ادامه بخوانید:

◉ بخش تعاون چه موانعی در اقتصاد ایران داشت که با وجود تاکید قوانین بالادستی نتوانست به اهداف خود دست یابد؟

واقعیت این است که تعاون، از نظر قانونی بخشی مهم از اقتصاد کشور است که همان‌طور که گفتید در قانون اساسی مورد تاکید قرار گرفته است. از زمانی که انقلاب در سال ۵۷ پیروز شد تاکنون گرچه هم‌فکری و هم‌نظری در برخی زمینه‌ها وجود داشت اما در زمینه اقتصاد اختلاف‌نظر همیشه وجود داشته است. به همین دلیل هنگامی که اسناد سال‌های اول انقلاب را بررسی می‌کنیم یا تاریخ را می‌خوانیم می‌بینیم عده‌ای هم با تعاون و هم با بخش دولتی مخالفت جدی داشتند. این افراد کاملا طرفدار مالکیت خصوصی و حاکمیت بازار و سود بر اقتصاد کشور بودند و این را تنها الگوی اسلامی می‌دانستند.

◉ منظور شما از مخالفان، همان جناح راست نیست؟

بله، دقیقا من همین طیف را می‌گویم که از همان سال ۵۸ و در جلسات مجلس خبرگان برای تنظیم قانون اساسی می‌توان مشاهده کرد که چه نقشی بازی می‌کنند. با این همه وجود شخصیت‌هایی چون امام خمینی و شهید بهشتی اجازه نداد این طیف در آن زمان بتوانند در زمینه قانون‌گذاری مشکل ایجاد کنند و همان‌طور که در عمل هم مشاهده می‌شود در نهایت قانون اساسی به تصویب رسید و بر بخش تعاون هم تاکید شد.

◉ مخالفت مخالفان به چه دلیلی بود؟ در این زمینه هم معتقد بودند مالکیت مقدس است و دولت نباید در اموال دیگری مداخله کند؟

تقریبا چنین استدلالی را مطرح می‌کردند. به طور کلی طیف راستی با هر نوع بحث مترقی در اقتصاد مخالفت بود و هر سیاست مشارکتی و جمعی را با تردید فراوان نگاه می‌کرد.

◉ برخی تاریخچه بخش تعاون در کشور را شکست صرف می‌دانند. واقعا این بخش هیچ دستاوردی از خود به جا نگذاشته است؟

من با این گفته کاملا مخالف هستم. گرچه سهم تعاون از کل اقتصاد کشور بسیار اندک و ناچیز است اما نمی‌توان این را به معنای شکست همه‌جانبه این بخش در اقتصاد کشور درنظر گرفت. ما در بخش‌هایی توفیق زیادی به دست آوردیم. مثلا در بخش مصرف، تعاونی‌های مربوطه موفقیت فراوانی داشتند که هم با استقبال مردم همراه بود و هم با حمایت از اعضا.

◉ منتقدان بیشتر بر نقش اندک تعاونی‌ها در تولید انگشت می‌گذارند. بخش تعاون در حوزه تولید توفیق داشته است؟

اگر تولید را به صنعت محدود کنیم احتمالا موفقیت‌ها بسیار ناچیز بوده است اما اگر تولید را به گستره واقعی خود، یعنی در حوزه‌هایی چون کشاورزی ببینیم، آن‌گاه نمی‌توانیم کل تجربه تعاونی را شکست بدانیم. در بخش کشاورزی در همه جهان مسئله تعاونی‌ها مطرح است و در ایران به مراتب از آنچه تاکنون به دست آوردیم می‌توانیم فراتر برویم.

همچنین بخشی چون شیلات هم زیرمجموعه وزارت جهاد کشاورزی است. شیلات جزو صنایعی بودند که تعاونی‌ها در آن موفقیت چشمگیری به دست آوردند. من که تجربه همکاری با مجموعه شیلات کشور را دارم، موفقیت‌های بخش تعاون در حوزه صیادی را به چشم دیدم. البته باید تاکید کنم این بخش هم در بسیاری از کشورهای جهان با تعاونی موفقیت فراوانی داشته است به نحوی که کشورهایی که هیچ ربطی به اسلام هم ندارند با استفاده از این الگو موفقیت‌های فراوانی به دست آوردند.

◉ چرا در بخش کشاورزی تعاونی‌ها موفقیت‌های بیشتری به دست آوردند؟

به این دلیل که منابع نسل به نسل محدودتر می‌شوند. منبع اصلی که کشاورزی حول آن صورت می‌گیرد زمین است. هر پدری که می‌میرد زمین‌هایش تقسیم و به وراثش واگذار می‌شود. به همین دلیل نسل به نسل زمین‌ها کوچک‌تر می‌شود. هرچه زمین کوچک‌تر شود، هزینه تولید بالاتر می‌رود چراکه زمین هر قدر هم کوچک باشد باید شخم بخورد، پس تراکتور می‌خواهد. همه که نمی‌توانند صاحب تراکتور، کود و... شوند و در نهایت هم سودی مطمئن ببرند. به این ترتیب ایجاد تعاونی در بخش کشاورزی منابع و فناوری را ارزان‌تر فراهم می‌کند و از تجمیع زمین‌ها تولید بهتر و بیشتر انجام می‌شود. این سیاست را گاه یکپارچه‌سازی هم می‌نامند که به هر حال در روستاها جواب داده است.

◉ بیایید به فلسفه تعاونی‌ها بپردازیم. چه شد که این بخش در اقتصاد جهان مطرح شد و طرفدار پیدا کرد؟

تعاونی‌ها به‌عنوان جایگزینی برای بخش خصوصی به میدان آمدند. فلسفه تعاونی مبارزه با مفاسد منفی نظام سرمایه‌داری است. در اقتصادهای مبتنی بر سرمایه‌داری، بارها دیده شد با فساد و رانت، منابعی تقسیم می‌شود که سبب می‌شود عده‌ای مالک بخش‌های مهمی از یک اقتصاد شوند. طبیعی است فردی ثروتمند به‌راحتی می‌تواند در نظام سیاسی و قدرت هم نفوذ کند و حتی انتخابات را از خود متاثر کند.

تعاونی‌ها به میدان آمدند تا با این مفاسد که عوارض منفی نظام سرمایه‌داری است مقابله کنند زیرا اولویت اصلی بخش تعاون صرفا سوددهی بیشتر نیست. از اهداف اصلی تعاونی‌ها خدمت‌گذاری به مردم است. همچنین اشتغالزایی و خوداتکایی دیگر اولویت‌های این بخش را تشکیل می‌دهند. طبیعتا بنگاه‌های موفق سوددهی هم خواهند داشت و همه از این سود بهره می‌برند.

◉ معیار «چپ» و «راست» در ابتدای انقلاب چه بود و چگونه چپ و راست اقتصادی متحد شدند؟

مخالفان تعاونی، سازمان برنامه، قیمت‌گذاری و قانون کار جناح راست را تشکیل می‌دادند و مخالفان سرمایه‌داری و اقتصاد مبتنی بر سود، «جناح چپ» را تشکیل می‌دادند که یکسره در زمان دوم خرداد این الگو به هم ریخت.

هنگامی که این تصور به وجود آمد که مشکل اصلی کشور موضوعات مربوط به دموکراسی است، طیفی از راست و عمده چپ با هم متحد شدند. مثلا شما ببینید جریانی مانند کارگزاران شخصیت‌هایی دارد که از ابتدای انقلاب حضور داشتند به راست بودن شهره. این حزب موفق شد تا با برخی از جناح پیروان خط امام پیش از انتخابات ۷۶ به ائتلاف برسند. این تجربه هم برای برخی چنان بزرگ بود که پس از این همکاری‌های دو طرف ادامه داشته باشد.

عامل دیگر شرایط خاص کشور در دهه اول انقلاب بود. جنگ و بی‌ثباتی چنان کشور و اقتصاد را دربر گرفته بود که به‌واقع مدیریت امور روزانه هم کاری دشوار به نظر می‌رسید. در آن زمان طیف بزرگی از کارشناسان و مسئولان کشور طرفدار دولتی کردن صنایع بودند. اما نباید این مسئله را این‌طور دید که همه آنها مخالفان بازار بودند. همان زمان هم برخی می‌گفتند ما به دلیل شرایط خاص کشور از دولتی‌سازی دفاع می‌کنیم وگرنه خود را چپ نمی‌دانیم.

آنها اشاره می‌کردند در زمان جنگ دوم جهانی و در شرایطی که وینستون چرچیل نخست‌وزیر انگلیس بود، تمام صنایع این کشور دولتی شد چون ضرورت جنگ بود. در ایران هم این شرایط حاکم است و نیاز به مدیریت متمرکز وجود دارد. آنها تاکید داشتند که باید در زمان جنگ به مردم کوپن بدهیم و قیمت‌گذاری کنیم چراکه باید با گرسنگی در این شرایط دشوار مقابله کرد و مردم را برای آینده امیدوار نگه داشت. به همین دلیل در زمان جنگ با وجود همه مشکلات سرانه فقر در کشور چنین گسترده نبود یا دست‌کم چنین شکاف طبقاتی در کشور دیده نمی‌شد.

به هر حال اینکه در دولتی برنامه چهارم توسعه را کنار می‌گذارند و همزمان سازمان برنامه را تعطیل می‌کنند، یک شبه اتفاق نیفتاده بلکه محصول فکر گروهی است که می‌خواهد هر آنچه فاصله طبقاتی را کم می‌کند، از بین ببرد.

◉ به برنامه‌های توسعه اشاره کردید. اجرای برنامه‌های توسعه‌ای در سال‌های دولت سازندگی چگونه بود؟

در سال‌های سازندگی هم برنامه‌های توسعه چندان جدی گرفته نمی‌شدند زیرا ابزار اصلی «تعدیل اقتصادی» بود. تعدیل یعنی بازار را به کانون مسئله تبدیل کنیم. باید قیمت‌ها را به عرضه و تقاضا واداریم تا راهنمای قیمتی بتواند سیگنال درست به سرمایه‌دار بدهد. به همین دلیل یارانه را حذف می‌کنند و عرصه را برای حاکمیت بازار فراهم می‌کنند.

من با این نگرش مخالف هستم و به باور من در این بخش هم ما بد بازی کردیم و به‌اصطلاح جهان سومی عمل کردیم و به فساد دامن زدیم.

◉ به نظر شما بخش تعاونی از نظر تئوریک ظرفیت این را دارد که جایگزین بخش دولتی و خصوصی شود؟

در برخی حوزه‌ها بله و در برخی حوزه‌ها نه. مهم‌ترین ویژگی تعاونی که عیب آن هم محسوب می‌شود این است که جدا از اینکه هر فرد چقدر سهم دارد، همه از رأی برابر برخوردار می‌شوند. این در عین اینکه به تعمیق دموکراسی کمک می‌کند انگیزه را برای سرمایه‌گذار بزرگ کاهش می‌دهد. برای این هم می‌شود شروط ضمن عقد قائل شد. منظورم این است که مشکلاتی از این جنس وجود دارند که به‌راحتی می‌توان آنها را رفع کرد. در هر حال راه‌های گوناگونی جز حاکمیت بخش دولت یا بخش خصوصی وجود دارد که تعاونی یکی از بهترین جایگزین‌ها است. به هر حال بسته به اینکه کدام بخش مطرح است، الگو تغییر می‌کند. گاه ممکن است الگوی تعاونی کافی نباشد، در اینجا می‌توانیم از اساسنامه شرکت‌های سهامی عام استفاده کنیم. در جایی که تعاونی پاسخگو نیست به نظر من از الگوی سهامی عام می‌توانیم بهره بگیریم.

◉ چقدر فکر می‌کنید دولت آینده می‌تواند به برنامه‌های ارائه شده در راستای کاهش فاصله طبقاتی و بهبود عدالت اجتماعی عمل کند؟

واقعیت این است که هنوز دولت آینده کار خود را شروع نکرده و به همین دلیل همه چیز فعلا در سطح شعار است. به باور من باید صبر کنیم. من هم امیدوارم این دولت حتی عملکردی بهتر از برنامه‌ها و وعده‌های خود داشته باشد و بتواند از مشکلات بکاهد. رهبر معظم انقلاب هم چنین تصویری از دولت آینده دادند و ابراز امیدواری کردند. اما به هر حال وضعیت خاصی بر اقتصاد کشور حاکم است و باید برای بهبود شرایط از تمام ظرفیت‌ها استفاده کرد.

من باور دارم آقای رئیسی واقعا علاقه‌مند است بتواند مشکلات کشور را رفع کند. البته روسای قبلی هم به باور من علاقه‌مند بودند که مشکلات را حل کنند. اما اینکه چقدر به بهبود عدالت اجتماعی کمک کنند در هاله‌ای از ابهام قرار دارد. ما برای اینکه بتوانیم زندگی مردم را بهتر کنیم کافی است تورم را کنترل و اشتغال را افزایش دهیم. اقتصاد ایران از چنین ظرفیتی برخوردار است. به همین دلیل کافی است دولت آینده این شرایط را فراهم کند. اینکه در عمل چه می‌شود را هم باید در موقع خود بررسی کنیم.

> مخالفان تعاونی، سازمان برنامه، قیمت‌گذاری و قانون کار جناح راست را تشکیل می‌دادند و مخالفان سرمایه‌داری و اقتصاد مبتنی بر سود، «جناح چپ» را تشکیل می‌دادند که یکسره در زمان دوم خرداد این الگو به هم ریخت

ضرورت ارتقای استاندارد کالاهای تولیدی

رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی گفت: در شرایطی که کشور به‌دنبال عضویت در سازمان تجارت جهانی است باید به موضوع استاندارد توجه ویژه‌ای شود درحالی‌که درحال‌حاضر استاندارد در کشور، ارتقا نیافته است. عزت‌اله اکبری‌تالارپشتی در گفت‌وگو با خانه ملت با اشاره به موافقت نمایندگان با طرح تحقیق‌وتفحص از سازمان ملی استاندارد کشور در صحن علنی، گفت: تحقیق‌وتفحص حق نمایندگان است و از وظایف آنها به‌شمار می‌رود؛ استاندارد در تمامی امور از جمله تولید، مصرف، صادرات و واردات نماد سلامت کشور است.

نماینده تهران، شمیرانات، ری، اسلامشهر و پردیس در مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه در جهان استاندارد از اهمیت بالایی برخوردار است، افزود: در شرایطی که کشور به‌دنبال عضویت در سازمان تجارت جهانی است باید به موضوع استاندارد توجه ویژه‌ای داشته باشد و به سطح مناسبی از آن دست یابد درحالی‌که استاندارد در کشور، ارتقا نیافته است. اکبری‌تالارپشتی با طرح این پرسش که استاندارد ما در حوزه تولید خودرو کجاست، اضافه‌کرد: استاندارد به تجهیزات و آزمایشگاه‌های قوی و کارشناسان برجسته نیاز دارد که به‌طور مستمر کالاهای تولیدی به‌ویژه مواد غذایی موردنیاز مردم را به دقت کنترل کند.

رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس تصریح کرد: از آنجا که علاوه‌بر اینکه کالاهای وارداتی باید با دقت کنترل‌شده و محصولات تولیدی از استاندارد لازم برخوردار باشند، تحقیق‌وتفحص از سازمان ملی استاندارد به تصویب رسیده است.

به‌دنبال تفاهم همکاری ایدرو، خودروسازان و بنیاد شهید انجام می‌شود

عرضه ۳۰ هزار خودرو به مشمولان واجد شرایط

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت و رئیس هیات‌عامل سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو) در آیین امضای تفاهمنامه همکاری میان ایدرو و شرکت‌های خودروساز با بنیاد شهید در راستای اجرای بند «ز» تبصره «۷» قانون بودجه ۱۴۰۰ گفت: براساس این تفاهمنامه ایدرو هماهنگی و اقدامات لازم برای تامین ۳۰ هزار خودرو از محصولات ایران‌خودرو و سایپا به مشمولان واجد شرایط معرفی‌شده از سوی بنیاد شهید را انجام خواهد داد.



گروه صنعت
editor@smtnews.ir

یک تفاهمنامه و تحویل خودرو



محسن صالحی‌نیا، معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت در این آیین که با حضور وزیر صنعت، معدن و تجارت، معاون رئیس‌جمهوری و رئیس بنیاد شهید و امور ایثارگران و مدیران عامل دو خودروساز بزرگ کشور (ایران خودرو و سایپا) برگزار شد، با بیان این مطلب افزود: ایران‌خودرو حدود ۱۸ هزار خودرو و سایپا ۱۲ هزار خودرو را تامین خواهند کرد. به‌گزارش ایکوپرس، صالحی‌نیا همچنین تصریح کرد: ایدرو بستر لازم برای تحویل خودرو حداکثر در مدت یک ماه پس از واریز وجه از سوی متقاضی از طریق دو شرکت خودروسازی ایران‌خودرو و سایپا را فراهم می‌کند. رئیس هیات‌عامل ایدرو همچنین اضافه کرد: تشخیص و معرفی افراد واجد شرایط برای بهره‌مندی از خودرو بر عهده بنیاد شهید است و مبنای نرخ محصولات نیز نرخ مصوب اعلامی از سوی مراجع ذی‌صلاح در زمان عرضه خودروهاست. صالحی‌نیا هدف از این تفاهمنامه را تسهیل در تردد جانبازان و خانواده‌های معظم شهدا دانست و گفت: بر این اساس، همکاری و هماهنگی لازم برای واگذاری خودرو به جانبازان، خانواده‌های معظم شهدا و مدافعان حرم از سوی دو خودروساز بزرگ کشور ایران‌خودرو و سایپا را انجام خواهیم داد. معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت این تفاهمنامه را در راستای اجرایی شدن بند «ز» تبصره «۷» قانون بودجه ۱۴۰۰ دانست و تصریح کرد: تلاش‌های لازم برای ایجاد شرایط موردنیاز برای تحقق تسهیلات بانکی و واگذاری خودرو به صورت اقساطی انجام خواهد شد.

محسن صالحی‌نیا: ایدرو بستر لازم برای تحویل خودرو را فراهم می‌کند

تولید ۱۲۰ هزار خودرو سواری



مدیرعامل گروه صنعتی ایران‌خودرو از آغاز اجرای تعهدات خودرو تارا در چند روز آینده خبر داد و گفت: تارا با گیربکس اتوماتیک در شهریور تحویل مشتریان خواهد شد.

فرشاد مقیمی در آیین امضای تفاهمنامه همکاری میان سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، شرکت‌های خودروسازی ایران‌خودرو و سایپا با بنیاد شهید و امور ایثارگران و بانک مرکزی با تکریم مقام شهدا و جانبازان به رشد ۲۲ درصدی تحویل خودرو به مشتریان از ابتدای امسال تا هفته نخست تیر، نسبت‌به مدت مشابه سال قبل اشاره و عنوان کرد: از ابتدای امسال، حدود ۱۲۰ هزار خودرو سواری در ایران‌خودرو تولید شده است.

مقیمی با اشاره به افزایش دو برابری تولید خودرو تجاری نیمه‌سنگین و سنگین در سال جاری نسبت‌به سال قبل، افزود: از ابتدای امسال تا ۷ تیر ۱۱۳۲ خودرو سنگین هزار و تجاری با افزایش ۴ برابری محصولات داخلی تولید شد، این عدد در مدت مشابه سال گذشته ۶۱۱ خودرو بوده است؛ برنامه پیش‌بینی‌شده برای تولید سال ۱۴۰۰، حدود ۴ برابر عملکرد سال گذشته خواهد بود.

مدیرعامل گروه صنعتی ایران‌خودرو با اشاره به رشد تولید در خودروهای باری و مسافری بیان کرد: از زمان شروع نهضت داخلی‌سازی قطعات و آغاز تولید اتوبوس، تولید این محصول را از ۵۸ هزار یورو ارزبری به ۴۴ هزار یورو رساندیم و در سال ۱۴۰۰ نیز برنامه کاهش این میزان به ۳۳ هزار یورو را هدف‌گذاری کرده‌ایم که تا به امروز توانسته‌ایم حدود ۱۳ میلیون یورو از این رقم را محقق کنیم. وی با اشاره به ظرفیت و توانمندی ایران‌خودرو دیزل در تامین خودروهای حمل‌ونقل عمومی، ابراز امیدواری کرد ایران‌خودرو بتواند نیازمندی‌های کشور در این حوزه را رفع کند.

به‌گفته مقیمی، تولید انبوه گیربکس نیمه‌اتوماتیک از شهریور و همزمان با هفته دولت آغاز خواهد شد و خودرو مجهز به این گیربکس نیز از آبان به مرحله تولید خواهد رسید.

گفتنی است به موجب این تفاهمنامه، هماهنگی و همکاری در واگذاری ۳۰ هزار خودرو به صورت اقساط ۵ ساله به جانبازان، خانواده‌های معظم شهدا و مدافعان حرم از سوی دو شرکت خودروسازی ایران‌خودرو و سایپا با هدف تسهیل در تردد جانبازان و خانواده‌های معظم شهدا انجام خواهد شد.

سهم گروه صنعتی ایران‌خودرو از مجموع خودروهای تحویلی، ۱۸ هزار دستگاه از ۶ محصول پرفروش شامل پژو ۲۰۶ تیپ ۲، پژو پارس TU۵، سورن‌پلاس، رانا‌پلاس، دنا‌پلاس اتوماتیک و سمند ال‌ایکس است.

فرشاد مقیمی: تولید انبوه گیربکس نیمه‌اتوماتیک از شهریور و همزمان با هفته دولت آغاز خواهد شد

تحلیل تست تصادف عابر پیاده

مدیرعامل شرکت دانش‌بنیان جتکو ایران‌خودرو با بیان اینکه حدود ۱۵ پروژه مرتبط با فناوری‌های خودرو در دو بخش محصول و فرآیند برای امسال تعریف‌شده، گفت: طبق برنامه‌ریزی‌های انجام‌شده، در بهمن نمونه اولیه تارای برقی که منطبق با شاخص‌های صنعتی‌سازی است، رونمایی خواهد شد.

داوود خسروی طراحی سخت‌افزار و نرم‌افزاری پلتفرم برق و الکترونیک خودرو را از پروژه‌های مهم جتکو دانست و گفت: این پلتفرم قابلیت استفاده در تمامی محصولات بنزینی ایران‌خودرو را دارد و نخستین شبکه و برد ماژول کنترل بدنه (BCM) طراحی و ساخته داخل شده در پلتفرم برق و الکترونیک خودرو به‌شمار می‌رود. نمونه اولیه این محصول، پاییز امسال برای انجام تست‌های مربوط روی یکی از محصولات پرتیراژ ایران‌خودرو قرار خواهد گرفت.

وی تصریح کرد: بخشی از پروژه‌های توسعه‌ای جتکو از سوی معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری موردحمایت قرارگرفته و در حال اجراست.

خسروی با بیان اینکه پروژه ملی طراحی، ساخت، پیاده‌سازی و صحه‌گذاری واحد کنترل موتور خودرو (ECU)، از طرح‌های فعلی جتکو به‌شمار می‌رود که با حمایت معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری در حال انجام است، اظهارکرد: در پایان امسال، نمونه این طرح که در بخش‌های نرم‌افزار و سخت‌افزاری از سوی مهندسان ایرانی طراحی و داخلی‌سازی شده، ارائه خواهد شد.

مدیرعامل جتکو با اشاره به همکاری این شرکت با مرکز تحقیقات ایران‌خودرو، خاطرنشان کرد: طراحی داخلی محصول جدید K۱۲۵ که از پروژه‌های بزرگ ایران‌خودرو به‌شمار می‌رود، به جتکو واگذارشده است.

همچنین بهبود و اصلاح طراحی داخلی تارا به‌منظور ارائه طرحی جدید از این محصول، از جمله پروژه‌های امسال این شرکت به‌شمار می‌رود. تحلیل‌های رفتار دینامیکی بر روی خودرو تارا و محصول K۱۲۵ نیز از دیگر پروژه‌های تعریف‌شده است.

وی توسعه ماژول نرم‌افزاری تحلیل تصادف عابرپیاده را از جمله پروژه‌های موفق شرکت جتکو خواند که در ابتدای امسال به پایان رسیده و تصریح کرد: با این توان محاسباتی می‌توان قابلیت هر محصول را قبل از انجام تست واقعی تصادف عابرپیاده در کشورهای خارجی، به صورت دیجیتالی در داخل کشور بررسی کرد که این موضوع نه‌تنها زمان طراحی محصولات را کاهش می‌دهد، بلکه اثر چشمگیری در کاهش ارزبری نیز دارد.

خسروی با اشاره به مشکلات تامین و نرخ بالای پولیش خارجی رنگ مورداستفاده در سالن‌های رنگ ایران‌خودرو به‌دلیل تحریم‌ها، از اجرای پروژه داخلی‌سازی آن خبر داد و گفت: مجموعه دانش‌بنیان جتکو برای رفع این نیاز از یک سال گذشته فعالیت تحقیقاتی و پژوهشی خود را روی این پروژه آغاز کرد که درحال‌حاضر تولید آزمایشی پولیش جتکو تحویل خطوط سالن رنگ ایران‌خودرو شده است. این محصول قابلیت رقابت با نمونه خارجی خود را دارد و اگر از آزمون‌ها و نتایج گوناگون عملکردی در خط تولید با موفقیت عبور کند، دیگر نیازی به خرید خارجی آن نخواهد بود.

مدیرعامل جتکو با بیان اینکه موضوع بررسی و بهبود سکوت نسبی کابین محصولات خانواده P۲۰۰ مانند پژو ۲۰۷ هاچبک از پروژه‌های جدید امسال است که محصول پروژه تا اوایل سال آینده تکمیل و تحویل خواهد شد، بیان کرد: در این پروژه به کمک شبیه‌سازی انتشار ارتعاش و صدا از موتور و دیگر اجزای داخل کابین، سعی بر کنترل و کاهش انتقال سروصدا به داخل کابین خواهد شد که در راستای ارتقای رضایت مشتریان، از این دانش توسعه‌یافته در جتکو برای سایر محصولات تولیدی ایران‌خودرو نیز استفاده خواهد شد.

بی‌توجهی به مداخله روانشناختی هنگام وقوع حوادث

رئیس سازمان نظام روانشناسی و مشاوره کشور با تاکید بر ضرورت حضور روانشناسان هنگام وقوع بحران‌هایی مانند حوادث غیرمترقبه جاده‌ای یا حوادث طبیعی به‌منظور ارائه خدمات روانشناسی به حادثه‌دیدگان، گفت: نیاز داریم در چنین بحران‌هایی روانشناسان در کنار مردم باشند و تشکیل یک دبیرخانه مداخله در بحران برای سازماندهی و آموزش این روانشناسان تحت نظارت سازمان نظام روانشناسی و مشاوره کشور حداقل کاری است که می‌توان در این‌باره انجام داد. ما قبل‌تر پیشنهاد تشکیل این دبیرخانه را به نهادهای مجری داده بودیم اما متاسفانه بحث سلامت روان برای نهادهای مجری، مسئله‌ای حاشیه‌ای است. محمد حاتمی در گفت‌وگو با ایسنا اظهارکرد: در سانحه اخیر اتوبوس سرباز معلمان و خبرنگاران، جامعه متاثر و غمگین شد. در چنین حوادثی باید روانشناسان در محل حادثه، کنار حادثه‌دیدگان یا خانواده‌های داغدار حضور داشته و افراد را آرام کنند. مسئله را کلی‌تر از این دو حادثه ببینیم. بحث بر سر بحران‌هایی است که در کشور وجود دارد و این بحران‌ها نیازمند تمهیدات مداخله‌ای روانشناسی هستند.

این پزشک با اشاره به پیشنهاد ما قبل این سازمان برای تشکیل دبیرخانه مداخله در بحران به نهادهای مجری، ادامه داد: در وزارت کشور دبیرخانه مداخله در بحران وجود دارد اما بیشتر کارهای کلی و ساختاری در سطح ملی داشته و به بحث سلامت روان هیچ‌گونه ورودی نکرده است. نهادهای مسئول به‌طور قطع درباره رسیدگی به بعد روانشناختی این دو بحران اخیر اتوبوس سربازمعلمان و خبرنگاران کم‌کاری کردند؛ نه در این دو مورد، بلکه درباره خود بحران کرونا هم کم‌کاری کردند، چراکه اقدامات انجام شده نظام‌مند نیست. حاتمی درباره دبیرخانه مداخله در بحران توضیح داد: قبل‌تر پیشنهاد تشکیل یک دبیرخانه مداخله در بحران تحت‌نظر سازمان نظام روانشناسی و مشاوره را دادیم که ما نیروی انسانی لازم را آموزش دهیم و در مواقع مقتضی نهادهای مجری بتوانند از نیروهای آموزش‌دیده کیفی برای این کار استفاده کنند. جای چنین دبیرخانه‌ای خالی است. در واقع این دبیرخانه مداخله در بحران ناظر بر مسائل روان‌شناختی، آرامش‌دهی به جامعه و حضور در کنار آسیب‌دیدگان است که باید در کوتاه‌ترین زمان ممکن شکل گیرد و نهادهایی مانند شهرداری، وزارت کشور، بهزیستی، وزارت بهداشت و هلال‌احمر شورای‌عالی این دبیرخانه را زیر نظر سازمان نظام روانشناسی شکل دهند. این نهادها در مداخلات بحرانی مسئولیت دارند اما هیچ اقدامی درباره آسیب‌های روانی حوادث انجام نمی‌دهند و به همین دلیل سازمان نظام روانشناسی می‌تواند آنها را سازماندهی کند و نیروی انسانی لازم را آموزش داده و در مواقع مقتضی تذکر دهد که نهادهای مجری باید این کار را انجام دهند. اگر این دبیرخانه شکل گرفته بود می‌توانستیم در دو حادثه اخیر ورود کنیم. رئیس سازمان نظام روانشناسی و مشاوره کشور با بیان اینکه سازمان‌های مجری در امر حوادث درگیر مسائل روانشناختی حوادث نیستند، تصریح کرد: متاسفانه سازمان‌های مسئول و مجری ما اصلا درگیر این مسائل مهم روانشناختی در حوادث نیستند، بلکه درگیر روزمرگی‌اند و کاری در این زمینه انجام نمی‌دهند. یک مشکل ساختاری وجود دارد که به‌طور کلی برای سازمان‌هایی که بودجه و امکانات کافی مداخله در بحران‌هایی مانند این دو حادثه اخیر را دارند؛ سلامت روان، مسئله‌ای حاشیه‌ای است و برایش هیچ‌گونه برنامه‌ای ندارند. اگر این دبیرخانه شکل گیرد به‌طور مشخص مداخله نهادها و بخش‌هایی که مسئولیت دارند تعریف می‌شود. به غیر از حوادث غیرمترقبه ما حوادث ساختاری دیگری نیز نظیر خودکشی و خشم‌های پنهان در این کشور داریم که این‌ها همگی بحران‌اند و باوجود اینکه لازم است برایشان مداخله انجام شود اما نظام هماهنگی در این راستا وجود ندارد. حاتمی با اشاره به بحران‌هایی مانند سیل، زلزله و پاندمی کرونا طی دو سال گذشته، ادامه داد: ما باید از پیش برای مسائل روانشناختی چنین بحران‌های طبیعی یا غیرمترقبه تمهیداتی بیندیشیم و به‌طور قطع نیاز است روانشناسان در شرایط بحران حاضر باشد و به ابعاد روانی مسئله رسیدگی کنند. در چنین حوادثی، جامعه متاثر می‌شود و روانشناسان می‌توانند براساس تخصص خود جامعه را آرام کنند. تخصص روانشناسان بحث آرامش‌دهی به جامعه، خانواده‌های داغدار و مصدومان حادثه است، بنابراین ضرورت دارد روانشناسان در محل حادثه برای آرامش‌دهی به مصدومان و سپس نزد خانواده‌های داغدار حاضر باشند. به‌گفته رئیس سازمان نظام روانشناسی و مشاوره کشور، رسیدگی به سلامت روان مصدومان حوادث در قانون و اسناد بالادستی ما پیش‌بینی‌شده و باید سازمان‌های مجری این مسئله را در دستور کار خودشان قرار دهند، چراکه بودجه و امکانات در اختیار این سازمان‌ها قرارگرفته است. وی با انتقاد از عملکرد سازمان بهزیستی کشور برای مداخله در چنین حوادثی، اظهارکرد: سازمان بهزیستی اجازه دارد اورژانس‌های اجتماعی را شکل دهد و مجوز آن را دارد و باید در این حوادث ورود کند. نهادهای دیگر مانند وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی و حتی شهرداری‌ها و هلال‌احمر که بودجه و امکانات و مسئولیت را از سوی حاکمیت دارند باید در این مواقع ورود کنند.

آخرین ارزیابی کیفیت سواری‌ها

براساس ارزیابی انجام‌شده از وضعیت کیفی خودروهای سواری تولیدی اردیبهشت امسال، دناپلاس توربو اتوماتیک تنها خودرو ۵ ستاره تولیدی خودروسازان داخلی بوده و در مقابل پایین‌ترین سطح کیفیت‌ها هم متعلق به MVM X ۳۳ S است که ۲ ستاره را کسب کرده است. به‌گزارش ایسنا، براساس گزارش ارزیابی شرکت بازرسی کیفیت و استاندارد ایران (ISQI) از خودروهای تولیدی در اردیبهشت امسال خودروسازان داخلی، در بخش سواری‌ها، باکیفیت‌ترین خودرو دناپلاس توربو اتوماتیک ایران‌خودرو با کسب ۵ ستاره کیفی و کم‌کیفیت‌ترین خودرو MVM X۳۳S مدیران‌خودرو شناخته شده است. طبق ارزیابی انجام شده در سطح قیمتی یک، فقط به خودرو تیگو ۷ مدیران‌خودرو پرداخته شده که ۳ ستاره از ۵ ستاره کیفی را به خود اختصاص داده است.

در سطح قیمتی ۲ نیز فقط به خودرو هایما S۷ اتوماتیک (ایران‌خودرو خراسان) پرداخته شده که موفق به کسب ۴ ستاره کیفی شده است. پس از آن هم خودروهای جک S۵ و جک S۳ (بهمن‌موتور)، تیگو ۵ و آریزو ۵ توربو (مدیران‌خودرو) ۳ ستاره‌ای شده‌اند. آریزو ۵ توربو در اردیبهشت نسبت‌به ماه‌های پیش از آن ارتقای کیفی داشته و از ۲ ستاره به خودروهایی در سطح کیفی ۳ ستاره رسیده است. در این سطح قیمتی، S MVM X۳۳ فقط محصول ۲ ستاره کیفی گزارش ارزیابی کیفیت سواری‌های تولیدی دومین ماه سال ۱۴۰۰ است. در گروه قیمتی ۴ در میان خودروهای سواری تولیدی همان‌طور که اشاره شد، همچنان در صدر جدول دناپلاس توربو اتوماتیک با ۵ ستاره کیفی قرار گرفته و پس از آن پژو ۲۰۷، پژو ۲۰۷ اتوماتیک و دناپلاس موفق به کسب ۴ ستاره کیفی شده‌اند. در سطح قیمتی ۴، محصولات پژو ۲۰۶ صندوقدار و بدون صندوق آن (ایران‌خودرو)، پژوپارس اتوماتیک (تولید ایران‌خودرو کرمانشاه)، رانا، پژو پارس (ایران‌خودرو فارس، تهران، کرمانشاه و خراسان)، پژو پارس صنایع فردا، سورن (ایران‌خودرو تبریز)، پژو ۴۰۵ خراسان (تولید ایران‌خودرو خراسان) و سمند تبریز توانسته‌اند ۳ ستاره از ۵ ستاره کیفی را به خود اختصاص دهند. در نهایت نیز در سطح قیمتی ۵، خودرو کوییک (سایپا) ۴ ستاره کیفی را کسب کرده و پس از آن کوییک R (پارس‌خودرو)، تیبا ۲ و تیبا ۲ پلاس (سایپا)، تیبا (سایپا-سیتروئن)، ساینا (پارس‌خودرو) و ساینا کاشان (سایپا- سیتروئن) همگی در رده خودروهای با سطح کیفیت ۳ ستاره کیفی قرار گرفته‌اند.

تحول در گرو رفع انحصار



عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه از خودرو به‌عنوان یکی از کالاهای اساسی یادمی‌کند، عوامل اثرگذار بر بروز تحول در صنعت خودرو را برشمرد. لطفاله سیاه‌کلی در گفت‌وگو با خبرخودرو اظهارکرد: درحال‌حاضر، خودرو جزو کالاهای اساسی هر خانواری محسوب می‌شود و هر خانواری نیازمند یک تا دو دستگاه خودرو است که این موضوع را بازار خودرو و تقاضای موجود در بازار نشان می‌دهد؛ بنابراین دولت سیزدهم باید نسبت‌به خودرو توجه ویژه داشته باشد و موضوعاتی را در نظر بگیرد که اتخاذ تدابیری درباره انحصار حاکم بر صنعت خودرو کشور، تولید داخل با رعایت کیفیت و رقابت و نیز اعمال اصلاحاتی در چرخه فولاد به‌دلیل نقش موثر آن در تولید خودرو از اهم این موضوعات است.

نماینده مردم قزوین در مجلس شورای اسلامی گفت: توجه و میدان‌دهی به نیروهای جوان، خلاق و دانش‌بنیان که امروز در کشور ما کم نیستند و از توانایی ابداع پلتفرم‌های جدید برخوردارند، از دیگر اقدامات دارای اهمیت است. سیاه‌کلی در پایان خاطرنشان کرد: با بکارگیری و مشارکت تمامی افراد توانمند اعم از نیروهای جوان و دانش‌بنیان، سرمایه‌گذار و علاقه‌مندان به فعالیت در حوزه صنعت خودرو، خودروسازان از حلقه بسته و محدودی که اطراف خود احاطه کرده‌اند، خارج خواهند شد. از این‌رو معتقدم با لحاظ تمامی این موارد، شاهد بروز تحول در صنعت خودرو کشور خواهیم بود.

یادداشت

نگاهی به توسعه و دیپلماسی اقتصادی



پرهام پوررمضان
پژوهشگر روابط بین‌الملل

فرآیند مدرنیزاسیون صنعتی در کشورهای مختلف همواره حاوی فرصت‌ها و چالش‌های گوناگون بوده است؛ از این رو همواره این پدیده در مسائل توسعه، یک پدیده شگرف، راهبرد و نوین به‌حساب می‌آید و در دکترین پیشرفت کشورها از اهمیت والایی برخوردار است.

با پیروزی انقلاب اسلامی ایران تغییر هویتی در رویکردهای توسعه در حاکمیت ایران رخ داد و همین امر سبب شد میان نخبگان، توسعه از حالت مدرنیزاسیون به شکل‌های دیگری از جمله اقتصادی، فرهنگی و سیاسی تغییر شکل دهد. با بروز این رخداد مدل‌هایی از توسعه مبتنی بر شرایط موجود در دولت‌های مختلف جمهوری اسلامی پدید آمد؛ به‌طوری که دولت سازندگی رو به توسعه اقتصادی، دولت اصلاحات رو به توسعه سیاسی، دولت مهر و عدالت روی به توسعه عدالت‌محور و در نهایت دولت تدبیر و امید رو به توسعه مبتنی بر سیاست خارجی آوردند. فارغ از اینکه هر یک از این مدل‌های توسعه چه فرازوفرودهایی را طی کرده‌اند می‌توان بین آنها یک شباهت پیدا کرد و آن این است که همه دولت‌ها در پی این بوده‌اند که میان اقتصاد و سیاست رابطه‌ای تعامل برانگیز ایجاد کنند، این درحالی است که به‌دلیل اختلاط هویتی بین این دو پارامتر صحبت از موفق بودن این مدل کمی دشوار است. حال با این مقدمه به این پرسش پاسخ می‌دهیم که توسعه و دیپلماسی اقتصادی چگونه با یکدیگر در ارتباطند.

امروزه به بیانی راسخ می‌توان مطرح کرد که دیپلماسی اقتصادی همواره به‌عنوان یک اصل مهم در دستور کار دولت‌های جهانی‌شده قرار گرفته و توانسته دولت‌های جهانی‌نشده را مغلوب کند.

همین امر سبب شده امروزه در دهکده جهانی صحبت از مفاهیم پیچیده‌ای همچون اقتصاد سیاسی، سیاست اقتصادی و واژگانی اینچنین برای جذب ملت- دولت‌ها به سمت پدیده جهانی شدن مطرح شود؛ به‌طوری که در دنیای امروز جهانی شدن دیگر از مرز یک پدیده تئوریک گذر کرده و به مسئله‌ای در اذهان ملت‌ها تبدیل شده و در گام بعدی نیز در دستور کار دولت‌ها قرار گرفته است.

در کنار این پارامتر ما با مسئله‌ای مهم تحت عنوان سیاست خارجی مواجهیم که در صورت «توسعه‌گرا» بودن مسیر جهانی‌سازی با سهولت بیشتری طی می‌شود.

از ویژگی‌های سیاست خارجی توسعه‌گرا می‌توان به مواردی چون توسعه‌گرایی نخبگانی، استقلال نسبی دولت از جامعه و قدرت بروکراتیک اشاره کرد.

حال اگر از این دو واژه سیاسی را در کنار یکدیگر استفاده و سیاست خارجی توسعه‌گرا مبتنی بر دیپلماسی اقتصادی را مطرح کنیم، کاری شگرف کرده‌ایم؛ هرچند این کار شگرف همچنان تکراری است.

از این جهت که کشورهای نزدیک به ما از منظر جغرافیا و ژئوپلتیک در بیانی دیگر به‌صورت آسان‌تر به این مهم دست یافته‌اند.

در این بین برخی معتقدند سیاست خارجی توسعه‌گرا در عین حفظ خط‌مشی انقلاب اسلامی می‌تواند محصولات ساخت دستان کارگران ایرانی را با ابزار دیپلماسی اقتصادی به کشورهای دیگر عرضه کند.

در پایان این یادداشت می‌توان گفت با نبود تفکر توسعه‌گرا در برخی دولت‌ها، دیپلماسی اقتصادی با چالش‌های متعددی مواجه است

. در نهایت این واقعیتی انکارناپذیر است که جهان امروز حاوی فرصت‌های متنوع و متعدد در راستای دیپلماسی اقتصادی است و نوع سیاست‌گذاری کشورها، میزان بهره‌برداری آنها را از این فرصت‌ها مشخص می‌کند؛ بنابراین سیاست خارجی توسعه‌گرا باید در دکترین کشور به یک اصل عملی تبدیل شود و به‌وسیله دیپلماسی اقتصادی به مقام عمل برسد.

دیپلماسی اقتصادی بازگوکننده قدرت اقتصادی و ملی یک کشور است و سبب می‌شود از طریق تعاملات اقتصادی و بازرگانی بین کشورها و تحقق سرمایه‌گذاری خارجی، نیازهای ضروری و معیشتی مردم با کمترین نرخ و بهترین کیفیت فراهم شود.

توسعه رانت و تولید فساد با قیمت‌گذاری دستوری

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار، قیمت‌گذاری در اقتصاد ایران را یک موضوع سمی دانست و گفت: تمام معاملات سیمان باید به مرور وارد بورس کالا شود. محمدعلی دهقان دهنوی در مراسم راه‌اندازی معاملات آتی واحدهای صندوق سرمایه‌گذاری طلا گفت: مدیران هلدینگ‌ها، شرکت‌های سرمایه‌گذاری و تامین سرمایه‌ها ژنرال‌های نبرد توسعه بازار سرمایه هستند و نقش آنها فقط مدیریت هلدینگ یا شرکت خود نیست؛ بلکه انتظار ما این است که گام‌هایی برای توسعه بازار سرمایه برداشته شود و تلاش‌های زیادی صورت گیرد. به گزارش مهر وی با بیان اینکه قیمت‌گذاری دستوری برای اقتصاد کشور سم است و برای جامعه مضر خواهد بود، گفت: قیمت‌گذاری دستوری چیزی جز توسعه رانت و تولید فساد در کشور ندارد. دهقان دهنوی خاطرنشان کرد: برخی گمان می‌کنند که می‌توان با قیمت‌گذاری دستوری زمینه ایجاد رفاه را برای مردم فراهم کرد، در حالی که این موضوع اشتباه است و تجربه نشان داده که تاکنون این امر محقق نشده است. رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار تاکید کرد: باتوجه به مسیری که اکنون برای معاملات طی می‌شود، تلاش ما این است که کل معاملات سیمان وارد بورس کالا شود اما این اقدام جزو هدف اصلی ما در بورس نیست. وی با بیان اینکه هدف ما راه‌اندازی کنسرسیوم صادراتی سیمان است، اظهار کرد: یکی از مسائلی که در بازار سیمان وجود دارد، رقابت نامطلوب صنعت سیمان برای صادرات در بازارهای صادراتی است. اگر بتوانیم کنسرسیوم صادراتی صنعت سیمان راه‌اندازی کنیم ارزش افزوده‌ای که از محل صادرات سیمان به‌دست می‌آید، منابع ارزشمندی را برای این صنعت ایجاد می‌کند.

نقدی بر اجرای سیاست‌های خصوصی‌سازی در نظام بانکی کشور

بازی با خصوصی‌سازی

سهند اینانلو
editor@smtnews.ir

حکایت خصوصی‌سازی در نظام بانکی کشورمان نقل همان مثنوی هفتاد من کاغذی است که پس از پایان کار هر دوره چهارساله دولت‌ها صفحات و فصول جدیدی بر آن اضافه می‌شود و بار سنگین این اقدام پرمناقشه را سنگین‌تر می‌کند. بسیاری از کارشناسان معتقدند خصوصی‌سازی در ایران به‌شکلی ابتر و ناپخته اجرا شده و نتیجه‌ای غیر از ایجاد سازمان‌هایی به‌اصطلاح خصوصی نداشته که به‌زعم بسیاری وبال گردن اقتصاد ایران هستند.

البته عده‌ای هم با پافشاری بر لزوم خصوصی‌سازی در ایران، بانکداری خصوصی را یکی از عمودهای خیمه اقتصاد لیبرالی دانسته که آن را برای کشورمان تجویز می‌کنند. اما با نگاهی به نتیجه خصوصی‌سازی در اقتصاد ایران، حتی همین مدافعان خصوصی‌سازی نیز در موضع دفاع نمی‌ایستند، چون آنچه به‌عنوان بانکداری خصوصی در کشورمان اجرا شده، غیر از گسترش بنگاهداری بانک‌ها از بخش دولتی به متنفذین (بخوانید خصولتی‌ها) حاصل دیگری نداشته است. البته برخی پژوهش‌ها نیز نشان می‌دهد عملکرد بانک‌های خصوصی شده در مقایسه با پیش از واگذاری به بخش خصوصی بهبود نسبی پیدا کرده است.



عکس: آیدا فریدی

قوانین و مقررات نظارتی بانک مرکزی نیز با کاستی‌های بسیار زیادی همراه است که باید در اسرع وقت اصلاح شوند؛ هرچند در برخی موارد برخی نهادهای قدرتمند وارد صنعت بانکداری شدند و بانک مرکزی از پس اجرای همین قوانین ناکافی و دارای ایراد هم بر نیامد

حکایت ابروی ناراست و چشم کور



محمدرضا خباز، نماینده ادوار مجلس شورای اسلامی با اشاره به تغییر رویکرد جهانی نسبت به اقتصاد دولتی به صمت گفت: یکی از اتفاقاتی که پس از یگانه شدن بلوک‌های اقتصادی افتاد، حرکت جهان به سمت سیستم اقتصاد آزاد بود؛ به‌ویژه کشورهایی که اقتصاد دولتی داشتند، وضعیت خود را با اقتصادهای آزادی که پیشرفت بسیار زیادی کرده بودند مقایسه می‌کردند و به همین دلیل تصمیم به رفتن به سمت اقتصاد غیردولتی گرفتند.

وی در ادامه افزود: مسیری که این کشورها در پیش گرفتند کاملا درست بود، چون با سیستم اقتصاد دولتی نمی‌توان به سمت توسعه همه‌جانبه حرکت کرد و تجربه بشری هم بر این موضوع مهر تایید می‌زند.

استارت خصوصی‌سازی در نظام بانکی

خباز با یادآوری نحوه طرح مسئله ایجاد بانک‌های خصوصی عنوان کرد: در مجلس چهارم که بنده مخبر (سخنگو) کمیسیون اقتصادی بودم طرح تاسیس بانک‌های خصوصی مطرح شد و بنده نیز در صحن مجلس از این طرح دفاع کردم که در نهایت رای اکثریت را از همان مجلس گرفت؛ به‌عبارتی می‌توان گفت استارت ایجاد بانک‌های خصوصی از مجلس چهارم شورای اسلامی خورد و در دوره‌های بعدی اجرا شد.

یک پرسش کلیدی

سخنگوی سابق کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی با انتقاد از عملکرد بخش خصوصی در صنعت بانکداری به صمت گفت: سوال اینجاست که چرا ما به بانک‌های خصوصی پناه بردیم؛ آن هم در شرایطی که نه‌تنها این بانک‌ها نتوانستند با بدنه نظام بانکی بین‌الملل ارتباط سازنده‌ای برقرار کنند تا باری از روی دوش اقتصاد کشورمان بردارند، بلکه شاهدیم همین بانک‌های خصوصی به‌عنوان معضلی جدید بر مشکلات انبوه اقتصاد ایران افزوده شدند؛ به‌عبارتی بانک‌های خصوصی نه‌تنها ابرو را درست نکردند، بلکه چشم را هم کور کردند.

رباخواری مدرن

خباز به دستکاری صورت‌های مالی و آمارسازی بانک‌های خصوصی نیز اشاره کرد و یادآور شد: ما خبر داریم که متاسفانه تعدادی از بانک‌های خصوصی با عددسازی و بدون داشتن گردش مالی واقعی، آمارهایی را مبنی بر گردش مالی بسیار بالا ایجاد می‌کنند که به‌اعتقاد من خیانت بزرگی به اقتصاد یک کشور است؛ بنابراین می‌توان گفت بانک‌های خصوصی نه‌تنها نتوانستند تمایل مردم به بانک‌ها را افزایش دهند، بلکه همان تتمه اعتمادی هم که به بانک‌ها وجود داشت از بین رفت. وی ادامه داد: از طرفی هم با شروع به کار بانک‌های خصوصی شاهد گسترش رباخواری بودیم. زمانی که بانک‌های دولتی تا سقف ۲۰ درصد بهره می‌گرفتند، بانک‌های خصوصی تا ۴۰ درصد نیز از مردم بهره دریافت می‌کردند که مصداق بارز رباخواری مدرن است.

بنگاهداری به‌جای خدمات‌رسانی

استاندار سابق استان سمنان با اشاره به تبعات منفی بنگاهداری بانک‌ها در زمینه‌های مختلف اقتصادی بیان کرد: روند کار به‌گونه‌ای پیش رفت که بانک‌های خصوصی به‌جای خدمات‌رسانی در بخش‌های تولید و... وارد بحث بنگاهداری شدند که تا امروز تبعات مخرب بسیار گسترده‌ای داشته است. البته این موضوع تنها به بانک‌های خصوصی محدود نمی‌شود؛ برای مثال در دوران دولت‌های نهم و دهم شاهد ایجاد حدود ۴۰ موسسه مالی و اعتباری بودیم که هر یک به‌نحوی اقتصاد ما را دچار زیان کردند، این در حالی است که اقتصادهای بسیار بزرگ و توسعه‌یافته که چندین برابر ما جمعیت دارند، در نهایت ۱۰ تا ۱۵ بانک دارند اما در آن سال‌ها شاهد صدور مجوزهای پرشماری برای موسسات مالی و اعتباری بودیم.

وی در ادامه یادآور شد: این رویکرد در سایر بخش‌ها نیز وجود دارد، اما این مجموعه‌ها یادشان رفته که اجازه تاسیس بانک‌های خصوصی تنها با هدف بهبود خدمات‌رسانی صادر شد؛ نه اینکه برخی وارد حوزه‌های مختلف شوند تا به هر قیمتی و بدون در نظر گرفتن منافع ملی اقدام به ثروت‌اندوزی کنند.

ادغام، ضروری است

خباز در پایان با یادآوری ادغام بانک‌های نظامی در بانک سپه، خاطرنشان کرد: اخیرا شاهد بودیم که ۵ بانک نظامی در هم ادغام شدند که کار درستی هم بود. به‌نظر می‌رسد درباره بانک‌های خصوصی هم باید همین اقدام انجام شود. بسیاری از این بانک‌های خصوصی را باید با برخی بانک‌های دولتی ادغام کرد تا هزینه‌های بانک‌ها کاهش پیدا کند. این راهکار می‌تواند معضلی را از معضلات اقتصاد کشور بکاهد و باری از دوش نظام بانکی کشور بردارد.

> بانک‌های خصوصی نه‌تنها نتوانستند با بدنه نظام بانکی بین‌الملل ارتباط سازنده‌ای برقرار کنند تا باری از روی دوش اقتصاد کشورمان بردارند، بلکه شاهد این هستیم که به‌عنوان معضلی جدید بر مشکلات انبوه اقتصاد ایران افزوده شدند

بر آیند عملکرد بانک‌های خصوصی



سید کمال سیدعلی، معاون ارزی سابق بانک مرکزی ایران با تاکید بر اهمیت خصوصی‌سازی و ورود بخش خصوصی به نظام بانکی کشور به صمت گفت: ایجاد بانک‌های خصوصی در نظام بانکداری کشورمان امری بدیهی و لازم بوده است؛ یعنی فعالیت بخش خصوصی در این حوزه بسیار مهم و ضروری است.

سیدعلی در ادامه افزود: اینکه عملکرد بانک‌های خصوصی در سال‌های اخیر به چه نحو بوده، مسئله مناقشه‌برانگیزی است که باید مورد بررسی دقیق قرار بگیرد.

وی با اشاره به نقش بانک‌های خصوصی در دور زدن تحریم‌ها عنوان کرد: نباید فراموش کرد که بانک‌های خصوصی در دوران تحریم توانستند نقش مهمی در دور زدن محدودیت‌ها بازی کنند و در شرایط سخت اقتصادی به کمک کشور آمدند، اما کاستی‌های زیادی در این حوزه وجود دارد که باید مورد توجه قرار گیرد. به‌هر حال باید توجه داشت که وجود این اشکالات و ایرادات به‌معنای اشتباه بودن ایجاد بانک‌های خصوصی نیست، زیرا این کار باید انجام می‌شد و در ضروری بودن آن هیچ شک و شبهه‌ای وجود ندارد.

نظارت مخدوش

معاون سابق ارزی بانک مرکزی با انتقاد از نحوه صدور مجوزها برای تاسیس بانک‌های خصوصی و موسسات مالی به صمت گفت: درباره صدور مجوزها برای تاسیس بانک‌ها و موسسات مالی و اعتباری شاهد تخلفاتی بودیم که باعث شد بانک مرکزی از انجام وظایف نظارتی خود ناتوان شود؛ برای مثال نهادهایی پشت سر این مجوزها بودند که زور بانک مرکزی به آنها نمی‌رسید. از جمله این نهادها می‌توان به شهرداری‌ها و برخی نهادهای نظامی اشاره کرد که اقدام به تاسیس بانک‌های گوناگون کردند.

این کارشناس امور بانکی در ادامه به هزینه‌های نظارت ناکافی در نظام بانکی کشور اشاره کرد و یادآور شد: برخی بانک‌ها و موسسات مالی به‌طور کلی مجوزی نداشتند و پس از ورشکستگی هم شاهد بروز مشکلاتی بودیم که باعث شد بانک مرکزی برای جبران خسارات وارده دچار چالش‌های جدی شود.

اصلاح قوانین ضروری است

سیدعلی در پایان با تاکید بر ضرورت اصلاح قوانین نظارتی بانک مرکزی، خاطرنشان کرد: این بانک‌ها منافع شخصی و سهامداری خود را در اولویت قرار دادند و همین رویکرد باعث شد نظام بانکی کشور با مشکلات عدیده‌ای مواجه شود. البته لازم به تاکید است که قوانین و مقررات نظارتی بانک مرکزی نیز با کاستی‌های بسیار زیادی همراه است که باید در اسرع وقت اصلاح شوند؛ هرچند در برخی موارد برخی نهادهای قدرتمند وارد صنعت بانکداری شدند و بانک مرکزی از پس اجرای همین قوانین ناکافی و دارای ایراد هم بر نیامد.

سخن پایانی...

بسیاری از کارشناسان به این مسئله اعتقاد دارند که یکی از دلایل تشدید تورم در یک دهه اخیر فعالیت نامولد و مخرب بانک‌های خصوصی و همچنین موسسات مالی و اعتباری است که بانک مرکزی را مجبور به خلق پول با هدف نجات‌شان از ورشکستگی کرده‌اند. اگر این ادعا درست باشد که باتوجه به شواهد به‌نظر می‌رسد احتمال صحت داشتن آن کم نیست می‌توان گفت اغلب بانک‌های خصوصی و تقریبا همه موسسات مالی فعال در سال‌های ۹۰ تا ۹۲ مجموعه‌هایی ورشکسته هستند که بانک مرکزی و نظام اقتصادی کشور تنها به‌دلیل جلوگیری از ایجاد موج اعتراض بین سپرده‌گذاران مجبور به حمایت نقدی از آنها هستند. این سازکار نیز هیچ معنا و مفهومی غیر از وبال گردن بودن مجموعه‌هایی که مصداق این معادله هستند ندارد زیرا سازکار نااندیشیده و غلط خصوصی‌سازی در ایران کار را به جایی رسانده که هزینه تاخت‌وتاز بخش خصوصی در نظام بانکی بر گرده مردمی سنگینی می‌کند. بخشی که طعم واگذار شدن مجموعه‌های گوناگون به بخش خصوصی واقعی را نچشیده است.

معرفی کتاب

آشنایی با روش‌های تامین مالی و مدیریت طرح



کتاب «آشنایی با روش‌های تامین مالی و مدیریت طرح» منتشر شد.

آکادمی سامان به همت بانک سامان با حمایت هیات‌مدیره این بانک به‌عنوان دریچه‌ای برای ورود دانش مالی و بانکی روز جهان به پیکره اجرایی گروه سامان و نظام مالی کشور تاسیس شده است.

یکی از برنامه‌های اجرایی آکادمی سامان، ارتباط مستمر با نهادهای بین‌المللی آموزش علوم بانکی است و بر این اساس در کنار طراحی و برگزاری دوره‌های آموزشی گوناگون حضوری و مجازی، تهیه و تولید کتاب و جزوه‌های آموزشی در دستور کار این آکادمی قرار دارد.

اثر پیش رو به‌عنوان بخشی از فرآیند مهم بانکداری اعتباری و تامین مالی درباره چگونگی مدیریت طرح‌ها و پروژه‌های تولیدی صنعتی که در کشور اجرا و برای تامین مالی از نظام بانکی کشور کمک گرفته می‌شود با همکاری گروهی از متخصصان و زیر نظر دکتر حسین نقی‌پورمنصور که از تجارب ارزشمندی در این زمینه برخوردار است، تدوین شده است.

در پیش‌گفتار این کتاب اظهار امیدواری شده با بهره‌گیری از این مجموعه آثار، بتوان گامی موثر در ساده‌سازی فرآیندهای مربوط برای کارکنان بانک‌ها برداشت.

بزرگ‌ترین رویداد تعاونی در جهان

۱۲ تیر ماه مصادف با ۳ ژوئیه ۲۰۲۱ به‌عنوان روز جهانی تعاون نام‌گذاری شده است. تاریخچه این روز به یک قرن پیش و به سال ۱۹۲۳ برمی‌گردد که برای نخستین‌بار اتحادیه بین‌المللی تعاون نخستین شنبه ماه ژوئیه را به‌عنوان روز جهانی تعاون نام‌گذاری کرد که از آن زمان تاکنون از سوی کشورهای جهان جشن گرفته می‌شود. به گزارش ایسنا، هدف از برگزاری این مناسبت، افزایش آگاهی از مزایا و تاثیرات بخش تعاون، افزایش مشارکت تعاونی‌ها، تقویت و گسترش مشارکت بین‌المللی، توسعه کسب‌وکار با رویکرد تعاون و برجسته کردن اهداف سازمان ملل و جنبش بین‌المللی تعاون است. شعار امسال روز جهانی تعاون «باهم بهتر از نو بسازیم» است. برگزاری این رویداد در شرایطی است که جهان با ویروس مرگبار کرونا دست‌وپنجه نرم می‌کند. کووید-۱۹ بر معیشت افراد و گروه‌های گوناگون جامعه و فعالیت بسیاری از کسب‌وکارها تاثیر گذاشته است. شعار روز جهانی تعاون در ۲۰۱۹، «کار شایسته» بود و پیام آن تقویت تعاونی‌ها به‌عنوان بنگاه‌های اقتصادی مردم‌محور بود که به‌طور دموکراتیک اداره و کنترل می‌شوند و توسعه انسانی و عدالت اجتماعی را در اولویت کاری خود قرار می‌دهند. شعار روز جهانی تعاون در ۲۰۲۰ اقدامات تعاونی‌ها برای مقابله با تغییرات اقلیمی بود؛ نام‌گذاری این رویداد از آن جهت بود که تعاونی‌ها در سراسر جهان در چنین روزی باهم متحد شده و با تغییرات اقلیمی مقابله کنند، چراکه هیچ کشوری از تغییرات اقلیمی مصونیت ندارد. انتشار گازهای گلخانه‌ای نسبت به سال ۱۹۹۰، افزایش ۵۰ درصدی داشته است.

با بررسی گردش مالی تعاونی‌ها در سال ۲۰۲۰ نمایان شد

نیوزلند، نمونه موفق اقتصاد تعاونی‌محور

ترجمه و تدوین
سهند اینانلو
editor@smtnews.ir



با نگاهی به آمار و ارقام مربوط به گردش مالی تعاونی‌ها در سال ۲۰۲۰ متوجه می‌شویم که امریکا، فرانسه، آلمان، ژاپن و هلند، ۵ کشور برتر در زمینه گردش مالی بخش‌های اشتراکی یا همان تعاونی‌ها هستند، کشورهایی مانند نیوزلند، سوئد و استرالیا نیز به ترتیب در رده‌های هجدهم، نوزدهم و بیستم قرار دارند.

البته این مسئله به معنای سهم بالای تعاونی‌ها در ساختار اقتصادی این کشورها نیست، بلکه به‌دلیل بالا بودن GDP، گردش مالی تعاونی‌ها نیز بالاتر است. اما وقتی به سهم تعاونی‌ها در اقتصادهای پویا در جهان می‌نگریم، نیوزلندی‌ها را در صدر جدول می‌بینیم، زیرا تعاونی‌ها سهمی بیش از ۳۵درصد در این کشور ۴ و نیم میلیون نفری دارند که حدود یک‌سوم جمعیت عضو این مدل‌ها هستند.

بسیاری معتقدند دلیل افزایش گرایش به مدل تعاونی در جهان (به‌ویژه در اقیانوسیه و اروپا) کاهش چشمگیر ریسک‌های سرمایه‌گذاری در حوزه‌های گوناگون است به‌گونه‌ای که داده‌های به‌دست آمده از اقتصاد ایالات‌متحده نشان می‌دهد ۶۰ تا ۸۰ درصد از شرکت‌های متعلق به سرمایه‌گذاران پس از سال اول شکست‌خورده و ورشکست شده‌اند، درحالی‌که فقط ۱۰ درصد شرکت‌های تعاونی در سال اول با شکست مواجه می‌شوند. بررسی‌ها حاکی از آن است که پس از ۵ سال فقط ۵ درصد شرکت‌های سرمایه‌گذاری خصوصی به فعالیت خود ادامه می‌دهند، درحالی‌که تقریبا ۹۰ درصد تعاونی‌ها کار خود را ادامه داده و حتی موفق به توسعه مجموعه خود می‌شوند.

اما اغلب پژوهشگران اقتصادی بر این باورند که ساختار اقتصادی تعاونی‌محور نیوزلند مهم‌ترین الگو در این حوزه است که می‌تواند به‌عنوان نمونه‌ای موفق در برابر دیدگان جهانیان قرار گیرد. نقش تعاونی‌ها در این کشور به‌اندازه‌ای پررنگ است که نتایج آن را می‌توان علاوه بر اقتصاد در بخش‌های فرهنگی، سیاسی، محیط زیستی، ورزشی و... نیز مشاهده کرد.

با نگاهی به آمار درآمد مجموعه‌های مشارکت‌محور در نیوزلند متوجه می‌شویم که هر تعاونی به‌طور متوسط در سال درآمدی افزون‌بر ۱۷میلیون دلار دارد و ضریب موفقیت آنها نیز بیش از ۹۲درصد است. البته نقدهایی هم به این سیستم وارد می‌شود، زیرا بسیاری از منتقدان معتقدند این حوزه به‌طور کلی فقط در انحصار ۳۰ شرکت تعاونی عظیم است که در حوزه‌های گوناگون اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و... فعال هستند. این عده اعتقاد دارند فضای انحصاری که شرکت‌های عمده تعاونی ایجاد کرده‌اند اجازه رشد و توسعه به مجموعه‌های تازه تاسیس و کوچک‌تر را نمی‌دهد، زیرا همه این ۳۰ تعاونی در قراردادی نانوشته سیستمی سینرژیک را ایجاد کرده‌اند که فضا را برای دیگران محدود کرده است. اما با توجه به بازدهی این بخش در نیوزلند می‌توان گفت که تعاونی‌های تازه‌تاسیس با استفاده از همکاری و تعامل با همان ۳۰ شرکت بزرگ امکان توسعه‌بخشی خود را دارند و می‌توانند با افزایش اعضای خود زمینه را برای گسترش دامنه فعالیت‌های خود فراهم کنند.

سیستم مشارکت‌محور در اقتصاد نیوزلند

شرکت‌های تعاونی در نیوزلند بیش از ۱.۴ میلیون نفر عضو دائم دارند که حدود یک‌سوم کل جمعیت کشور (۴.۵میلیون نفر) را شامل می‌شوند. وقتی صحبت از بازدهی شرکت‌های تعاونی در نیوزلند می‌شود با رقم شگفت‌انگیز ۴۲.۳ میلیارد دلاری مواجه می‌شویم که برای کشوری با جمعیت نیوزلند فوق‌العاده بالاست. دارایی‌های جانبی این شرکت‌ها نیز ارزشی افزون‌بر ۳۳.۵ میلیارد دلار داشته که حدود ۲میلیارد دلار آن در قالب بدهی باید به بستانکاران واگذار شود.

درآمد ۳۰ شرکت بزرگ و عمده تعاونی در نیوزلند حدود ۱۷.۵ درصد از کل تولید ناخالص داخلی این کشور را شامل می‌شود که خود نشانگر نقش فوق‌العاده مهم این شرکت‌ها در شئونات زندگی شهروندان نیوزلندی است. طبق آماری که در سال ۲۰۱۹ ارائه‌شده این ۳۰ شرکت حدود ۵۰ هزار نفر را در استخدام خود داشته و حدود ۲۸هزار نفر را به‌طور غیرمستقیم تامین می‌کنند.

نیوزلند نیز مانند سایر کشورهای جهان که از مدل تعاونی در اقتصاد بهره می‌برند، بیشترین فعالیت را در حوزه کشاورزی داشته، به نحوی که بیش از ۶۵درصد شرکت‌های تعاونی در این حوزه فعال هستند. حدود ۳۱ درصد از مجموعه‌های اشتراکی فعال در نیوزلند نیز در بخش خریدوفروش عمده و خرده مشغول به کار بوده و ۳.۴ درصد این شرکت‌ها نیز مربوط به بخش بانک، بیمه و تجارت هستند.

طبق گزارشات وزارت کار دولت اوکلند که در سال ۲۰۲۰ از وضعیت اشتغال شهروندان این کشور در مجموعه‌های مشارکتی منتشرشده، ۸۲.۸ درصد نیروی کار شاغل در بخش تعاونی مربوط به شرکت‌های تعاونی کشاورزی بوده، ۱۰.۷ درصد مربوط به حوزه خرده‌فروشی و عمده‌فروشی و حدود ۴.۵ درصد از این جمعیت نیز ازسوی شرکت‌های تعاونی بخش بانک و بیمه نیوزلند به استخدام درآمده‌اند.

البته مقایسه این آمار با آنچه در جهان جریان دارد این واقعیت را به ما نشان می‌دهد که ظاهرا نیوزلندی‌ها از الگوی تعاونی‌ها و پراکندگی آنها در سایر کشورها تبعیت می‌کنند، زیرا در سراسر جهان تعداد شرکت‌های تعاونی کشاورزی به مراتب بیشتر از سایر بخش‌هاست.

سهم شرکت‌های مشارکتی در اقتصاد نیوزلند

تعاونی‌های فعال در بخش کشاورزی و محصولات غذایی نیوزلند درآمدی افزون‌بر ۶۵.۲ درصد داشته که خبر از تسلط کامل این شرکت‌های کشاورزی بر اقتصاد تعاونی نیوزلند می‌دهد. بررسی‌های موسسه تحقیقاتی World Cooperative Monitor از بیش از ۳۰۰ شرکت تعاونی در جهان نشان می‌دهد بیش از ۳۳درصد مجموعه‌های پیروی‌کننده از این چارچوب در حوزه کشاورزی و تولید محصولات غذایی فعالیت دارند. اما در مقایسه با نیوزلند می‌توان از سهم حدود دو برابری صنعت کشاورزی در اقتصاد تعاونی‌محور این کشور خبر داد که به معنای توسعه این صنعت است.

▣ عمده‌فروشی و خرده‌فروشی

اگر درآمد شرکت‌های مشارکتی را محور پژوهش خود قرار دهیم، درمی‌یابیم که بخش بزرگ دیگری که در اقتصاد تعاونی نیوزلند فعالیت دارد شرکت‌های مشارکتی خرده‌فروشی و عمده‌فروشی است که ۳۰.۳ درصد از درآمد این بخش را تشکیل می‌دهد. در این زمینه هم نیوزلندی‌ها نسبت به نرم جهانی با بیش از دو برابر توسعه در تعداد و درآمد مجموعه‌های تعاونی خرده‌فروشی و عمده‌فروشی به‌عنوان یکی از کشورهای پیشرو در این زمینه به‌شمار می‌روند اما در مقایسه با رقیب و همسایه دیرینه خود تفاوتی حدود ۳ برابری را شاهد هستیم، زیرا درآمد شرکت‌های تعاونی این حوزه در استرالیا حدود ۱۰ درصد از کل درآمد این بخش را شامل می‌شود.

▣ بانک و بیمه

شرکت‌های تعاونی فعال در بخش بانک و بیمه نیز با وجود تعداد اندک اشتغالزایی که داشته‌اند، بیشترین ارزش دارایی را در میان سایر رقبای خود دارند به‌گونه‌ای که با وجود سهم اندک بانک و بیمه در تعداد اعضای تعاونی‌ها حدود ۷۰ درصد دارایی‌های این بخش متعلق به بانک و بیمه‌هایی است که با تبعیت از الگوی تعاونی اداره می‌شوند. این موضوع موردانتقاد بسیاری از مخالفان اجرای سیستم تعاونی در جهان است که به ایجاد اختلاف طبقاتی بین شرکت‌های تابع اشاره دارد اما با نگاه به خروجی اجرای این سیاست‌ها در جهان می‌توان دریافت که دولت‌ها می‌توانند با حرکت به این‌سو میزان رفاه اجتماعی را به میزان قابل‌توجهی افزایش داده و سطح کیفیت زندگی شهروندان را بهبود بخشند.

شرکت‌های تعاونی در نیوزلند بیش از ۱.۴ میلیون عضو دائم دارند که حدود یک‌سوم کل جمعیت این کشور (۴.۵میلیون نفر) را شامل می‌شوند

سخن پایانی

تقویت فرهنگ تعاون و تعاون‌گرایی همراه با قراردادن تعاونی‌ها در مسیر رقابتی شدن، برای بیشتر کشورهای پیشرفته جهان نوعی بهره‌وری در حوزه اقتصاد به‌شمار می‌آید؛ به‌طوریکه به‌طور میانگین سهم تعاون در این کشورهای پیشرفته اروپایی بین ۷ تا ۸ درصد است. تعاون یکی از معدود مدل‌هایی است که اقتصاد را به سمت تحقق عدالت اجتماعی و توسعه همه‌جانبه سوق داده و راستای جهش اقتصادی قرار می‌دهد.

منبع: www.auckland.ac.nz

۷ شرکت تعاونی موفق در قلب نظام سرمایه‌داری جهان

در حالی سهم تعاونی‌ها از اقتصاد ایران فقط ۸ درصد است که این مدل از بنگاهداری در سال‌های گذشته موقعیت خود را در بسیاری از کشورها تثبیت کرده است. شاید کمتر کسی احتمال فعالیت موثر شرکت‌های تعاونی در امریکای سرمایه‌داری را بدهد اما بررسی‌ها نشان می‌دهد اتفاقا شرکت‌هایی در این قالب موقعیت مساعدی در این کشور دارند؛ شرکت‌هایی با درآمدهای چندصد میلیون دلاری و اشتغال قابل‌توجه.

▣ سی‌اچ‌اس(CHS)

سی‌اچ‌اس، یک شرکت تعاونی در عرصه کشاورزی است که ریشه تاسیس آن به سال ۱۹۳۱ بازمی‌گردد. دفتر مرکزی این شرکت در مینه‌سوتای امریکاست و تعداد کارمندان آن ۱۲.۱۵۷ نفر هستند.

محصولات کشاورزی این شرکت تعاونی به ۶۵ کشور صادر می‌شود و در عرصه کشاورزی براساس استانداردهای امریکا توانسته ۱۰۰ جایزه برترین شرکت تعاونی در امریکا را به‌دست آورد. درآمد خالص این شرکت در سال ۲۰۱۸ به‌طور تقریبی ۳۱.۹۳۵ میلیارد دلار بوده است.

▣ شرکت تعاونی لبنیه امریکا (Dairy Farmers Of America)

این شرکت تعاونی در کانزاس امریکا قرار دارد و در عرصه دامپروری و محصولات دامی فعالیت می‌کند. تعداد کارمندان این شرکت ۶ هزار نفر بوده و در سال ۱۹۹۸ تاسیس شده است. این شرکت به‌تنهایی ۳۰ درصد نیاز امریکا به شیر را تامین می‌کند و محصولات دامی این شرکت به ۱۷ شرکت تولیدی دیگر برای تولید بستنی و... در امریکا فرستاده می‌شود. درآمد خالص این شرکت سالانه ۱۴.۷۰۰ میلیارد دلار بوده است.

▣ لند او لوکاس (Land O Lakes)

دفتر اصلی این شرکت تعاونی در مینه‌سوتای امریکا قرار دارد و ۱۰ هزار نفر در این شرکت مشغول به کار هستند. این شرکت نیز در عرصه کشاورزی فعالیت می‌کند. «بیاید با یکدیگر دنیا را بهتر کنیم از این طریق که با یکدیگر کار کنیم و همسایه‌های خوبی برای یکدیگر باشیم» شعار این شرکت تعاونی است. درآمد خالص این شرکت در سال ۲۰۱۷ تقریبا ۱۳.۷۰۰ میلیارد دلار بوده است.

▣ غذای ویکفرن (Wakefern food corp)

این شرکت تعاونی که در عرصه خواربار در نیوجرسی فعالیت می‌کند در سال ۱۹۴۶ در کیزبی امریکا تاسیس شده و ۳۵ هزار نفر در آن مشغول به کار هستند. ۵۰ عضو این شرکت ۳۵۴ سوپرمارکت در اختیار دارند که به فروش محصولات آن می‌پردازند.

۷۷ درصد کارمندان این شرکت مرد و ۳۳ درصد آن زن هستند و میانگین حقوق آنها سالانه ۷۵ هزار دلار است. درآمد این شرکت در سال ۲۰۱۷ تقریبا ۱۲.۹۲۹ میلیارد دلار بوده است.

▣ هرآنچه به خواربار معروف است (Associated Whole Sale Grocers)

شرکت تعاونی امریکایی هرآنچه به خواربار معروف است در ایالت کانزاس قرار دارد و در سال ۱۹۲۴ تاسیس شده است. ۶۳ درصد از کارمندان این شرکت مرد و ۳۷ درصد آن زن هستند. میانگین درآمد کارمندان این شرکت سالانه ۷۲ هزار دلار است.

این شرکت امریکایی تعاونی به فروش محصولاتی می‌پردازد که از خواربار تشکیل شده‌اند یا آنها را در مراکز پخش خود یا در سوپرمارکت‌ها به فروش می‌رساند. درآمد این شرکت در سال ۲۰۱۷ تقریبا ۹.۷۰۴ میلیارد دلار بوده است.

▣ گروس (Gross)

گروس به‌معنای رشد، نام ششمین شرکت تعاونی موفق در جهان است که در شهر ایلینوی امریکا قرار گرفته و در سال ۱۹۲۷ تاسیس شده است. این شرکت تعاونی در عرصه کشاورزی فعالیت می‌کند و به تولید محصولات کشاورزی مانند دانه‌ها و روغن و... می‌پردازد. درآمد ناخالص این شرکت از فروش محصولات در سال ۲۰۱۸ به‌طور تقریبی ۷.۳۰۰ میلیارد دلار بوده است.

▣ همراهان سلامتی(Team xplore)

این شرکت تعاونی که در حوزه پزشکی فعالیت می‌کند در سال ۱۹۵۷ در ایالت مینه‌سوتا امریکا تاسیس شده و در حوزه خدمات دندان‌پزشکی و پزشکی در امریکا فعالیت می‌کند.

۲۵.۶۰۰ نفر در این شرکت مشغول به کار هستند و درآمد ناخالص آن در سال ۲۰۱۷ به‌طور تقریبی ۶.۶۴۷ میلیارد دلار بوده است.

نگاه روز

نگاهی به اتحادیه‌های کارفرمایی در قاره سبز

تدوین و ترجمه -سهند اینانلو: در دهه اخیر تعداد زیادی از اتحادیه‌های کارفرمایی در کشورهای گوناگون جهان ظهور و بروز یافته‌اند اما این اتفاق در هر نقطه از کره خاکی با اهدافی متفاوتی روی داده است. قدیمی‌ترین ساختارهای اتحادیه‌ای در کشورهای غربی اروپا پدید آمده‌اند و حتی برخی مطالعات نشان می‌دهند ایجاد اتحادیه‌های کارفرمایی به اوایل قرن ۲۰ میلادی بازمی‌گردد، در حالی که همین ساختارها در امریکا حدود ۳۰ تا ۴۰ سال سابقه فعالیت داشته و می‌توان آنها را نوپا دانست. سازمان کارفرمایی اتحادیه اروپا در مطالعه‌ای تطبیقی، اقدام به بررسی عملکرد ۳ عضو خود کرده که مجارستان، اسلوونی و نروژ را شامل می‌شود. این پژوهش که تمرکز خود را بر نهادهای بین‌سازمانی گذاشته (که انجمن‌های ملی کارفرمایان نامیده می‌شوند.) در هر یک از این ۳ کشور فاکتورهایی مانند عضویت، وظایف و مسئولیت‌ها، نوع ساختارها و... را موردبررسی قرار داده است. مهم‌ترین نتیجه این تحقیق این است که سازمان‌های کارفرمایی از طریق مذاکرات جمعی، لابی‌های سیاسی و مشارکت در نهادهای قانونی می‌توانند اثربخشی قابل‌توجهی بر مسائل صنفی داشته باشند. البته ساختار این نهادها در کشورهای موردبحث به میزان چشمگیری با یکدیگر متفاوت است. به‌عنوان‌مثال در برخی کشورها فقط یک انجمن کارفرمایی وجود دارد اما در برخی دیگر، بیش از ۷ انجمن در زمینه‌های صنفی و اتحادیه‌ای فعال هستند. نقطه اشتراک بین هر ۳ ساختار اتحادیه‌های صنفی این است که عضویت در آنها هیچ محدودیت خاصی نداشته و مشاغل گوناگون می‌توانند بدون مانع عضو این اتحادیه‌ها شوند. همین مسئله باعث‌شده سطح عضویت در اتحادیه‌های کارفرمایی به نسبت پایدار باشد. همین مشخصه نیز سبب شده کارآیی این نهاد بسیار بالا باشد، زیرا اعضا می‌توانند در زمینه‌های گوناگونی مانند حفاظت از محیط‌زیست، افزایش بهره‌وری و سودآوری بیشتر با یکدیگر به تعامل بپردازند. به‌طور کلی در کشورهایی که دولت‌ها سیاست‌های رفاهی را سرلوحه کار خود قرار می‌دهند، فعالیت اتحادیه‌های کارفرمایی بسیار محدودتر از اتحادیه‌های کارگری است و به همین دلیل تفاوت زیادی بین کشورهای حوزه اسکاندیناوی (نروژ) با اعضای باشگاه اروپای شرقی (مجارستان و اسلوونی) وجود دارد. اتحادیه‌های کارفرمایی سازمان‌هایی هستند که برای ساماندهی و پیشبرد منافع جمعی کارفرمایان در بازار کار طراحی شده‌اند. البته باید توجه داشت که دامنه و محتوای این منافع جمعی در مقایسه با منافع فردی کارفرما، نه‌تنها چندان ملموس و قابل‌درک نیست، بلکه در اغلب ساختارهای یادشده قابل تفسیر است. به همین دلیل گفته می‌شود ساختار، اساسنامه عضویت و وظایف سازمان‌های کارفرمایی به‌طور گسترده‌ای در کشورهای مختلف از جمله اعضای اتحادیه اروپا متفاوت است. یکی از تفاوت‌ها در تضاد منافع بین کارفرمایان خرد و کلان است. به‌عنوان‌مثال، شرکت‌های بزرگ به‌راحتی قادر به تصمیم‌گیری آگاهانه درباره منافع مجموعه خود در بازار کار هستند و به همین دلیل مایل هستند به‌طور جداگانه و راسا منافع خود را تبیین و پیگیری کنند. این ویژگی کارفرمایان در مجموعه‌های بزرگ و کلان باعث‌شده صاحبان مشاغل بزرگ علاقه چندانی به عضویت در اتحادیه‌های کارفرمایی نداشته باشند، زیرا خود به‌عنوان یک وزنه سنگین در بازار کار می‌توانند نقش‌آفرین باشند. در مقابل این دسته از کارفرمایان، صاحبان کسب‌وکارهای کوچک را داریم که برای دستیابی به منافع خود ترجیح می‌دهند به عضویت اتحادیه‌های کارفرمایی درآیند تا بتوانند مطالبات خود را پیگیری کنند. الگوهای گوناگونی در سطح جهان وجود دارد که کارفرمایان بخواهند در قالب یک اتحادیه گرد هم جمع شوند. به‌عنوان‌مثال، می‌توان به اتحادیه‌های کارفرمایی در ایالات‌متحده امریکا اشاره کرد که به‌طور کلی با نسخه اروپایی آن در تعارض است. همان‌طور که گفته شد، رویکرد خاص فردگرایانه در ایالات‌متحده امریکا در تضاد با ساختارهای اروپایی است که سعی در محوریت‌بخشی به جمع دارند. در کشورهای اروپایی عاملیت اتحادیه‌های کارفرمایی به مراتب بیش از مجموعه‌های تولیدی کلان است که قصد دارند به‌تنهایی و با اتکا به ثروت خود اقدام به لابی‌گری و گرفتن امتیاز از دولت و سایر نهادهای قدرت کنند. همین رویکرد باعث شده رابطه صنایع خرد با دولت‌ها در اروپا و امریکا به میزان قابل‌توجهی تفاوت داشته باشد، به‌نحوی که دولت‌های اروپایی به‌دلیل تعامل بالا با کارفرمایان در صنایع خرد امکان دخل و تصرف در قوانین بازار کار را دارند اما در ایالات‌متحده وضعیت به‌گونه دیگری است، زیرا کارفرمایان بزرگ‌تر منافع خود را حتی اگر در تعارض با کارفرمایان کوچک‌تر باشد به دولت‌ها تحمیل می‌کنند و دولت نیز به‌دلیل سیاست‌های عدم‌مداخله در بازار مطالبه‌ای از این قشر ندارد.

منبع: www.eurofound.europa.eu

دوشنبه
۱۴ تیر ۱۴۰۰- ۲۴ ذی‌القعده ۱۴۴۲ - ۵ ژوئیه ۲۰۲۱-شماره ۱۸۳۰-پیاپی ۳۱۴۸

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر: عاطفه خسروی

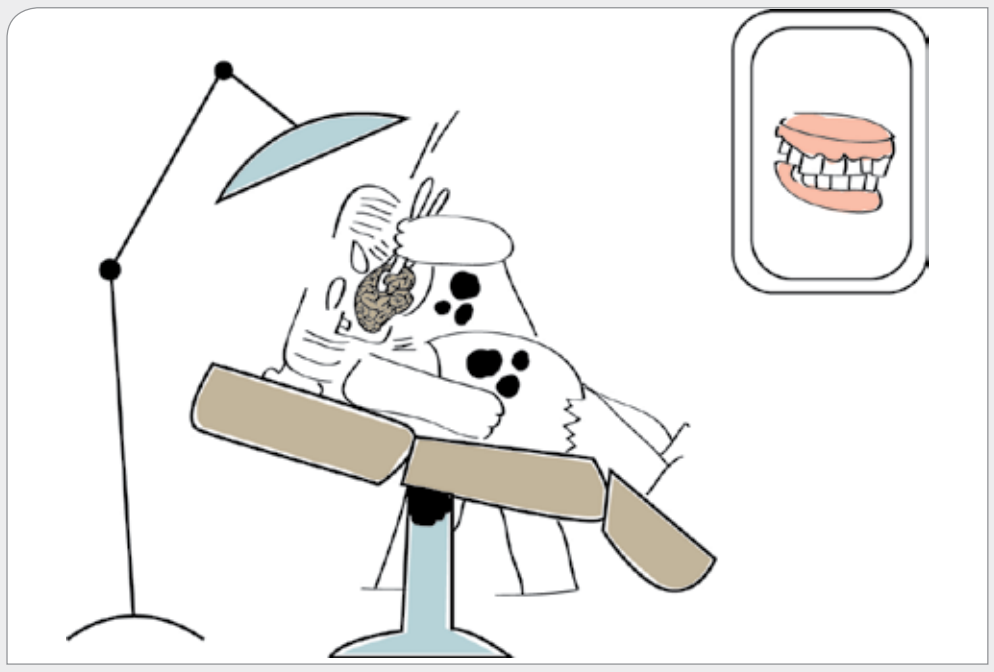
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰- پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱-۰۹۱۹۱۲۵۱۴۰۶
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کدپستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir آگهی: ads@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: شرکت چاپ رواق روشن‌مهر

info@smtnews.ir
www.smtnews.ir
instagram.com/smtnewspaper
telegram.me/smtnews
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با ۶۳ امتیاز رتبه ۲ در میان روزنامه های تخصصی مقام ۱ در میان روزنامه های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز



بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

در گفت‌وگوی دو فعال اقتصادی با صمت مطرح شد:

هیچ‌گاه نگاه استراتژیک به صنعت نداشته‌ایم

سهیل فرزین: کشورهای صنعتی با رویکردهای مختلفی از جمله «توسعه صادرات، جایگزینی واردات و ارتقای بخش کالای سرمایه‌ای یا ترکیبی از آنها» به توسعه صنعتی دست پیدا کرده‌اند. البته هر کدام از این رویکردها دارای پیامدهای مختلفی است و ارزیابی موفقیت کلی آنها بستگی به این دارد که کشور اجراکننده آن در پی دستیابی به چه هدفی است. پس از پیروزی انقلاب اسلامی تابه‌حال برنامه‌ای تحت عنوان استراتژی توسعه صنعتی در ایران تدوین و اجرایی نشده که شاید بتوان نخستین دلیل آن را فقدان فهم مشترک از مفهوم توسعه و برنامه‌ریزی توسعه در کشور عنوان کرد. کارشناسان فقدان نگاه استراتژیک در صنعت کشور را از مشکلات کلان اقتصاد ایران می‌دانند.

به گزارش صمت، استراتژی توسعه صنعتی به مجموعه‌ای از جهت‌گیری‌های بلندمدت دولت اطلاق می‌شود که در بعد خارجی چارچوب و نحوه ارتباط بخش صنعت کشور با اقتصاد جهانی را تعریف می‌کند و در بعد داخلی به‌طور غیرمستقیم بر تخصیص منابع بین صنایع یا گروه‌های صاحب نفوذ جامعه اثر می‌گذارد؛ بنابراین با در نظر گرفتن مفهوم توسعه صنعتی به‌عنوان یک مسیر یا یک مرحله از گذار توسعه اقتصادی، می‌توان استراتژی صنعتی را به نقشه راهی تشبیه کرد که سیاست صنعتی در لایه‌ای پایین‌تر از آن، ابزارها، بودجه، ملزومات و تاکتیک‌های اجرایی طی مسیر را مشخص می‌کند. در واقع، سیاست مذکور دربردارنده کلیه سیاست‌های صنعتی، تجاری، ارزی، پولی و مالی است که همگی در یک راستا و به‌صورت هماهنگ در جهت تحقق استراتژی توسعه صنعتی تنظیم می‌شوند.

نبود نگاه استراتژیک در صنعت کشور

مجیدرضا حریری- رئیس اتاق بازرگانی مشترک ایران و چین: موضوع تولید به‌ویژه تولید صنعتی در کشور بیشتر شبیه ضرب‌المثل نواختن شیپور از سر گشاد است. حدود ۵۰ سال است که اقتصاد ایران دچار تحولات و تغییرات اساسی شده و ما در تمام طول این مدت یک موضوع مهم را فراموش کرده‌ایم. طی ۳ دهه اخیر چندین بار در دولت‌های مختلف اقدام به تدوین استراتژی صنعتی در کشور کرده‌ایم که متاسفانه تاکنون به نتیجه نرسیده است. از سوی دیگر ما یک سند توسعه اقتصاد ملی داریم که در آن سند هم مشخص نیست چند درصد GDP کشور باید از طریق تولید و چه مقدار از طریق خدمات تامین شود؟ بعد از قید کردن این موضوع مهم در برنامه‌های توسعه‌ای خود باید بررسی کنیم که تولیدات صنعتی، معدنی و کشاورزی در GDP کشور چقدر سهم دارند؟ متاسفانه هیچ کدام از این موارد در استراتژی‌های صنعتی کشور قید نشده است. حداقل ۴ دهه است که ما ندای حمایت از تولید و صنعت را به عناوین مختلف سر می‌دهیم اما نتیجه تمام برنامه‌های حمایتی از صنعت کشور این بوده که امروزه نه صنعتگر راضی است و نه مصرف‌کننده محصولات صنعت و نه سیاست‌گذار. این موضوع نشان می‌دهد ما هیچ‌گاه نگاه استراتژیک به صنعت نداشته‌ایم و همواره درگیر شعارهای سطحی بوده‌ایم. امروزه واردات کالاهایی که توان تولید آن در داخل وجود دارد ممنوع شده است. پیش از این که این ممنوعیت وجود نداشت نیز تعرفه‌های سنگینی برای واردات وضع می‌شد تا از این طریق بتوانیم صنایع خود را قوی کنیم. نتیجه تمام این سیاست‌گذاری شرایط امروزی صنعت و تولید کشور است. امروزه در بازار لوازم خانگی که یکی از صنایع داخلی پرمصرف ما است کالای قاچاق از کشورهای همسایه وارد می‌شود. نکته اصلی اینجاست که این کالای قاچاق که با ارز آزاد و هزینه



مازاد کالاهای قاچاق وارد کشور می‌شود از لوازم خانگی ساخت داخل ارزان‌تر است؛ بنابراین به این نتیجه می‌رسیم که ما در حوزه سیاست‌گذاری ایراد داریم که چنین خروجی‌هایی را از صنعت کشور شاهد هستیم. تا زمانی که شرایط رقابت در کشور ما فراهم نشود و اقتصاد کشور شفاف و آزاد نباشد، با چالش‌های اینچنینی در صنعت و اقتصاد کشور مواجه خواهیم بود.

ایجاد زمینه فساد و رانت در بستر تولید

متاسفانه در کشور ما هر حرفه مقدسی می‌تواند به محلی برای رانت‌خواری تبدیل شود. همه رانت‌خواران بزرگ که در کشور شناسایی و برخی نیز دستگیر شده‌اند برای اینکه بتوانند اعمال خلاف، رانت‌خواری و فساد خود را انجام دهند در وهله اول اقدام به راه‌اندازی یک کارخانه کرده‌اند؛ به‌عبارتی در بستر تولید اقدام به فعالیت‌های اینچنینی کرده‌اند؛ بنابراین ما نباید هیچ فعالیت اقتصادی را نسبت به دیگری برتری دهیم و مقدس کنیم. باید به این نتیجه برسیم اگر تمام بخش‌های اقتصاد کشور فعالیتی درست و سالم داشته باشند محترم هستند. امروزه برخی شرکت‌ها مانند پتروشیمی‌ها و فولادی‌ها مشغول تولید ماده اولیه هستند. از آنجا که این شرکت‌ها انرژی تقریبا رایگان دریافت می‌کنند قادر به تولید و صادرات در شرایط کنونی کشور هستند؛ به‌عبارتی می‌توان گفت این شرکت‌ها محصول صادر نمی‌کنند، بلکه یارانه را به خارج از مرزها می‌فرستند. همچنین از آنجا که برای توسعه اقتصاد خود استراتژی معینی نداریم، به‌طور قطع در حوزه تولید نیز فاقد استراتژی هستیم. هر نوع حمایت از هر فعالیت اقتصادی اگر هدف‌دار نباشد نادرست است؛ بنابراین ما باید یک تحول فکری در اقتصاد خود ایجاد کنیم. نتیجه روش‌هایی که ما در ۵ دهه گذشته در اقتصاد کشور به‌کار گرفته‌ایم در حد نمره صفر بوده است.

ابزار رهایی کشور از درآمدهای نفتی

عباس آرگون- عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی: ما از بعد از انقلاب تاکنون همواره در شرایط تحریمی قرار داشته‌ایم و تنها شدت این تحریم‌ها در نوسان بوده است. در سال‌های اخیر تحریم‌های ظالمانه و بی‌سابقه‌ای به کشور تحمیل شد و فشار تحریم‌ها حداکثری بود و در همین راستا صادرات نفت ایران با مشکلات عدیده‌ای روبه‌رو شد. یکی از ابزارهایی که قادر است کشور را از وابستگی به درآمدهای نفتی نجات دهد و از شرایط کنونی خارج کند، حمایت از تولید و صادرات کالاهای غیرنفتی است. این امر در ذات خود مستلزم دیپلماسی قوی اقتصادی، ثبات قوانین و مقررات، حمایت از صادرکنندگان شناسنامه‌دار، تسهیل فرآیند صادرات و کمک به افزایش صادرات بنگاه‌های اقتصادی کوچک است. نباید فراموش کرد که صادرات بنگاه‌های کوچک اقتصادی موجب ارزآوری پایدار برای کشور و همچنین ایجاد درآمد خواهد شد. توجه به این موارد نباید در حوزه شعار باقی بماند. دولتمردان در دولت جدید باید موارد مطرح شده را مورد توجه قرار دهند تا شاهد افزایش صادرات کشور باشیم. اگر صادرات کشور افزایش یابد، به‌طور حتم کشور از وابستگی به درآمدهای نفتی رهایی پیدا خواهد کرد. با تحقق رشد صادرات، منابع ارزی کشور توسعه پیدا خواهد کرد و اشتغال بیشتری در کشور ایجاد خواهد شد. این اتفاق باید در حوزه‌هایی که از مزیت‌های صادراتی بیشتری برخوردارند رقم بخورد تا بتوانیم بازارهای هدف صادراتی را شناسایی کنیم و متناسب با آن بازار در داخل کشور با استفاده از فناوری‌های روز دنیا تولید با کیفیت داشته باشیم و با بسته‌بندی مناسب و متناسب با ذائقه کشورهای هدف صادراتی اقدام به صادرات کنیم. این امر مستلزم حمایت از صادرکنندگان که در خط مقدم جنگ اقتصادی هستند است و ثبات قوانین و مقررات، قابل پیش‌بینی کردن این قوانین و سرکوب نکردن نرخ ارز از مؤلفه‌های مهم افزایش صادرات کالاهای غیرنفتی کشور است.



عملکرد در حوزه تجارت خارجی

اگر بخواهیم ارزیابی کلی از عملکرد دولت تدبیر و امید داشته باشیم باید اذعان کنیم که این دولت در برخی مواقع عملکرد بسیار خوب و قابل قبولی داشته اما در موضوعاتی مانند دیپلماسی اقتصادی، قوانین و مقررات و حمایت‌ها عملکرد قابل دفاعی نداشت. بنا به همین دلایل در سال‌های اخیر، مخصوصا بعد از اعمال تحریم‌های جدید و لغو تحریم ما شاهد ریزش میزان صادرات کشور بوده‌ایم. کشورهای همسایه با جمعیت ۵۰۰ میلیون نفر ظرفیت مطلوبی برای صادرات به‌شمار می‌روند اما متاسفانه حجم صادرات ما به این کشورها بسیار اندک است؛ به‌عبارتی می‌توان گفت ظرفیت ۱۵ کشور همسایه نیز از دست رفت و ما نتوانستیم تامین‌کننده خوبی برای این کشورها و سهمی در واردات آنها داشته باشیم. سایر بازارهای صادراتی نیز وضعیت مشابه بازار کشورهای همسایه داشتند و متاسفانه از دست رفتند. ثبات نداشتن قوانین و مقررات نیز موجب آسیب‌های جدی به صادرکنندگان کشور وارد کرده است.

چشم‌انداز تجارت کشور در ۱۴۰۰

یکی از مباحث مهم در موضوع تجارت خارجی کشور حضور در پیمان‌های منطقه‌ای و بین‌المللی است. تحریم‌ها در واردات و صادرات کشور بسیار مهم هستند، چراکه موجب افزایش شدید هزینه‌ها می‌شوند و به همان میزان حاشیه سود را کاهش می‌دهند؛ بنابراین دولت جدید باید تنش‌زدایی در روابط بین‌المللی کشور را در اولویت اقدامات خود قرار دهد. اگر با یک دیپلماسی فعال تحریم‌ها کاهش پیدا کند و از سمت داخل نیز حمایت‌های موثر از صادرکنندگان کشور به عمل آید، با شرایط و ظرفیت‌های بالقوه موجود در کشور ما در آینده‌ای نزدیک شاهد افزایش چشمگیر میزان صادرات کشور خواهیم بود.

سخن پایانی...

باوجود اهمیت استراتژی توسعه صنعتی و قول دولت‌های مختلف مبنی بر تدوین این استراتژی، هنوز به طرح جامعی که قابلیت اجرایی هم داشته باشد، نرسیده‌ایم. برخی معتقدند «چیستی استراتژی توسعه صنعتی» یکی از مهم‌ترین چالش‌های تدوین این استراتژی در کشور است. ضمن اینکه وجود ذی‌نفعان متعدد و قدرتمند در این حوزه، نبود تناسب و تضاد منافع بخشی و نهادی با منافع ملی، عدم نقش‌آفرینی بخش خصوصی و فقدان ضمانت اجرایی برای انجام کار و پذیرش نتایج آن از دیگر چالش‌های موجود است. برای تدوین استراتژی توسعه صنعتی باید عزم ملی وجود داشته باشد و از تجربه کشورهای موفق در این حوزه بهره بگیریم. امید است با روی کار آمدن دولت جدید، شاهد تدوین استراتژی توسعه صنعتی باشیم.

یادداشت

اعتماد بزرگ‌ترین دارایی است



محمد فاضلی- پژوهشگر و جامعه‌شناس: مایلم به آن ایرانیان متخصصی که به احتمال زیاد بیش از یک سال زحمت کشیده و در آزمایشگاه، با همکاری بین‌المللی و شور و شوق، موفق به ساخت واکسن ایرانی کرونا شده‌اند، تبریک بگویم. آنها دانسته‌های‌شان را در خدمت تولید واکسن برای نجات جان هم‌وطنان و انسان‌ها قرار داده‌اند. خبر ساخت واکسن ایرانی در شرایط عادی، پس از یک سال و نیم بحران کرونا و همه مصائب آن، باید شور و شوقی در مردم برانگیزد اما چنین فضایی ایجاد نمی‌شود. اگرچه مهم است که کشوری در بین چند تولیدکننده معدود واکسن یک بیماری عالم‌گیر قرار بگیرد اما چرا شوری برنمی‌انگیزد؟ ساخت واکسن فرآیندی تخصصی و هرگونه آلودن آن به اغراض و اشخاص سیاسی از این فرآیند اعتبارزدایی می‌کند. عقلانیت بشر همان‌گونه که به تفکیک قوا رسیده، به تفکیک کارکردی ۴ عرصه اقتصاد، سیاست، جامعه و فرهنگ هم رسیده است. این ۴ عرصه با هم مرتبط هستند اما اگر در کار هم دخالت کنند، منطق‌شان را بر یکدیگر تحمیل کرده و یکدیگر را آلوده می‌کنند به نحوی که استقلال نسبی هر کدام مخدوش شود، اعتبارزدایی می‌شوند. رعایت نکردن اصول شفافیت در اطلاع‌رسانی درباره فرآیند تولید واکسن و اعتبارسنجی نشدن یا گزارش نکردن اعتبارسنجی انجام‌شده در فرآیند ساخت، اعتماد را مخدوش می‌کند. سابقه ارائه دستاوردهای محیرالعقول از درمان بیماری‌های لاعلاج تا داروها و تجهیزات خاص و در نهایت به نتیجه نرسیدن آنها، فضای بی‌اعتمادی شدیدی پدید آورده است. برخی از متخصصان، کل فرآیند اطلاع‌رسانی را مخدوش کرده‌اند. تبدیل کردن واکسن به یک ابزار حیثیتی و بار کردن معنایی سیاسی و بین‌المللی بر این محصول و تبدیل کردن آن به دنباله مناقشات سیاست خارجی ایران، جامعه را از سویه اجتماعی و افتخارآمیز آن دور کرده است. این‌ها همه به بی‌اعتمادی انباشته از گذشته افزوده‌شده و دستاوردی را که می‌تواند برای هر کشوری مهم باشد، به موضوعی حاشیه‌ای، بدون برانگیختن امید و شوقی در جامعه و حتی مستمسک برخی مناقشات و اعتراض‌ها در فضای مجازی و واقعی و حتی طنزهای گزنده بدل کرده است. اعتماد بزرگ‌ترین دارایی هر ملت و حکومتی است و بدون اعتماد، دستاوردهای افتخارآمیز ملت می‌تواند به ضد خود بدل شود. نخستین اولویت کشور، پیش از برجام، اصلاح یارانه‌ها، کنترل تورم یا هر کار دیگری، در پیش گرفتن راه‌ها و اجرای اقداماتی برای ارتقای اعتماد عمومی است.

از فضای مجازی

ناقوس خطر به صدا در آمده است

به‌تازگی نشریه «آسیا تایمز» در گزارشی با اشاره به جدی بودن کم‌آبی در ایران، می‌نویسد: «مشهور است که مقامات هنگام مواجهه با مخالفت‌ها و نارضایتی‌های عمومی شدت بحران‌های گوناگونی که با آن مواجه هستند را کم‌اهمیت جلوه می‌دهند. اکنون اما مقام‌های ایرانی به شکلی غیرمعمول، زنگ خطر را درباره بحران رو به گسترش کم‌آبی به صدا درآورده‌اند؛ بحرانی که می‌تواند درگیری‌های گسترده‌ای را برای دسترسی به این منبع حیاتی در ایران ایجاد کند. دولت ایران سرمایه‌گذاری زیادی روی ساخت سدها در سراسر آن کشور انجام داده است. استخراج بی‌رویه از سدها در دهه‌های گذشته باعث از بین رفتن ذخایر آبی افزون‌بر ۱۳۰ میلیارد مترمکعب شده و تراز آب‌های سفره‌های زیرزمینی ایران نیز درحال‌حاضر منفی است. این کاهش ذخایر آب همزمان با فشار شدید بر دولت برای تامین آب آشامیدنی مناطق کمتر توسعه‌یافته، روستاها و شهرهای دورافتاده است که خود باعث دشوار شدن دستیابی به هدف خودکفایی کشاورزی در این مناطق شده است. آکادمی ملی علوم ایالات‌متحده امریکا به تازگی روی پایگاه خود مقاله‌ای را منتشر کرده که به‌طور مفصل و کامل به وضعیت بحرانی آب و آب‌های زیرزمینی و تجدیدناپذیر در کشور پرداخته است. این مقاله با عنوان «تخلیه انسانی از سفره‌های زیرزمینی ایران» در تاریخ ۲۰ خرداد منتشر شد. در این مقاله توضیح داده می‌شود که «ما با استفاده از یک مجموعه داده فوق‌العاده غنی اندازه‌گیری شده آب زیرزمینی، میزان و شدت کاهش و کاهش شوری آب‌های زیرزمینی ایران را طی دوره ۲۰۰۲ تا ۲۰۱۵ نشان می‌دهیم، زمانی که تعداد نقاط استخراج آب زیرزمینی تقریبا دو برابر شد.

برداشت آب های زیرزمینی غیرقابل‌تجدید ایران در سال ۱۹۶۵ حدود ۶۶ میلیون مترمکعب بود که در سال ۲۰۱۹ به‌طور تقریبی به ۱۰۳ میلیون مترمکعب رسید. این افزایش حدود ۳.۴ برابر ظرفیت بند معروف سه‌خوره در چین است. ارزیابی جهانی آب‌های زیرزمینی با استفاده از مقیاس‌های درشت فضایی که مانع تشخیص عدم‌تعادل منطقه‌ای بین تأمین آب زیرزمینی تجدیدپذیر و برداشت انسان می‌شود، ایران را در رتبه بالاترین میزان تخلیه آب زیرزمینی قرار می‌دهد. آب‌های زیرزمینی حدود ۶۰درصد از کل آب در ایران را تأمین می‌کند، آن‌هم در جایی که کشاورزی بیش از ۹۰درصد برداشت آب را عهده‌دار است.» در بخشی از این مقاله به مسئله استفاده ایرانیان از قنات اشاره می‌شود و آمده که: «استخراج سیستماتیک آب‌های زیرزمینی در ایران دست‌کم ۲ و نیم هزار سال پیش برمی‌گردد. قنات‌های پارسی که هزاران سال توسعه و تولید محصولات کشاورزی را در ایران تسهیل کرده بودند، بیشتر با پیشرفت‌های فناوری و نوسازی کشاورزی در قرن بیستم خشک شدند. حمایت از معیشت بیش از ۸۰ میلیون نفر و آبیاری اراضی کشاورزی، باعث افزایش فشار بر آب‌های زیرزمینی شده است.

فرونشست زمین به دلیل تخلیه آب‌های زیرزمینی اکنون یک خطر انسانی برای زیرساخت‌های حیاتی و ساکنان دشت‌های آسیب‌پذیر است. به‌علاوه، کاهش جداول آب‌های زیرزمینی کیفیت آب‌های زیرزمینی را به‌دلیل فرآیندهای طبیعی مانند نفوذ آب شور کاهش داده است. فشار رو به افزایش برای معیشت روستایی و افزایش تنش در بین استفاده‌کنندگان از آب‌های زیرزمینی خطرات امنیت غذایی و آب را تشدید و مسائل سیاسی-اجتماعی مربوط به مهاجرت جمعیت روستایی به مناطق شهری را ایجاد می‌کند.

برای تامین تقاضای آب از سال ۲۰۰۲ تا ۲۰۱۵ تعداد کل نقاط برداشت ۸۴.۹ درصد افزایش پیدا کرد و چاه‌های نیمه‌جان عموما در بیشتر زیرحوضه‌ها از تعداد چاه‌های عمیق بیشتر هستند به‌جز آنهایی که در حوضه‌های اصلی فلات مرکزی واقع شده‌اند که در آن آب‌های زیرزمینی بسیار عمیق هستند (تا ۲۵۰ متر).»

در پایان این گزارش اشاره می‌کند که برداشت‌های تهاجمی و بی‌رویه از آب‌های زیرزمینی، ایران را در معرض خطری جدی قرار داده است؛ خطری که می‌تواند بحران‌های جدی برای نسل آینده کشور ایجاد کند. اکنون پیش‌بینی بحران مربوط به سده دیگر و قرن دیگر نیست، به نظر می‌رسد مرحله رسیدن از تنش آبی به جنگ آبی برای ایرانیان اکنون به کمتر از ۲ دهه دیگر رسیده است.

منبع: مجمع فعالان اقتصادی

اینفوگرافی

